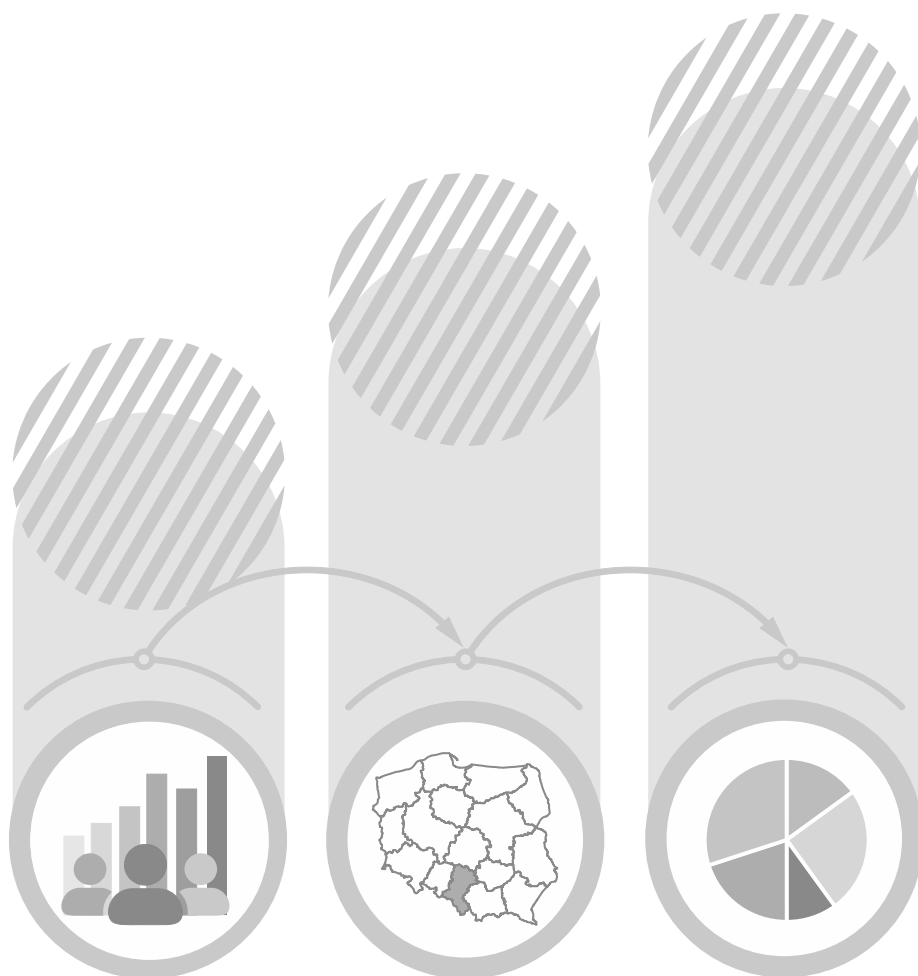

Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego w 2017 r.

Report on the socio-economic situation of śląskie voivodship in 2017

Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego w 2017 r.

Report on the socio-economic situation of śląskie voivodship in 2017

Urząd Statystyczny w Katowicach Statistical Office in Katowice

Katowice 2018

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Urząd Statystyczny w Katowicach. Śląski Ośrodek Badań Regionalnych

Statistical Office in Katowice. Śląski Centre for Regional Surveys

Zespół autorski

Editorial team

Katarzyna Borkowska, Jan Fryc, Małgorzata Góralczyk, Małgorzata Grotkowska, Anna Owczarek, Elżbieta Panasiuk, Zofia Płoszaj-Witkowicz, Michał Przybyła, Iwona Pudo, Helena Zatońska

Kierujący

Supervisor

Ilona Żurek

Prace redakcyjne

Editorial work

Helena Zatońska

Tłumaczenie

Translation

Monika Gorzelak, Justyna Pająk

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Agnieszka Kaim, Monika Lichota-Czapla

ISSN 2084-7130

Publikacja dostępna na stronie

Publications available on website

katowice.stat.gov.pl

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła

When publishing Statistics Poland data — please indicate the source

Druk

Urząd Statystyczny w Katowicach, ul. Owocowa 3, 40-158 Katowice

Tel. 32 77 91 219, poligrafiaKCE@stat.gov.pl

Przedmowa

Przekazuję Państwu kolejne wydanie „**Raportu o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego**”, prezentującego analizę zjawisk istotnych z punktu widzenia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa śląskiego w zakresie m.in.: demografii, rynku pracy, wynagrodzeń, świadczeń społecznych, cen, przemysłu, budownictwa, rolnictwa, rynku wewnętrznego, wyników finansowych przedsiębiorstw niefinansowych.

Zakres przedmiotowy informacji, przedstawionych w 14 rozdziałach tematycznych, nawiązuje do cyklicznych opracowań Urzędu: miesięcznych „Komunikatów o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego” i kwartalnych „Biuletynów statystycznych województwa śląskiego”. Komentarz analityczny wzbogacono tabelaryczną i graficzną formą prezentacji danych w poszerzonej retrospekcji czasowej 2010-2017. Poszczególne kategorie przedstawiono w ujęciu dynamicznym, a także w relacji do kraju. Dla pełniejszego zobrazowania zróżnicowania terytorialnego, wybrane dane prezentowane są również dla podregionów i powiatów.

Na początku opracowania zamieszczono opis podstawowych tendencji zachodzących w poszczególnych dziedzinach społecznych i gospodarczych, natomiast na końcu uwagi ogólne. Część analityczna wzbogacona została o podstawowe definicje oraz źródła stosowanych pojęć. Ponadto w opracowaniu przedstawiono województwo śląskie na tle kraju i pozostałych województw. Aneks do Raportu stanowią tablice przeglądowe prezentujące wybrane dane o województwie śląskim w latach 2005 i 2010-2017 oraz wybrane dane według miesięcy 2016 i 2017 roku.

Wyrażam nadzieję, że opracowanie stanowić będzie cenne źródło informacji przydatnych w procesach decyzyjnych i analizach na szczeblu regionalnym, jak również umożliwi odbiorcom obserwację społecznych i gospodarczych tendencji rozwojowych w województwie.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Katowicach

AURELIA HETMAŃSKA

Katowice, maj 2018 r.

Preface

I would like to present the following edition of a **“Report on the socio-economic situation of śląskie voivodship in 2017”**, presenting an analysis of occurrences relevant from the point of view of socio-economic development of śląskie voivodship concerning i.a.: demography, labour market, wages and salaries, social benefits, prices, industry, construction, agriculture, internal market, financial results of non-financial enterprises.

The range of information presented in 14 thematic chapters refers to cyclical elaborations of the Office such as a monthly “Official statement on the socio-economic situation of śląskie voivodship” and quarterly “Statistical bulletin of śląskie voivodship”. An analytic commentary is enriched with a tabular and graphic form of data presentation in the extended retrospection 2010-2017. Individual categories are presented in dynamic terms and in relation to the country. Some data are presented in the breakdown by subregions and powiats for a more complete illustration of territorial differentiation.

At the beginning of the publication, basic tendencies in social and economic areas are described, whereas general notes are included at the end. The analytic part of the publication is enriched with basic definitions and sources of applied concepts. Furthermore, śląskie voivodship is presented against the background of the country and other voivodships in the publication. The Annex to the Report is composed of review tables presenting selected data on śląskie voivodship in 2005 and 2010-2017 as well as selected data by months of 2016 and 2017.

I hope the publication will prove to be a source of information useful in decision-making processes, analyses on the regional level, and it shall enable statistical data consumers to monitor social and economic development tendencies in the voivodship.

Director
of the Statistical Office in Katowice

AURELIA HETMAŃSKA

Katowice, May 2018

Spis treści

Contents

	Str. <i>Page</i>
Przedmowa	3
<i>Preface</i>	4
Objaśnienia znaków umownych. Ważniejsze skróty	12
<i>Symbols. Major abbreviations</i>	12
Synteza	14
<i>Synthesis</i>	16
Województwo na tle kraju	18
<i>Voivodship against the background of the country</i>	18
Województwo na tle pozostałych województw	20
<i>Voivodship against the background of other voivodships</i>	20
Podział i powierzchnia województwa	23
<i>Division and area of the voivodship</i>	23
Ludność	24
<i>Population</i>	24
Rynek pracy	31
<i>Labour market</i>	31
Wynagrodzenia	47
<i>Wages and salaries</i>	47
Świadczenia społeczne	50
<i>Social benefits</i>	50
Ceny	56
<i>Prices</i>	56
Rolnictwo	61
<i>Agriculture</i>	61
Przemysł	71
<i>Industry</i>	71
Budownictwo	77
<i>Construction</i>	77
Budownictwo mieszkaniowe	81
<i>Residential construction</i>	81
Rynek wewnętrzny	89
<i>Internal market</i>	89
Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych	93
<i>Financial results of non-financial enterprises</i>	93
Nakłady inwestycyjne	97
<i>Investment outlays</i>	97
Turystyka	100
<i>Tourism</i>	100
Bezpieczeństwo publiczne	106
<i>Public safety</i>	106
Uwagi ogólne	111
<i>General notes</i>	114

Spis tablic

List of tables

	Nr	Str.
	No	Page
Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódzkie w 2017 r.	1	18
<i>Selected data for Poland and the voivodship in 2017</i>	1	18
Ludność na podstawie bilansów	2	24
<i>Population based on balances</i>	2	24
Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności w okresie I-XII	3	28
<i>Natural increase and net migration per 1000 population in the period I-XII</i>	3	28
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw	4	31
<i>Average paid employment in business enterprise sector</i>	4	31
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie śląskim	5	33
<i>Average paid employment in business enterprise sector in śląskie voivodship</i>	5	33
Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia	6	34
<i>Registered unemployed persons and unemployment rate</i>	6	34
Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia w województwie śląskim	7	37
<i>Registered unemployed persons and unemployment rate in śląskie voivodship</i>	7	37
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale	8	41
<i>Economic activity of population at age of 15 and more in the IV quarter</i>	8	41
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw	9	47
<i>Average monthly gross wages and salaries in the business enterprise sector</i>	9	47
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie śląskim	10	48
<i>Average monthly gross wages and salaries in the business enterprise sector in śląskie voivodship</i>	10	48
Świadczenia społeczne	11	50
<i>Social benefits</i>	11	50
Świadczenia społeczne w województwie śląskim	12	52
<i>Social benefits in śląskie voivodship</i>	12	52
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych	13	56
<i>Price indices of consumer goods and services</i>	13	56
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie śląskim	14	58
<i>Price indices of consumer goods and services in śląskie voivodship</i>	14	58
Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu	15	59
<i>Average retail prices of selected consumer goods and services in December</i>	15	59
Wybrane dane dotyczące rolnictwa	16	62
<i>Selected data on agriculture</i>	16	62
Przemysł	17	71
<i>Industry</i>	17	71
Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie śląskim	18	73
<i>Indices of sold production of industry in śląskie voivodship</i>	18	73
Budownictwo	19	77
<i>Construction</i>	19	77
Dynamika produkcji budowlano-montażowej w województwie śląskim	20	79
<i>Indices of construction and assembly production in śląskie voivodship</i>	20	79
Budownictwo mieszkaniowe	21	81
<i>Residential construction</i>	21	81

Spis tablic (dok.)

List of tables (cont.)

	Nr	Str.
	No	Page
Mieszkania oddane do użytkowania w województwie śląskim	22	84
<i>Dwellings completed in śląskie voivodship</i>	<i>22</i>	<i>84</i>
Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym w województwie śląskim	23	87
<i>Dwellings for which permits have been granted or which have been registered with a construction project in śląskie voivodship</i>	<i>23</i>	<i>87</i>
Dynamika sprzedaży detalicznej	24	89
<i>Indices of retail sales</i>	<i>24</i>	<i>89</i>
Dynamika sprzedaży detalicznej w województwie śląskim.....	25	91
<i>Indices of retail sales in śląskie voivodship</i>	<i>25</i>	<i>91</i>
Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych	26	96
<i>Selected economic and financial indicator in the surveyed non-financial enterprises</i>	<i>26</i>	<i>96</i>
Nakłady inwestycyjne	27	98
<i>Investment outlays</i>	<i>27</i>	<i>98</i>
Wykorzystanie turystycznych obiektów noclegowych	28	102
<i>Occupancy of tourist accomodation facilities</i>	<i>28</i>	<i>102</i>
Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych	29	106
<i>Ascretained crimes in completed preparatory proceedings</i>	<i>29</i>	<i>106</i>
Wybrane wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw	30	108
<i>Selected rates of detectability of delinquents</i>	<i>30</i>	<i>108</i>

Spis wykresów

List of graphs

	Nr	Str.
	No	Page
Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2017 r.	1	20
<i>Natural increase per 1000 population in 2017</i>	<i>1</i>	<i>20</i>
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2017 r.	2	20
<i>Internal net migration for permanent residence per 1000 population in 2017</i>	<i>2</i>	<i>20</i>
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL w 2017 r.	3	20
<i>Employment rate by LFS in 2017</i>	<i>3</i>	<i>20</i>
Stopa bezrobocia według BAEL w 2017 r.	4	21
<i>Unemployment rate by LFS in 2017</i>	<i>4</i>	<i>21</i>
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2017 r.	5	21
<i>Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in 2017</i>	<i>5</i>	<i>21</i>
Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2017 r.	6	21
<i>Increase of prices of consumer goods and services in 2017</i>	<i>6</i>	<i>21</i>
Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych w 2017 r.	7	21
<i>Value of agricultural products procurement per 1 ha of agricultural land in 2017</i>	<i>7</i>	<i>21</i>

Spis wykresów (cd.)

List of graphs (cont.)

	Nr	Str.
	No	Page
Mieszkania oddane do użytkowania w 2017 r.	8	22
<i>Dwellings completed in 2017</i>	8	22
Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach niefinansowych w 2017 r.	9	22
<i>Net turnover profitability rate in non-financial enterprise in 2017</i>	9	22
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w 2017 r.	10	22
<i>Entities of the national economy in the REGON register in 2017</i>	10	22
Przyrost naturalny na 1000 ludności	11	26
<i>Natural increase per 1000 population</i>	11	26
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	12	30
<i>Net internal and international migration for permanent residence per 1000 population</i> ...	12	30
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw	13	32
<i>Indices of average paid employment in business enterprise sector</i>	13	32
Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji PKD 2007	14	32
<i>Structure of registered paid employment by NACE Rev. 2 sections 2007</i>	14	32
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku	15	35
<i>Structure of registered unemployed persons by age</i>	15	35
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według poziomu wykształcenia	16	36
<i>Structure of registered unemployed persons by educational level</i>	16	36
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy	17	37
<i>Structure of registered unemployed persons by duration of unemployment</i>	17	37
Stopa bezrobocia rejestrowanego	18	38
<i>Registered unemployment rate</i>	18	38
Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej według statusu na rynku pracy w IV kwartale	19	42
<i>Structure of population aged 15 and more according to the status on the labour market in the IV quarter</i>	19	42
Współczynnik aktywności zawodowej	20	42
<i>Activity rate</i>	20	42
Struktura pracujących według wieku w województwie śląskim w IV kwartale	21	43
<i>Structure of employed persons by age in śląskie voivodship in the IV quarter</i>	21	43
Wskaźnik zatrudnienia	22	44
<i>Employment rate</i>	22	44
Struktura bezrobotnych według wieku w województwie śląskim w IV kwartale	23	44
<i>Structure of unemployed persons by age in śląskie voivodship in the IV quarter</i>	23	44
Struktura bezrobotnych według okresu poszukiwania pracy w województwie śląskim w IV kwartale	24	45
<i>Structure of the unemployed persons according to the period of looking for a job in śląskie voivodship in the IV quarter</i>	24	45
Stopa bezrobocia	25	45
<i>Unemployment rate</i>	25	45
Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących	26	46
<i>Number of not employed persons per 1000 working persons</i>	26	46
Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw	27	47
<i>Indices of gross wages and salaries in the business enterprise sector</i>	27	47

Spis wykresów (cd.)

List of graphs (cont.)

	Nr	Str.
	No	Page
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w wybranych sekcjach w 2017 r.	28	49
<i>Average monthly gross wages and salaries in the business enterprise sector in selected sections in 2017</i>	28	49
Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów	29	54
<i>Indices of average monthly number of retirees and pensioners</i>	29	54
Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto	30	54
<i>Indices of average gross monthly retirement and other pension</i>	30	54
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych	31	57
<i>Price indices of consumer goods and services</i>	31	57
Zmiany cen wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w województwie śląskim w 2017 r.	32	59
<i>Price changes of selected consumer goods and services per year in śląskie voivodship in 2017</i>	32	59
Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi z 1 ha	33	64
<i>The yields of basic cereals with cereal mixtures for 1 ha</i>	33	64
Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych	34	65
<i>Cattle density per 100 ha of agricultural land</i>	34	65
Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych	35	65
<i>Pig housing per 100 ha of agricultural land</i>	35	65
Dynamika skupu zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego)	36	66
<i>Indices of basic consumption and feed cereals (including cereal mixes, excluding seed) procurement</i>	36	66
Dynamika skupu mleka krowiego	37	67
<i>Indices of cow's milk procurement</i>	37	67
Ceny produktów rolnych w skupie	38	67
<i>Prices of agricultural products in purchasing</i>	38	67
Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta i jęczmienia	39	69
<i>The relation of purchase prices of pigs for slaughter to market prices of rye and barley</i>	39	69
Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu	40	72
<i>Indices of sold production of industry</i>	40	72
Struktura produkcji sprzedanej przemysłu według sekcji PKD 2007 w 2017 r.	41	73
<i>Structure of sold production of industry by NACE Rev. 2 sections in 2017</i>	41	73
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle	42	76
<i>Indices of average paid employment in industry</i>	42	76
Struktura przeciętnego zatrudnienia w przemyśle według sekcji PKD 2007 w 2017 r. ..	43	76
<i>Structure of average paid employment in industry by NACE Rev. 2 sections in 2017</i>	43	76
Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa	44	78
<i>Indices of sold production of construction</i>	44	78
Dynamika produkcji budowlano-montażowej	45	78
<i>Indices of construction and assembly production</i>	45	78
Struktura produkcji budowlano-montażowej według działów PKD 2007	46	79
<i>Structure of construction and assembly production by NACE Rev. 2 divisions</i>	46	79
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie	47	80
<i>Indices of average paid employment in construction</i>	47	80

Spis wykresów (dok.)

List of graphs (cont.)

	Nr	Str.
	<i>No</i>	<i>Page</i>
Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania	48	82
<i>Indices of dwellings completed</i>	<i>48</i>	<i>82</i>
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności.....	49	82
<i>Dwellings completed per 1000 population</i>	<i>49</i>	<i>82</i>
Struktura liczby mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa	50	84
<i>Structure of number of dwellings completed by type of construction</i>	<i>50</i>	<i>84</i>
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania	51	85
<i>Average useful floor area per completed dwelling</i>	<i>51</i>	<i>85</i>
Dynamika liczby mieszkań, na realizację których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym	52	86
<i>Indices of the number of dwellings for which permits have been granted or which have been registered with a construction project</i>	<i>52</i>	<i>86</i>
Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto	53	87
<i>Indices of the number of dwellings whose construction has begun</i>	<i>53</i>	<i>87</i>
Dynamika sprzedaży detalicznej	54	91
<i>Indices of retail sales</i>	<i>54</i>	<i>91</i>
Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych podmiotów	55	93
<i>Share of the number of enterprises showing net profit in the total number of surveyed entities</i>	<i>55</i>	<i>93</i>
Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w przychodach z całokształtu działalności	56	93
<i>Share of the revenues of enterprises showing net profit in revenues from total activity</i>	<i>56</i>	<i>93</i>
Wskaźnik poziomu kosztów	57	94
<i>Cost level indicator</i>	<i>57</i>	<i>94</i>
Wskaźnik rentowności obrotu netto	58	95
<i>Net turnover profitability rate</i>	<i>58</i>	<i>95</i>
Dynamika nakładów inwestycyjnych	59	97
<i>Indices of investment outlays</i>	<i>59</i>	<i>97</i>
Struktura nakładów inwestycyjnych na środki trwałe	60	99
<i>Structure of investment outlays on fixed assets.....</i>	<i>60</i>	<i>99</i>
Struktura turystycznych obiektów noclegowych według rodzajów obiektów	61	100
<i>Structure of tourist accommodation facilities by type of facility</i>	<i>61</i>	<i>100</i>
Struktura placówek gastronomicznych według rodzajów w województwie śląskim	62	101
<i>The structure of catering establishments by type in śląskie voivodship</i>	<i>62</i>	<i>101</i>
Struktura turystów zagranicznych korzystających z noclegów według kraju stałego zamieszkania.....	63	102
<i>Structure of foreign tourists accommodated by their country of permanent residence</i>	<i>63</i>	<i>102</i>
Stopień wykorzystania miejsc noclegowych	64	105
<i>Occupancy rate of bed places</i>	<i>64</i>	<i>105</i>
Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych w województwie śląskim według powiatów w 2017 r.	65	107
<i>Ascertained crimes in completed preparatory proceedings in śląskie voivodship by powiats in 2017</i>	<i>65</i>	<i>107</i>
Wypadki drogowe i ich skutki w województwie śląskim	66	110
<i>Road traffic accidents and their consequences in śląskie voivodship</i>	<i>66</i>	<i>110</i>

Spis map

List of maps

	Nr	Str.
	<i>No</i>	<i>Page</i>
Przyrost naturalny na 1000 ludności w województwie śląskim według podregionów i powiatów w 2017 r.	1	27
<i>Natural increase per 1000 population in śląskie voivodship by subregions and powiats in 2017</i>	1	27
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie śląskim według podregionów i powiatów w 2017 r.	2	29
<i>Net internal and international migration for permanent residence per 1000 population in śląskie voivodship by subregions and powiats in 2017</i>	2	29
Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie śląskim według podregionów i powiatów w 2017 r.	3	39
<i>Registered unemployment rate in śląskie voivodship by subregions and powiats in 2017</i>	3	39
Mieszkania oddane do użytkowania w województwie śląskim według podregionów i powiatów w 2017 r.	4	83
<i>Dwellings completed in śląskie voivodship by subregions and powiats in 2017</i>	4	83
Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w województwie śląskim według podregionów i powiatów w 2017 r.	5	104
<i>Occupancy rate of bed places in śląskie voivodship by subregions and powiats in 2017</i>	5	104
Wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w województwie śląskim według podregionów i powiatów w 2017 r.	6	109
<i>Rates detectability of delinquents of ascertained crimes in śląskie voivodship by subregion and powiats in 2017</i>	6	109

Aneks

Annex

	Nr	Str.
	<i>No</i>	<i>Page</i>
Wybrane dane o województwie śląskim	I	116
<i>Selected data on śląskie voivodship</i>	I	116
Wybrane dane o województwie śląskim według miesięcy	II	120
<i>Selected data on śląskie voivodship by months</i>	II	120

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol Symbol	Opis Description
Kreska (–)	zjawisko nie wystąpiło. <i>magnitude zero.</i>
Zero: (0) (0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5; <i>magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit;</i> zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit.</i>
Kropka (.)	zupełny brak informacji lub brak informacji wiarygodnych. <i>data not available or not reliable.</i>
Znak x	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
Znak Δ	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do publikacji, ust. 17 na str. 106. <i>categories of applied classification are presented in abbreviated form; their full names are given in the general notes to the publication, item 17 on page 109.</i>
*	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych. <i>data revised.</i>
„W tym” „Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. <i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>

Ważniejsze skróty

Major abbreviations

Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning
tys. <i>thous.</i>	tysiąc <i>thousand</i>
mln	milion <i>million</i>
zł	złoty <i>zloty</i>
szt. <i>pcs</i>	sztuka <i>piece</i>
g	gram <i>gram</i>
kg	kilogram <i>kilogram</i>
dt	decytona <i>deciton</i>
mm	milimetr <i>millimetre</i>
m ²	metr kwadratowy <i>square metre</i>
ha	hektar <i>hectare</i>
km ²	kilometr kwadratowy <i>square kilometre</i>
m ³	metr sześcienny <i>cubic metre</i>

Skrót (dok.) <i>Abbreviation (cont.)</i>	Znaczenie (dok.) <i>Meaning (cont.)</i>
kw.	kwartał <i>quarter</i>
r.	rok <i>year</i>
cd. <i>cont.</i>	ciąg dalszy <i>continued</i>
dok. <i>cont.</i>	dokończenie <i>continued</i>
Lp. <i>No.</i>	liczba porządkowa <i>number</i>
nr (Nr) <i>No.</i>	numer <i>number</i>
poz.	pozycja <i>position</i>
p. proc. <i>pp</i>	punkt procentowy <i>percentage point</i>
tabl.	tablica <i>table</i>
kpl.	komplet <i>set</i>
Dz. U.	Dziennik Ustaw
m.in. <i>i.a.</i>	między innymi <i>among others</i>
np. <i>e.g</i>	na przykład <i>for example</i>
tj. <i>i.e</i>	to jest <i>that is</i>
PKD	Polska Klasyfikacja Działalności <i>Polish Classification of Activities</i>
NTS	Nomenklatura Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych <i>Nomenclature of Territorial Units for Statistical Purposes</i>
ZUS	Zakład Ubezpieczeń Społecznych <i>Social Insurance Institution</i>
KRUS	Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego <i>Agricultural Social Insurance Fund</i>

Synteza

Liczba mieszkańców województwa śląskiego systematycznie zmniejsza się. Rok 2017 był kolejnym, w którym odnotowano spadek liczby ludności (o 10984 osoby). Czynnikiem kształtującym stan ludności na koniec 2017 r. był ujemny **przyrost naturalny** (minus 6433) oraz ujemne **saldo migracji na pobyt stały** (minus 4246). Systematycznie zmniejsza się liczba mieszkańców miast (odsetek 76,9%), zwiększa się liczba mieszkańców wsi (odsetek 23,1%). Biorąc pod uwagę przekrój terytorialny według powiatów w dziesięciu powiatach odnotowano przyrost rzeczywisty ludności, w siedmiu powiatach był on wynikiem dodatniego przyrostu naturalnego i dodatniego salda migracji na pobyt stały.

Po spadkach (w skali roku) w latach 2012–2015 przeciętnej liczby zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw, odnotowano jej wzrost. W 2017 r. **przeciętne zatrudnienie** wzrosło w porównaniu z rokiem poprzednim o 3,4% (w 2016 r. wzrosło o 1,5%).

W końcu 2017 r. **liczba bezrobotnych** oraz **stopa bezrobocia** były niższe niż przed rokiem (odpowiednio o: 21,1% i 1,4 p. proc.). Liczba osób wyłączonych z ewidencji przewyższała liczbę nowo zarejestrowanych bezrobotnych o 25,3 tys. Urzędy pracy dysponowały większą niż w 2016 r. liczbą ofert pracy (o 23,7%). W końcu 2017 r. na 1 ofertę przypadło 8 bezrobotnych, tj. o 3 osoby mniej niż przed rokiem.

W IV kwartale 2017 r. w porównaniu z IV kwartałem 2016 r. odnotowano zmniejszenie **liczby aktywnych zawodowo** (o 2,1%), natomiast zwiększenie **liczby biernych zawodowo** (o 0,8%). Wśród aktywnych zawodowo zmniejszyła się liczba pracujących (o 0,7%) oraz liczba bezrobotnych (o 29,9%). Zmniejszył się współczynnik aktywności zawodowej (o 0,7 p. proc.), obniżyła się wartość stopy bezrobocia (o 1,4 p. proc.), natomiast wskaźnik zatrudnienia pozostał na niezmiennym poziomie.

Podobnie jak w latach ubiegłych odnotowano wzrost **przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto** w sektorze przedsiębiorstw w skali roku, w 2017 r. było wyższe niż w roku poprzednim o 5,0% (wobec wzrostu o 1,0% w 2016 r.). Wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto wystąpił w większości sekcji sektora przedsiębiorstw. W porównaniu z 2016 r. zwiększył się czas przepracowany (o 2,2%), wzrosło również przeciętne wynagrodzenie godzinowe brutto (o 6,3%).

W 2017 r. w porównaniu z 2016 r. odnotowano zwiększenie przeciętnej liczby emerytów i rencistów z ZUS i KRUS (o 0,2%). Wzrosła **przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto** wypłacana zarówno przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, jak i przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (odpowiednio o: 2,2% i 0,1%).

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie śląskim w 2017 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, wzrosły o 1,9%. Wzrost cen wystąpił we wszystkich grupach towarów i usług, z wyjątkiem grupy odzież i obuwie (spadek cen o 6,9%). Najwyższy wzrost cen odnotowano w grupie żywność i napoje bezalkoholowe (o 4,4%). Wyższe ceny odnotowano również m.in. w zakresie transportu (o 3,5%), mieszkania (o 1,7%) i zdrowia (o 1,1%).

Produkcja roślinna uzyskana w 2017 r. była niższa niż przed rokiem (z wyjątkiem zbóż podstawowych z mieszkankami zbożowymi). Gorsze było plonowanie ziemniaków oraz rzepaku i rzepiku. W skali roku wzrosło pogłowie bydła (o 2,9%) i drobiu (o 2,6%), natomiast zmniejszyło się pogłowie owiec (o 13,8%) i świń (o 5,1%). Odnotowano spadek skupu ziarna zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych, ziemniaków oraz żywca drobiowego, natomiast wzrost skupu żywca wieprzowego i mleka. Wzrosły **ceny skupu** ważniejszych produktów roślinnych i zwierzęcych. W obrocie targowiskowym wzrosły ceny produktów roślinnych (z wyjątkiem ziemniaków) oraz cena za prosię na chów. W porównaniu z 2016 r. poprawiła się **relacja cen skupu** żywca wieprzowego do cen żyta na targowiskach (6,9 wobec 6,4) oraz **relacja cen skupu** żywca wieprzowego do cen jęczmienia na targowiskach (6,8 wobec 6,1).

W 2016 r., w porównaniu z 2015 r., odnotowano wzrost **globalnej produkcji rolniczej** (w cenach stałych), o czym zadecydowała wyższa wartość produkcji roślinnej i zwierzęcej. W skali roku wzrosła także **końcowa produkcja rolnicza** oraz **towarowa produkcja rolnicza**.

Produkcja sprzedana przemysłu w 2017 r. (w cenach stałych) była wyższa niż w roku poprzednim o 4,5% (w 2016 r. wzrost wyniósł 5,5%). Wyższe przychody ze sprzedaży wyrobów i usług odnotowano we wszystkich sekcjach przemysłu, z wyjątkiem górnictwa i wydobywania. W skali roku wzrosła wydajność pracy o 2,5%, przy wzroście przeciętnego zatrudnienia o 2,0%.

W 2017 r. zanotowano wzrost (w skali roku) **przychodów ze sprzedaży wyrobów i usług w budownictwie** o 27,9% (w cenach bieżących). Produkcja budowlano-montażowa zwiększyła się o 12,8% (wobec spadku o 15,1% w 2016 r.). Wyższa niż przed rokiem była wydajności pracy w budownictwie o 30,4%, przy spadku przeciętnego zatrudnienia o 1,9%.

W **budownictwie mieszkaniowym** w 2017 r. oddano do użytkowania o 11,0% więcej mieszkań niż w roku poprzednim (w 2016 r. wzrost o 8,6%). Utrzymał się wzrost liczby mieszkań, na realizację których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym oraz mieszkań, których budowę rozpoczęto.

Wartość **sprzedaży detalicznej** ogółem w przedsiębiorstwach handlowych i niehandlowych w 2017 r. była o 14,6% wyższa niż przed rokiem. Wzrosła również **sprzedaż hurtowa** w jednostkach handlowych o 10,2%, w tym w przedsiębiorstwach hurtowych o 8,8%.

W badanych przedsiębiorstwach niefinansowych w 2017 r. odnotowano wyższe niż przed rokiem **wyniki finansowe brutto i netto** (po 49,5%). Poprawiły się podstawowe **wskaźniki ekonomiczno-finansowe**. W skali roku wzrósł **wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów** (o 0,6 p. proc.), **wskaźnik rentowności obrotu brutto** (o 1,3 p. proc.) oraz **wskaźnik rentowności obrotu netto** (o 1,2 p. proc.).

Nakłady inwestycyjne badanych przedsiębiorstw na nowe obiekty majątkowe oraz ulepszenie istniejących poniesione w 2017 r. wyniosły 14160,6 mln zł i w odniesieniu do 2016 r. zmniejszyły się o 3,4%. W skali roku wzrosła wartość zakupów inwestycyjnych. Najwięcej środków przeznaczono na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (8395,6 mln zł). Inwestorzy rozpoczęli realizację większej liczby nowych inwestycji niż w 2016 r. o niższej łącznej wartości kosztorysowej.

Według stanu w końcu lipca 2017 r., w porównaniu z końcem lipca 2016 r., zmniejszyła się zarówno **liczba turystycznych obiektów noclegowych**, jak i liczba miejsc noclegowych, którymi one dysponowały (odpowiednio o: 0,2% i 0,1%). Liczba turystów korzystających z noclegów oraz liczba udzielonych noclegów w 2017 r. były wyższe niż przed rokiem (odpowiednio o: 7,8% i 6,6%). Zwiększył się stopień wykorzystania miejsc noclegowych (o 1,7 p. proc.) do 36,0%.

Liczba przestępstw stwierdzonych w zakończonych postępowaniach przygotowawczych była wyższa niż przed rokiem o 5,6%. W ogólnej liczbie przestępstw stwierdzonych dominowały przestępstwa o charakterze kryminalnym. **Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych** był wyższy w porównaniu z poprzednim rokiem o 7,0 p. proc. W 2017 r. doszło do mniejszej **liczby wypadków drogowych** niż przed rokiem.

Synthesis

The number of inhabitants of śląskie voivodship is systematically decreasing. 2017 was another year in which the population decreased (by 10,984 people). The factor shaping the population at the end of 2017 was a negative **natural increase** (minus 6,433) and a **negative net migration for permanent residence** (minus 4,246). The number of urban residents is systematically decreasing (percentage of 76.9%), whereas the number of rural residents is increasing (percentage of 23.1%). Taking into account the territorial breakdown into powiats, in ten powiats a real population growth was recorded, in seven of them, it was a result of a positive natural increase and a positive net migration for permanent residence.

There was a rise in the average number of employees in the enterprise sector after (yearly) declines in 2012-2015. In 2017, the **average paid employment** increased by 3.4% compared to the previous year (in 2016, it increased by 1.5%).

At the end of 2017, the **number of unemployed** and the **unemployment rate** were lower than last year (by 21.1% and 1.4 pp, respectively). The number of people excluded from the records exceeded the number of newly registered unemployed by 25.3 thousands. Labor offices had more job offers than in 2016 (by 23.7%). At the end of 2017, there were 8 unemployed persons per one offer, i.e. 3 fewer than a year ago.

In the fourth quarter of 2017, compared to the fourth quarter of 2016, there was a decrease in the **number of economically active people** (by 2.1%), while the **number of economically inactive** increased (by 0.8%). Among the economically active, there was a decrease in the number of employed (by 0.7%) and unemployed (by 29.9%) persons. The economic activity rate decreased (by 0.7 percentage point), the unemployment rate dropped (by 1.4 percentage points), while the employment rate remained unchanged.

As in previous years, an increase in the **average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector** was observed. In 2017, it was higher than in the previous year by 5.0% (against an increase of 1.0% in 2016). An increase in the average wages and salaries occurred in most sections of the enterprise sector. In comparison with 2016, working time increased (by 2.2%), and the average gross hourly earnings increased (by 6.3%).

In 2017, in comparison to 2016, the average number of pensioners from ZUS and KRUS increased (by 0.2%). The **average monthly retirement and gross pension** increased by both the Social Insurance Institution and the Agricultural Social Insurance Fund (by 2.2% and 0.1% respectively).

Prices of consumer goods and services in śląskie voivodship in 2017 increased by 1.9% in relation to the previous year. There was a rise in prices of all goods and services except for clothing and footwear (decline by 6.9%). The highest growth was recorded in the price of food and non-alcoholic beverages (by 4.4%). Higher prices were also observed i.a. in transport (by 3.5%), housing (by 1.7%) and health (by 1.1%).

Crop output in 2017 was lower in comparison to the previous year (except for basic cereals including cereals mixed for grain). Potato, rape and turnip rape yields worsened. There was an increase in cattle livestock (by 2.9%) and poultry livestock (by 2.6%) within a year, whereas sheep and pig livestock decreased (by 13.8% and 5.1% respectively). There was observed a decrease in the procurement of basic consumer and for feeds cereals, potatoes and poultry livestock, on the other hand, there was an increase in the procurement of pigs for slaughter and milk. There was an increase in the **procurement prices** of major plant and animal products. Prices of plant products (except potatoes) as well as those of piglets rose in the market turnover. As compared to 2016, there was improvement in the **relation of procurement prices** of pigs for slaughter to prices of rye in the market (6.9 compared to 6.4) as well as in the **relation of procurement prices** of pigs for slaughter to prices of barley in the market (6.8 compared to 6.1).

In 2016, as compared to 2015, there was an increase in **gross agricultural output** (in constant prices), which resulted from higher value of plant and animal output. There was also a yearly increase in **final agricultural output** and **market agricultural output**.

Sold production of industry in 2017 (in constant prices) was higher than in the previous year by 4.5% (in 2016, the increase was 5.5%). Higher revenues from the sale of goods and services were recorded in all industry sections, with the exception of mining and quarrying. On a yearly basis, labor productivity increased by 2.5%, with an average employment increase of 2.0%.

In 2017, there was an increase (in annual terms) in **revenues from sales of products and services in construction** by 27.9% (in current prices). Construction and assembly production increased by 12.8% (against a 15.1% decrease in 2016). Work productivity in construction was higher than a year before by 30.4%, with a decrease in average employment by 1.9%.

In **housing construction** in 2017, 11.0% more flats were commissioned than in the previous year (8.6% growth in 2016). There was a continuous increase in the number of: apartments for which permits were issued, reported apartments with a building project and apartments whose construction has been started.

The value of total **retail sales** in trade and non-commercial enterprises in 2017 was 14.6% higher than a year before. **Wholesale sales** in trade units increased by 10.2%, including wholesale companies by 8.8%.

In 2017, the surveyed non-financial enterprises reported higher **gross and net financial results** than last year (49.5% each). The basic **economic and financial indicators** have improved. On a yearly basis, there was an increase in the **return on sales of products, goods and materials** increased (by 0.6 pp), the **gross turnover profitability rate** (by 1.3 pp) and the **net turnover profitability ratio** (by 1.2 pp).

The **investment expenditures** of the surveyed enterprises for new property objects and the existing improvements incurred in 2017 amounted to 14,160.6 mln zł, and, in relation to 2016, they decreased by 3.4%. The value of investment purchases increased on a yearly basis. The largest amount of funds was allocated to machinery, technical equipment and tools (8,395.5 mln zł). Investors began to implement more new investments than in 2016 with a lower total estimate value.

As of the end of July 2017, compared to the end of July 2016, both the **number of tourist accommodation establishments** and the number of beds they had at their disposal decreased (by 0.2% and 0.1% respectively). The number of tourists using accommodation and the number of overnight stays in 2017 were higher than a year before (respectively by 7.8% and 6.6%). The occupancy rate of beds increased (by 1.7 pp) up to 36.0%.

The **number of crimes ascertained** in completed preparatory proceedings was higher than a year before by 5.6%. In the total number of criminal offences predominated criminal offences. **The rate of detectability of delinquents in ascertained crimes** was higher as compared to the previous year by 7.0 pp. In 2017, there were fewer **road accidents** than last year.

Województwo na tle kraju

Voivodship against the background of the country

Tabela 1. Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódzkie w 2017 r.

Table 1. Selected data for Poland and the voivodship in 2017

Wyszczególnienie Specification	Polska Poland	Śląskie
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII) Population per 1 km ² of the total area (as of 31 XII)	123	369
Przyrost naturalny na 1000 ludności Natural increase per 1000 population	-0,02	-1,41
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności Net internal and international migration for permanent residence per 1000 population	0,04	-0,93
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^a w % The activity rate by the LFS ^a in %	56,4	53,4
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^a w % The employment rate by the LFS ^a in %	53,7	51,3
Stopa bezrobocia według BAEL ^a w % The unemployment rate by the LFS ^a in %	4,9	3,9
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w zł The average monthly gross wages and salaries in the business enterprise sector in zł	4530,47	4590,73
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w zł Average monthly gross retirement and other pension from non-agricultural social security system in zł	2072,44	2532,76
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł Average monthly gross retirement pay and pension for farmers in zł	1200,00	1390,71
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100) Price indices of consumer goods and services (previous year = 100)	102,0	101,9
Przeciętna powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie rolnym ^b w ha The average area of agricultural land in the agricultural holding ^b in ha	10,31	6,77
Obsada bydła ^c na 100 ha użytków rolnych w szt. Cattle density ^c per 100 ha of agricultural land in heads	42,0	34,0
Obsada trzody chlewnej ^c na 100 ha użytków rolnych w szt. Pigs density ^c per 100 ha of agricultural land in heads	77,7	63,4
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) na 1 przeciętnie zatrudnionego w przemyśle w zł Sold production of industry (current prices) per 1 average paid employed in industry in zł	510575	513885
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) na 1 przeciętnie zatrudnionego w budownictwie w zł Sold production of construction (current prices) per 1 average paid employed in construction in zł	494193	462542
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności Dwellings completed per 1000 population	4,6	2,7
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON ^d na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII) Entities of the national economy in the REGON ^d register per 10 thous. population (as of 31 XII)	1121	1033

Tabela 1. Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódzkie w 2017 r. (dok.)
 Table 1. Selected data for Poland and the voivodship in 2017 (cont.)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	Polska <i>Poland</i>	Śląskie
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII) <i>Commercial companies with foreign capital participation per 10 thous. population (as of 31 XII)</i>	24	16
Udział przedsiębiorstw rentownych w ogólnej liczbie badanych podmiotów w % <i>Share of profitable enterprises in the total number of surveyed entities in %</i>	81,0	81,3
Wskaźnik poziomu kosztów w przedsiębiorstwach niefinansowych w % <i>Cost level indicator in non- financial enterprises in %</i>	94,8	94,8
Dynamika nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach (rok poprzedni = 100, ceny bieżące) <i>Indices of investment outlays in enterprises (previous year =100, current prices)</i>	104,4	96,6
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) na 1 mieszkańca w 2015 r. w zł <i>Gross domestic product (current prices) per capita in 2015 in zł</i>	46792	48670

a Przeciętne w roku; dane nie są w pełni porównywalne z wynikami z lat poprzedzających 2010 r. b Dane na podstawie reprezentacyjnego badania struktury gospodarstw rolnych, przeprowadzanego co 3 lata; dane za 2016 r. c Stan w czerwcu. d Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

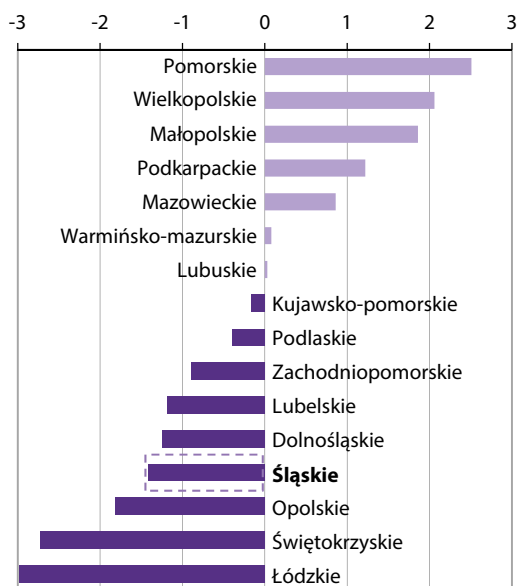
a Annual averages; data are not fully comparable with the results from the years preceding 2010 b Data on the basis of a representative farm structure survey, carried out every 3 years. c As of June. d Excluding persons tending private farms in agriculture.

Województwo na tle pozostałych województw

Voivodship against the background of other voivodships

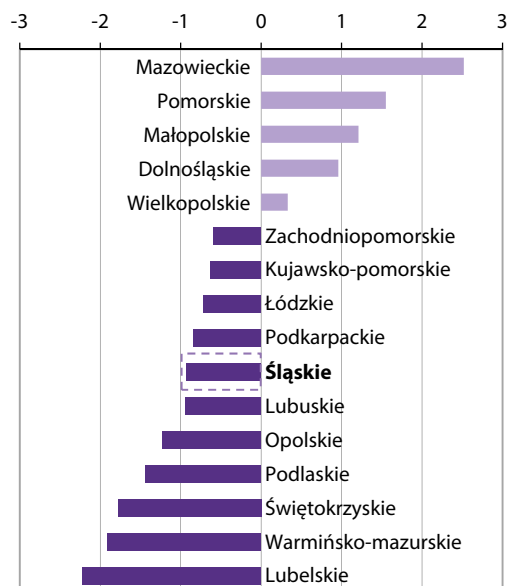
Wykres 1. Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2017 r.

Chart 1. Natural increase per 1000 population in 2017

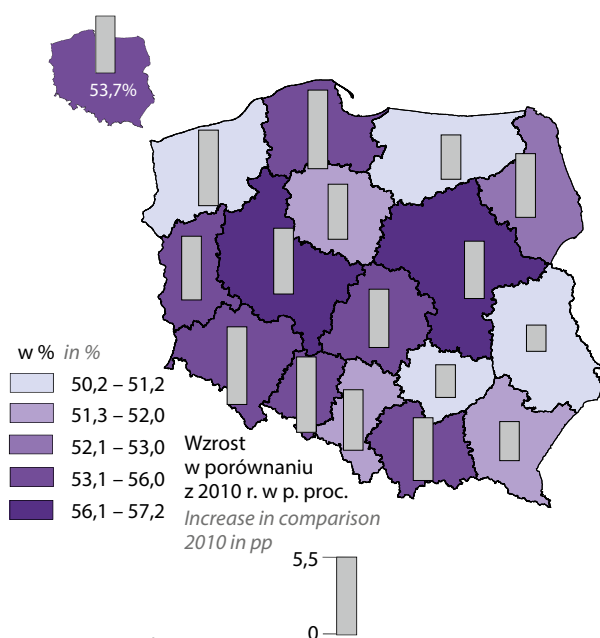
Wykres 2. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2017 r.

Chart 2. Internal net migration for permanent residence per 1000 population in 2017

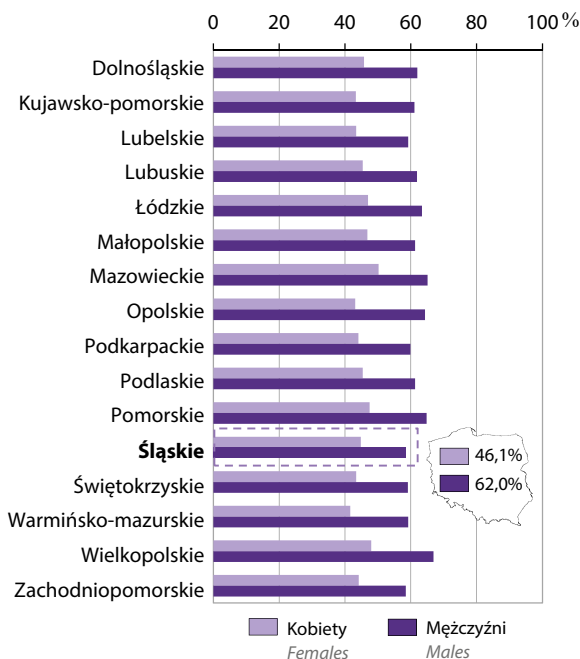

Wykres 3. Wskaźnik zatrudnienia według BAEL^a w 2017 r.

Chart 3. Employment rate by LFS^a in 2017

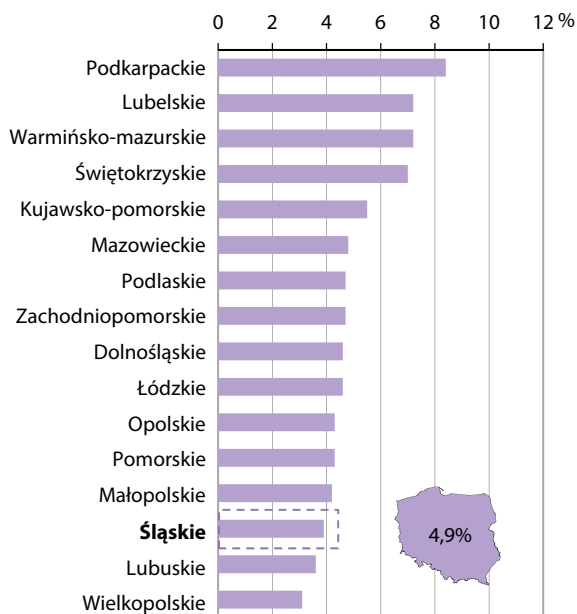

a Przeciętne w roku.
a Average in the year.

Wykres 4. Stopa bezrobocia według BAEL^a w 2017 r.

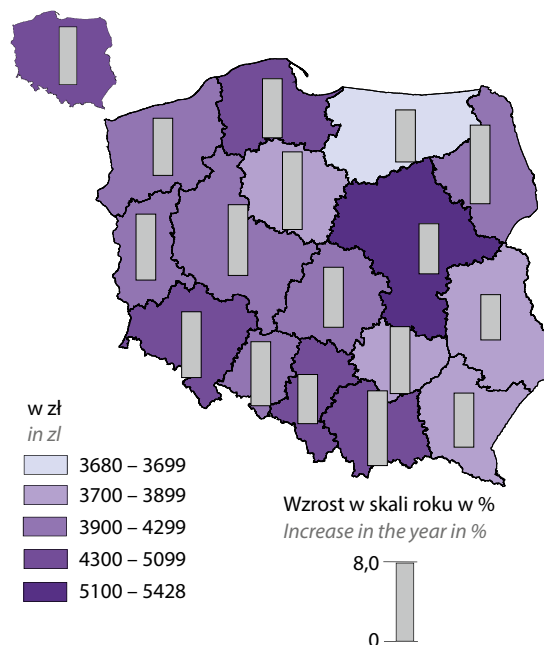
Chart 4. Unemployment rate by LFS^a in 2017

a Przeciętne w roku.
a Average in the year.

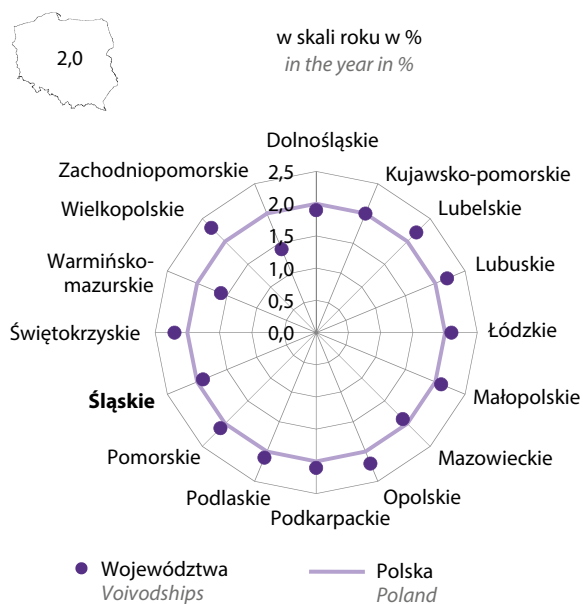
Wykres 5. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2017 r.

Chart 5. Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in 2017

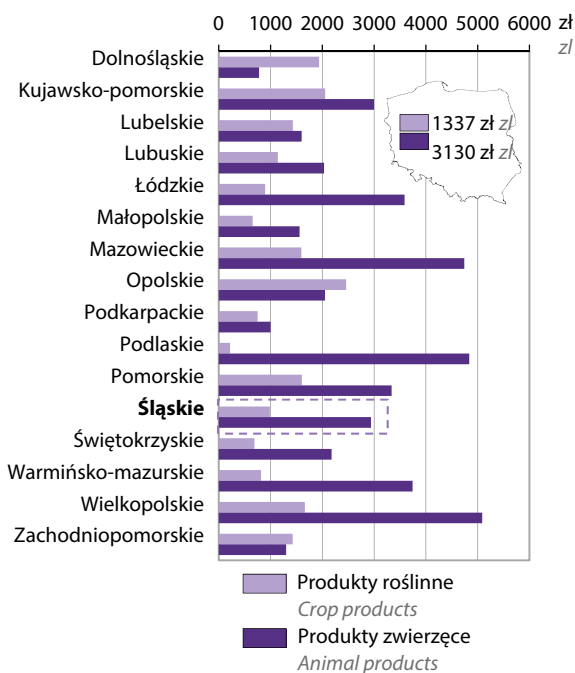
Wykres 6. Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w 2017 r.

Chart 6. Increase of prices of consumer goods and services in 2017

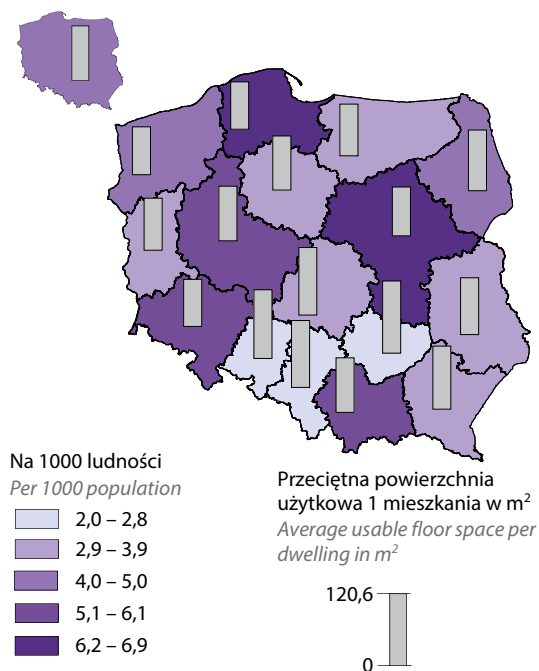
Wykres 7. Wartość skupu produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych w 2017 r.

Chart 7. Value of agricultural products procurement per 1 ha of agricultural land in 2017

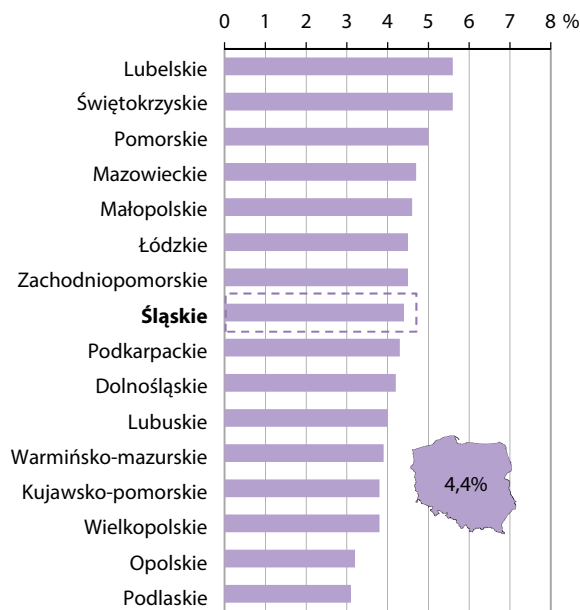
Wykres 8. Mieszkania oddane do użytkowania w 2017 r.

Chart 8. Dwellings completed in 2017

Wykres 9. Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach niefinansowych w 2017 r.

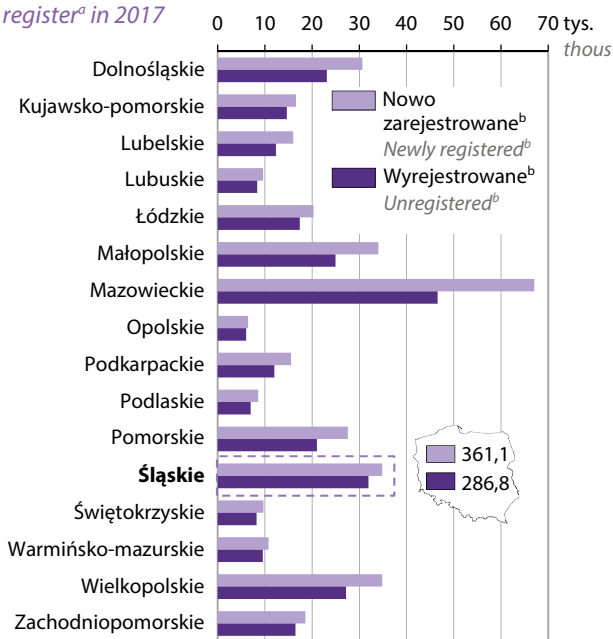
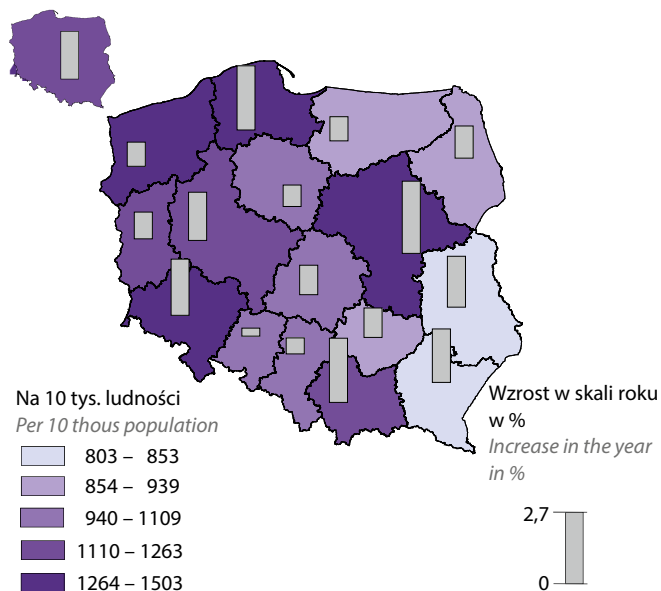
Chart 9. Net turnover profitability rate in non-financial enterprise in 2017

Wykres 10. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON^a w 2017 r.

Stan w dniu 31 XII

Chart 10. Entities of the national economy in the REGON register^a in 2017
As of 31 XII

a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; w podziale według województw – bez podmiotów, dla których informacja o adresie siedziby/miejscu zamieszkania nie występuje w rejestrze REGON. b W ciągu roku.

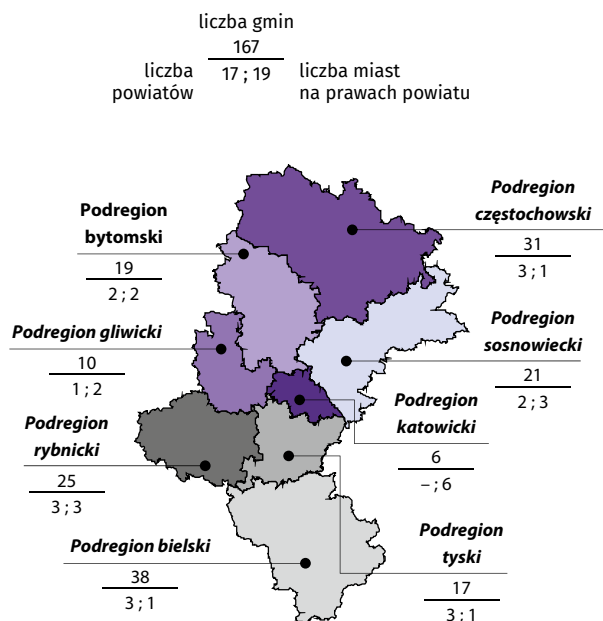
a Excluding persons tending private farms in agriculture; in division by voivodships excluding entities for which the information about business address does not exist in the REGON register. b During of the year.

Podział i powierzchnia województwa

Division and area of the voivodship

Podział województwa śląskiego według nomenklatury jednostek terytorialnych do celów statystycznych (NTS)¹ w 2017 r.

Stan w dniu 31 XII

PODREGION BIELSKI

powiaty:

bielski, cieszyński, żywiecki

miasto na prawach powiatu:

Bielsko-Biała

PODREGION BYTOMSKI

powiaty:

lubliniecki, tarnogórski

miasta na prawach powiatu:

Bytom, Piekary Śląskie

PODREGION CZĘSTOCHOWSKI

powiaty:

częstochowski, kłobucki, myszkowski

miasto na prawach powiatu:

Częstochowa

PODREGION GLIWICKI

powiat:

gliwicki

miasta na prawach powiatu:

Gliwice, Zabrze

PODREGION KATOWICKI

miasta na prawach powiatu:

Chorzów, Katowice, Mysłowice, Ruda Śląska, Siemianowice Śląskie, Świętochłowice

PODREGION RYBNICKI

powiaty:

raciborski, rybnicki, wodzisławski

miasta na prawach powiatu:

Jastrzębie-Zdrój, Rybnik, Żory

PODREGION SOSNOWIECKI

powiaty:

będziński, zawierciański

miasta na prawach powiatu:

Dąbrowa Górnicza, Jaworzno, Sosnowiec

PODREGION TYSKI

powiaty:

bieruńsko-łędziński, mikołowski, pszczyński

miasto na prawach powiatu:

Tychy

	Powierzchnia w ha	Ludność (stan w dniu 31 XII)
ŚLĄSKIE	1233309	4548180
podregiony:		
Bielski	235350	666946
Bytomski	157586	440114
Częstochowski	304960	516093
Gliwicki	87865	471305
Katowicki	38004	736416
Rybnicki	135248	635589
Sosnowiecki	179874	685641
Tyski	94422	396076

Według stanu w dniu 1 I 2017 r. województwo śląskie zajmowało powierzchnię 12333 km² (1233309 ha), co stanowiło 3,9% powierzchni kraju. Według stanu w dniu 31 XII 2017 r. liczba mieszkańców wyniosła 4548180 osób, tj. 11,8% ogółu ludności Polski. Gęstość zaludnienia na 1 km² wynosiła 369 osób (pierwsza lokata w kraju). Mieszkańcy miast stanowili 76,9% ludności województwa.

¹ NTS obejmuje 5 poziomów: 3 poziomy zasadniczego podziału terytorialnego kraju oraz dodatkowo 2 poziomy nieadministracyjne regiony (NTS 1) grupujące jednostki szczebla wojewódzkiego oraz podregiony (NTS 3) grupujące w ramach województwa kilka do kilkunastu powiatów.

Ludność Population

W 2017 r. odnotowano w województwie śląskim spadek liczby ludności w relacji do 2016 r. Obniżyła się liczba ludności miast, wzrosła liczba ludności wsi. Zanotowano przewagę liczby zgonów nad liczbą urodzeń oraz ujemne saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały.

W końcu grudnia 2017 r. ludność województwa śląskiego liczyła 4548180 osób (11,8% ludności w kraju), mniej niż w końcu 2016 r. i 2010 r. odpowiednio o: 10984 i 86755 osób. Systematycznie obniża się liczba mieszkańców miast, a wzrasta liczba mieszkańców wsi. Ludność w miastach w końcu grudnia 2017 r. wyniosła 3496038 osób i stanowiła 76,9% ogółu mieszkańców, tj. mniej niż w końcu 2016 r. i 2010 r. odpowiednio o: 13996 i 111458 osób. Liczba ludności na wsi zwiększyła się do 1052142; w relacji do 2016 r. i 2010 r. odpowiednio o: 3012 i 24703 osoby. Udział ludności wiejskiej wyniósł 23,1% i zwiększył się w relacji do stanu w końcu 2016 r. i 2010 r. odpowiednio o: 0,1 p. proc. i 0,9 p. proc.

Szacunki liczby i struktury ludności dla lat międzypisowych sporządza się metodą bilansową, przyjmując wyniki ostatniego spisu powszechnego jako bazę wyjściową do obliczenia danych dla danej gminy z uwzględnieniem liczby urodzeń, zgonów, salda migracji wewnętrznych i zagranicznych oraz zmian administracyjnych, jakie miały miejsce w bilansowym okresie; w 2015 r. dla migracji zagranicznych przyjęto dane za 2014 r.

Gęstość zaludnienia w województwie śląskim wyniosła 369 osób na 1 km² (123 osoby na 1 km² w kraju). Najwyższą gęstość zaludnienia odnotowano w: Świętochłowicach (3785 osób na 1 km²), Chorzowie (3280 osób na 1 km²), Siemianowicach Śląskich (2648 osób na 1 km²), a najniższą w: powiecie częstochowskim (89 osób na 1 km²), lublinieckim (93 osoby na 1 km²), kłobuckim (96 osób na 1 km²).

Prezentowane dane dotyczą ludności w danej gminie, tj. liczby ludności zameldowanej na pobyt stały skorygowanej o saldo osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące. Jako bazę wyjściową bilansów przyjęto wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, z tym że dla 2010 r. – według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2011 r.

Tabela 2. Ludność na podstawie bilansów
Table 2. Population based on balances

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017
Polska Poland				
Stan w dniu 30 VI w tys. <i>As of 30 VI in thous.</i>	38516,7	38454,6	38426,8	38422,3
w tym kobiety <i>of which females</i>	19869,1	19847,2	19835,2	19833,6
Miasta <i>Urban areas</i>	23448,5	23202,7	23149,3	23125,8
Wieś <i>Rural areas</i>	15068,2	15251,9	15277,5	15296,6

Tabela 2. Ludność na podstawie bilansów (dok.)

Table 2. Population based on balances (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017
Polska (dok.) Poland (cont.)				
Stan w dniu 31 XII: <i>As of 31 XII:</i>				
w tysiącach <i>in thousands</i>	38529,9	38437,2	38433,0	38433,6
na 1 km ² <i>per 1 km²</i>	123	123	123	123
w tym kobiety: <i>of which females</i>				
w tysiącach <i>in thousands</i>	19876,7	19839,2	19839,8	19840,4
na 100 mężczyzn <i>per 100 males</i>	107	107	107	107
Miasta: w tysiącach <i>Urban areas: in thousands</i>	23429,1	23166,4	23129,5	23109,3
w % <i>in %</i>	60,8	60,3	60,2	60,1
Wieś: w tysiącach <i>Rural areas: in thousands</i>	15100,8	15270,8	15303,5	15324,3
w % <i>in %</i>	39,2	39,7	39,8	39,9
Śląskie				
Stan w dniu 30 VI w tys. <i>As of 30 VI in thous.</i>	4637,5	4577,9	4564,4	4552,6
w tym kobiety <i>of which females</i>	2397,3	2369,4	2362,7	2357,1
Miasta <i>Urban areas</i>	3613,0	3533,9	3517,6	3502,2
Wieś <i>Rural areas</i>	1024,5	1044,0	1046,8	1050,4
Stan w dniu 31 XII: <i>As of 31 XII:</i>				
w tysiącach <i>in thousands</i>	4634,9	4570,8	4559,2	4548,2
na 1 km ² <i>per 1 km²</i>	376	371	370	369
w tym kobiety: <i>of which females</i>				
w tysiącach <i>in thousands</i>	2396,3	2365,3	2360,3	2355,3
na 100 mężczyzn <i>per 100 males</i>	107	107	107	107
Miasta: w tysiącach <i>Urban areas: in thousands</i>	3607,5	3525,3	3510,0	3496,0
w % <i>in %</i>	77,8	77,1	77,0	76,9
Wieś: w tysiącach <i>Rural areas: in thousands</i>	1027,4	1045,6	1049,1	1052,1
w % <i>in %</i>	22,2	22,9	23,0	23,1

Struktura ludności według płci od lat nie ulega większym zmianom. W ogólnej liczbie ludności przeważały kobiety i stanowiły 51,8% (51,6% w kraju); w 2016 r. i 2010 r. odpowiednio: 51,8% i 51,7%. Współczynnik feminizacji w województwie od 2010 r. nie ulega zmianie i wynosi 107 (podobnie w kraju). Relacje obydwu płci i nadwyżki jednej nad drugą zmieniają swe wartości w poszczególnych grupach wiekowych. W młodszych grupach wiekowych odnotowano przewagę mężczyzn, natomiast w starszych grupach wiekowych przewagę kobiet. Stałą przewagę kobiet nad mężczyznami odnotowano od wieku 46 lat, w miastach również od 46 lat, a na wsi od wieku 58 lat. W grupie osób w wieku 65 lat i więcej kobiety stanowiły 59,9%. Według stanu w dniu 31 XII 2017 r. na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 63,8 osób w wieku nieprodukcyjnym, tj. przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym (63,4 w kraju); w końcu 2016 r. i 2010 r. odpowiednio: 61,8 i 53,4.

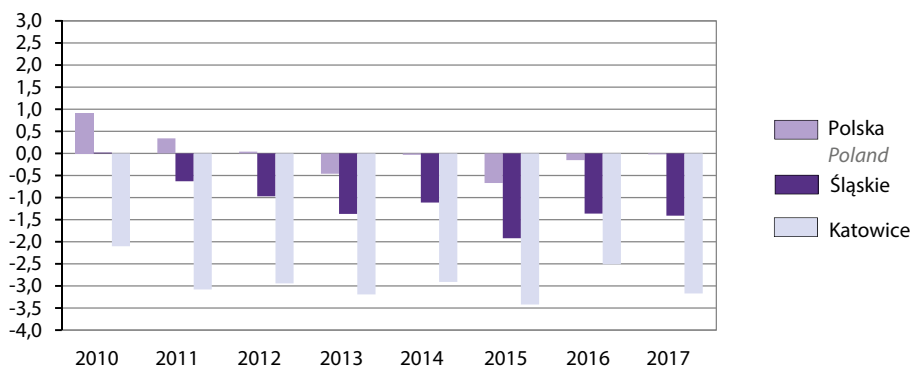
Dane o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) zostały obliczone zgodnie z kryteriami definicji urodzenia i zgonu noworodka – rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia (WHO).

W latach 2010-2015 w województwie śląskim odnotowano obniżenie się liczby urodzeń, po wzrostach w latach 2006-2009. W 2017 r. zarejestrowano 44971 urodzeń żywych, więcej o 2229 niż w 2016 r., ale mniej o 2843 niż w 2010 r. Współczynnik urodzeń wyniósł 9,88‰ (9,36‰ w 2016 r. i 10,31‰ w 2010 r.). Wyższą wartość współczynnika urodzeń odnotowano na wsi (10,45‰) niż w miastach (9,71‰).

W 2017 r. zmarły 51404 osoby, więcej o 2446 osób niż w 2016 r. i więcej o 3685 osób niż w 2010 r. Współczynnik zgonów ukształtował się na poziomie 11,29‰, w miastach 11,56‰, na wsi 10,41‰. Liczba zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych (współczynnik zgonów niemowląt) wyniosła 4,02 (w 2016 r. i 2010 r. odpowiednio: 4,45 i 5,73).

Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności (według stanu w dniu 30 VI).

Wykres 11. Przyrost naturalny na 1000 ludności
Chart 11. Natural increase per 1000 population

W 2017 r. liczba zgonów przewyższała liczbę urodzeń, przyrost naturalny ludności ukształtował się na poziomie minus 6433 (minus 6216 w 2016 r.); w 2010 r. odnotowano przewagę liczby urodzeń nad liczbą zgonów (95). Współczynnik przyrostu ludności wyniósł minus 1,41‰, w miastach minus 1,85‰, na wsi 0,04‰. W większości powiatów województwa śląskiego odnotowano ujemny współczynnik przyrostu naturalnego, najniższe wartości współczynnika odnotowano w: powiecie zawierciańskim (minus 5,36‰), Częstochowie (minus 4,87‰), powiecie będzińskim (minus 4,86‰) oraz w Sosnowcu (minus 4,83‰). Dodatni przyrost naturalny odnotowano w dziesięciu powiatach; najwyższe wartości współczynnika przyrostu naturalnego odnotowano w: powiecie pszczyńskim (4,24‰), powiecie bieruńsko-lęczyńskim (3,76‰) oraz w Żorach (2,69‰).

W urzędach stanu cywilnego w 2017 r. zarejestrowano 22449 nowo zawartych małżeństw (76,7% w miastach) mniej o 521 niż w 2016 r. oraz mniej o 6013 niż w 2010 r. Współczynnik małżeństw w województwie śląskim wyniósł 4,93‰ (5,01‰ w kraju), w miastach 4,91‰ i na wsi 4,99‰.

Mapa 1. Przyrost naturalny na 1000 ludności w województwie śląskim według podregionów i powiatów w 2017 r.

Map 1. Natural increase per 1000 population in śląskie voivodship by subregions and powiats in 2017

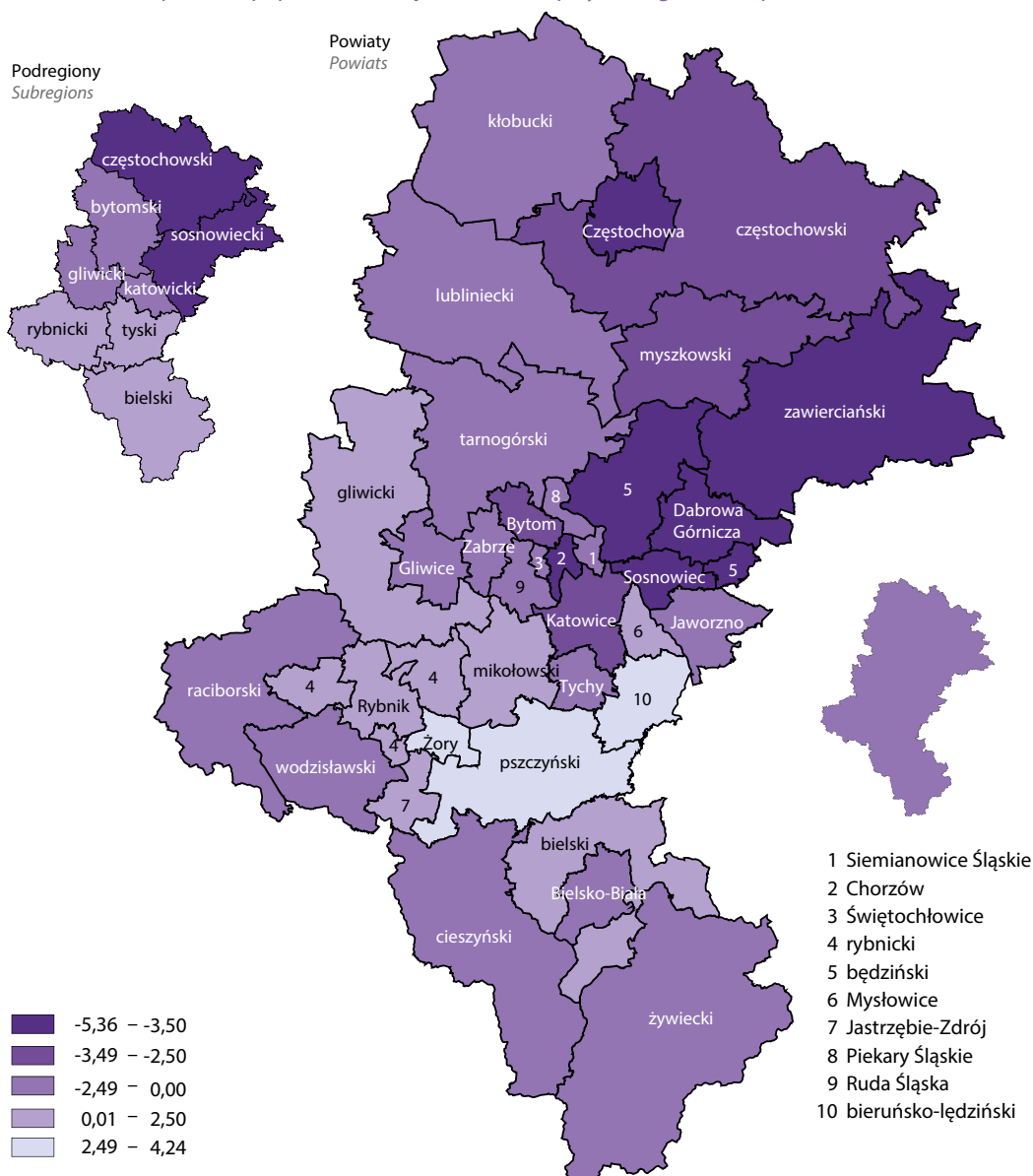

Tabela 3. Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności w okresie I-XII
 Table 3. Natural increase and net migration per 1000 population in the period I-XII

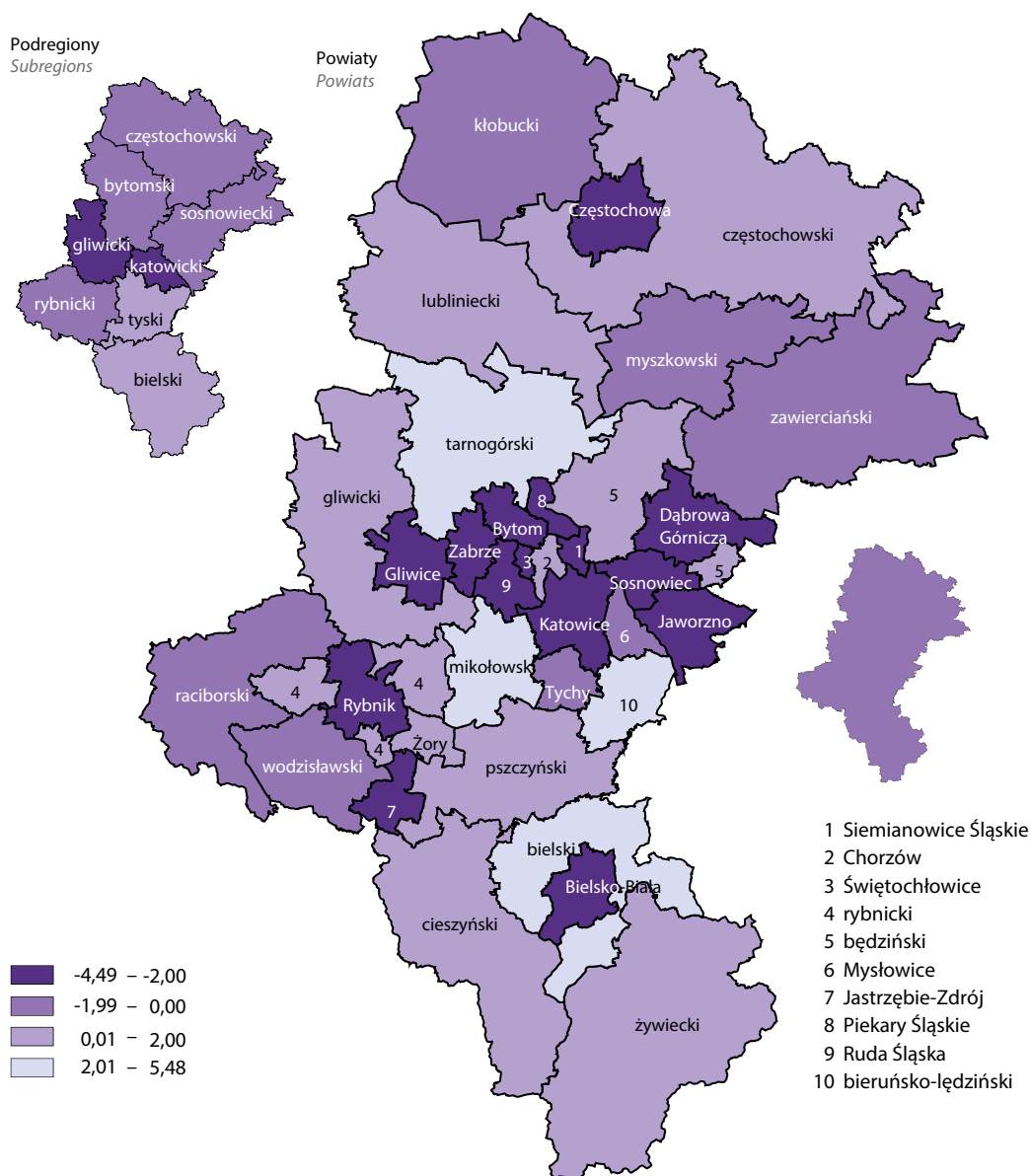
Wyszczególnienie Specification	2010	2015 ^a	2016	2017
Polska Poland				
Małżeństwa Marriages	5,93	4,91	5,03	5,01
Urodzenia żywe Live births	10,73	9,60	9,95	10,46
Zgony Deaths	9,83	10,27	10,1	10,48
w tym niemowląt ^b of which infants ^b	4,98	4,00	3,98	3,99
Przyrost naturalny ^c Natural increase ^c	0,90	-0,67	-0,15	-0,02
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały Net internal and international migration for permanent residence	-0,05	-0,41	0,04	0,04
w tym zagranicznych of which international	-0,05	-0,41	0,04	0,04
Śląskie				
Małżeństwa Marriages	6,14	4,88	5,03	4,93
Urodzenia żywe Live births	10,31	9,09	9,36	9,88
Zgony Deaths	10,29	11,01	10,73	11,29
w tym niemowląt ^b of which infants ^b	5,73	4,73	4,45	4,02
Przyrost naturalny ^c Natural increase ^c	0,02	-1,92	-1,36	-1,41
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały Net internal and international migration for permanent residence	-1,06	-1,52	-1,00	-0,93
w tym zagranicznych of which international	-0,38	-0,77	-0,25	-0,22
Katowice				
Małżeństwa Marriages	6,00	5,07	5,21	4,92
Urodzenia żywe Live births	9,48	8,63	9,19	9,43
Zgony Deaths	11,54	12,05	11,7	12,59
w tym niemowląt ^b of which infants ^b	5,07	6,16	4,37	4,64
Przyrost naturalny ^c Natural increase ^c	-2,06	-3,42	-2,51	-3,17
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały Net internal and international migration for permanent residence	-3,45	-3,29	-2,80	-2,42
w tym zagranicznych of which international	-0,42	-0,39	0,05	0,18

a W przypadku migracji zagranicznych – dane dotyczą 2014 r. b Dzieci w wieku poniżej 1 roku; na 1000 urodzeń żywych.
 c Różnica między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów w danym okresie.

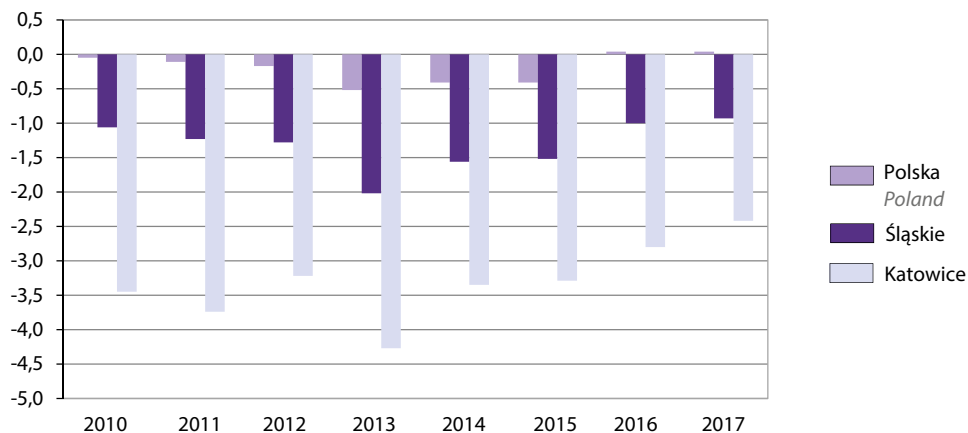
a In case of international migration the data refer to 2014. b Children under the age of 1; per 1000 live births.
 c The difference between the number of live births and deaths in a given period.

Mapa 2. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w województwie śląskim według podregionów i powiatów w 2017 r.

Map 2. Net internal and international migration for permanent residence per 1000 population in śląskie voivodship by subregions and powiats in 2017

Wykres 12. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności
 Chart 12. Net internal and international migration for permanent residence per 1000 population

W 2017 r. „odpływ ludności” – wymeldowania z pobytu stałego przewyższał „napływ ludności” – zameldowania na pobyt stały, powodując spadek liczby ludności. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały wyniosło minus 4246. Na wsi odnotowano dodatnie saldo migracji na pobyt stały 2973, natomiast w miastach ujemne, tj. minus 7219. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały w przeliczeniu na 1000 ludności wyniosło minus 0,93 (w miastach minus 2,06, na wsi 2,83).

Ujemne saldo migracji wystąpiło w dwudziestu dwóch powiatach województwa śląskiego, a dodatnie w czternastu. Najwyższe wartości salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały w przeliczeniu na 1000 ludności odnotowano w powiatach: mikołowskim (5,48), bielskim (4,27), tarnogórskim (2,92), natomiast najniższe w: Świętochłowicach (minus 4,49), Jastrzębiu-Zdroju (minus 4,39), Zabrze (minus 4,15).

Dane prezentujące ludność w województwie śląskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Biuletyn statystyczny województwa śląskiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- „Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie śląskim” publikacja dostępna co roku, jak również w Banku Danych Lokalnych.

Rynek pracy

Labour market

W 2017 r. w województwie śląskim odnotowano wzrost w skali roku (wyższy niż w 2016 r.) przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw.

W końcu grudnia 2017 r. w województwie śląskim sytuacja na rynku pracy była korzystniejsza niż w końcu grudnia 2016 r. W ujęciu rocznym zanotowano spadek ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych oraz stopy bezrobocia. W ciągu 2017 r. liczba osób wyłączonych z ewidencji przewyższała liczbę nowo zarejestrowanych bezrobotnych. W końcu 2017 r. na 1 ofertę pracy przypadało mniej bezrobotnych niż przed rokiem.

Według wyników Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) w IV kwartale 2017 r. w województwie śląskim w porównaniu z IV kwartałem 2016 r., odnotowano:

- zmniejszenie zbiorowości aktywnych zawodowo, w tym liczby pracujących,
- zmniejszenie obciążenia osób pracujących osobami niepracującymi,
- zmniejszenie liczby bezrobotnych oraz stopy bezrobocia,
- zwiększenie liczby biernych zawodowo.

Przeciętne zatrudnienie

Average employment

Województwo śląskie zajmuje drugie miejsce w kraju, po województwie mazowieckim, pod względem przeciętnej liczby zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw. W 2017 r. udział województwa w przeciętnej liczbie zatrudnionych w kraju wyniósł 12,6% (w 2010 r. – 13,6%).

Dane o **przeciętnym zatrudnieniu** obejmują osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy w pełnym wymiarze czasu pracy oraz niepełnym, w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Tabela 4. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw
Table 4. Average paid employment in business enterprise sector

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017		
	w tysiącach in thousands				2010 = = 100	2016 = = 100
Polska Poland	5372,6	5601,6	5760,2	6017,1	111,9	104,5
Śląskie	732,8	721,3	731,7	756,9	103,3	103,4
Katowice	159,5	129,6	125,9	125,4	78,6	99,6

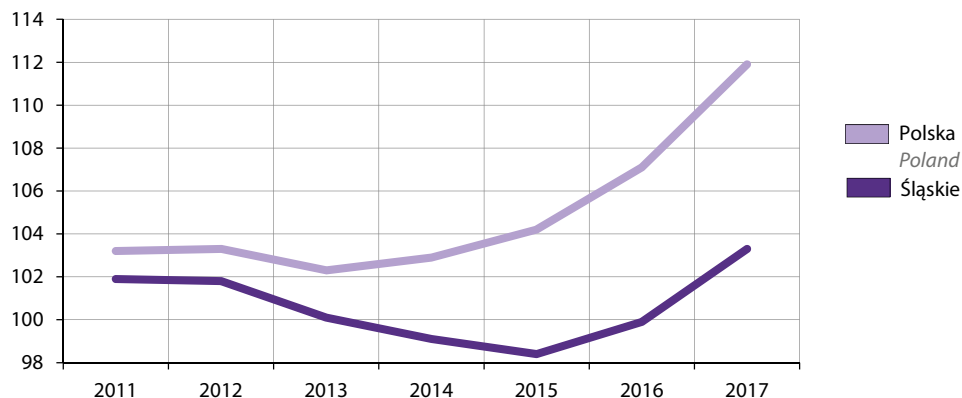
W 2017 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie śląskim wyniosło 756,9 tys. osób i zwiększyło się w porównaniu z rokiem poprzednim o 3,4% (w 2016 r. odnotowano wzrost o 1,5%) oraz wzrosło o 3,3% w stosunku do 2010 r. W kraju przeciętne zatrudnienie było o 4,5% wyższe niż w 2016 r. (w 2016 r. odnotowano wzrost o 2,8%) oraz wyższe o 11,9% niż w 2010 r.

Wykres 13. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw

Przeciętne 2010 = 100

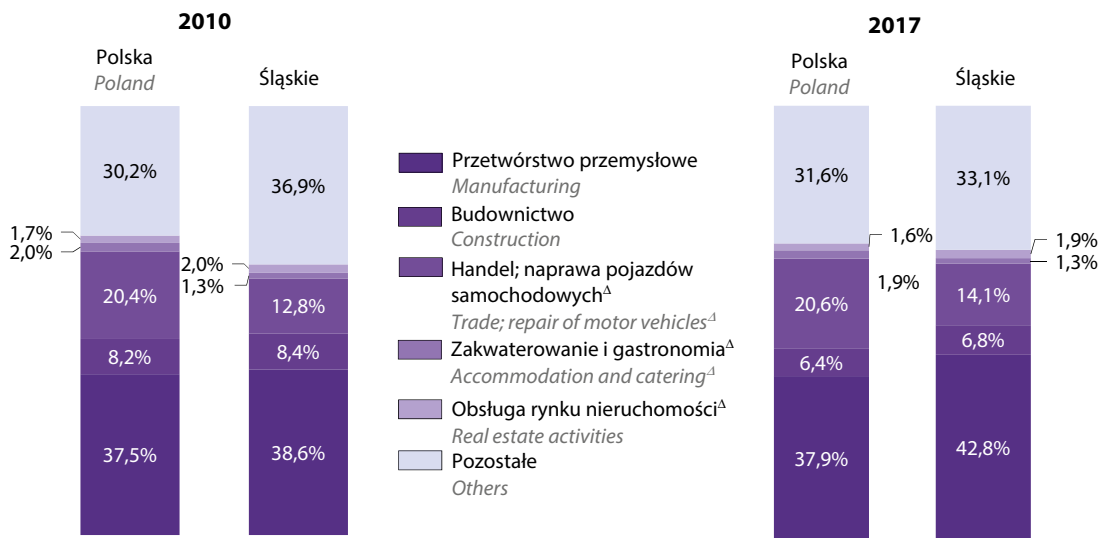
Chart 13. Indices of average paid employment in business enterprise sector

Average 2010 = 100

Wykres 14. Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji PKD 2007

Chart 14. Structure of registered paid employment by NACE Rev. 2 sections 2007

W 2017 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw zwiększyło się m.in. w: administrowaniu i działalności wspierającej (o 14,3%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 13,6%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 8,8%), informacji i komunikacji (o 8,5%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 7,3%). Spadek zatrudnienia odnotowano m.in. w: górnictwie i wydobywaniu (o 5,9%), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 2,6%) oraz w budownictwie (o 1,9%).

Tabela 5. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie śląskim
Table 5. Average paid employment in business enterprise sector in śląskie voivodship

Wyszczególnienie Specification	2016				2017				w tys. in thous.
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100 corresponding period of the previous year = 100								
Ogółem <i>Total</i>	100,7	100,8	101,1	101,5	103,6	103,6	103,6	103,4	756,9
w tym: <i>of which:</i>									
Przemysł <i>Construction</i>	100,4	100,3	100,4	100,3	101,5	101,4	101,6	102,0	436,3
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	88,0	87,7	88,2	90,2	93,6	94,3	94,8	94,1	83,4
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	104,9	104,8	104,7	103,8	104,0	103,6	103,7	104,4	323,9
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	95,6	95,7	96,0	96,0	96,7	97,1	97,0	97,4	10,6
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	101,9	101,1	100,4	99,9	101,5	101,6	101,9	101,8	18,4
Budownictwo <i>Construction</i>	95,3	95,9	95,9	96,5	98,9	98,6	98,0	98,1	51,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	102,2	101,8	102,3	105,7	107,7	108,6	108,6	104,9	107,0
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	104,6	105,0	106,3	105,0	107,9	107,9	107,3	107,3	47,1
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	101,5	101,6	102,8	101,8	109,3	109,2	108,8	108,8	9,7
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	105,8	106,8	107,5	109,2	110,5	109,7	109,4	108,5	15,4
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	97,4	97,9	98,5	98,8	100,5	100,4	100,7	100,3	14,3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a <i>Professional, scientific and technical activities^a</i>	96,0	96,3	98,2	99,2	113,4	113,1	113,3	113,6	21,3
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	107,6	108,4	109,4	108,1	113,1	112,6	112,1	114,3	40,4

^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.
^a Does not include divisions: Reseach and experimental development as well as Veterinary activities.

Bezrobocie rejestrowane

Registered unemployment

Rok 2017 był czwartym, w którym wystąpił spadek liczby bezrobotnych (według stanu w końcu roku), zarówno w województwie śląskim, jak i w kraju, po odnotowanym wzroście liczby bezrobotnych w latach 2010-2013 w skali roku.

W końcu grudnia 2017 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa śląskiego wyniosła 94,7 tys. osób i była niższa od zanotowanej przed rokiem (o 21,1%) oraz niższa niż w końcu grudnia 2010 r. (o 47,7%). W kraju na koniec 2017 r. liczba bezrobotnych zmniejszyła się w porównaniu z końcem 2016 r. i 2010 r. (odpowiednio o: 19,0% i 44,7%).

Dane o **bezrobociu rejestrowanym** dotyczące osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. 2016 poz. 645), z późniejszymi zmianami.

Tabela 6. Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia

Stan w dniu 31 XII

Table 6. Registered unemployed persons and unemployment rate
As of 31 XII

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017
Polska Poland				
Bezrobotni zarejestrowani w tys. Registered unemployed persons in thous.	1954,7	1563,3	1335,2	1081,7
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys. Newly registered unemployed persons ^a in thous.	3042,0	2368,8	2169,8	1914,8
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys. Persons removed from unemployment rolls ^a in thous.	2979,8	2630,6	2398,0	2168,3
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy Registered unemployed persons per 1 job offer	83	31	21	16
Stopa bezrobocia rejestrowanego w % Registered unemployment rate in %	12,4	9,7	8,2*	6,6
Śląskie				
Bezrobotni zarejestrowani w tys. Registered unemployed persons in thous.	181,2	148,5	120,0	94,7
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys. Newly registered unemployed persons ^a in thous.	333,7	248,6	221,6	192,7
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys. Persons removed from unemployment rolls ^a in thous.	321,0	275,8	250,1	218,0
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy Registered unemployed persons per 1 job offer	44	17	11	8
Stopa bezrobocia rejestrowanego w % Registered unemployment rate in %	10,0	8,2	6,6	5,2
Katowice				
Bezrobotni zarejestrowani w tys. Registered unemployed persons in thous.	7,7	8,1	6,0	4,7
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys. Newly registered unemployed persons ^a in thous.	17,3	11,3	10,4	9,3
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys. Persons removed from unemployment rolls ^a in thous.	16,3	13,1	12,6	10,5
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy Registered unemployed persons per 1 job offer	15	11	6	4
Stopa bezrobocia rejestrowanego w % Registered unemployment rate in %	3,8	3,8	2,8	2,2

a W ciągu roku.
a During the year.

W województwie śląskim w końcu 2017 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, spadek liczby bezrobotnych odnotowano we wszystkich powiatach, przy czym najwyższy w Bytomiu (o 29,3%), Żorach (o 27,9%), Jastrzębiu-Zdroju (o 27,0%), Częstochowie (o 26,6%) oraz w powiecie myszkowskim (o 26,3%).

Bezrobotni nieposiadający prawa do zasiłku to zarejestrowane w urzędach pracy osoby poszukujące pracy, które utraciły bądź nie nabyły prawa do zasiłku.

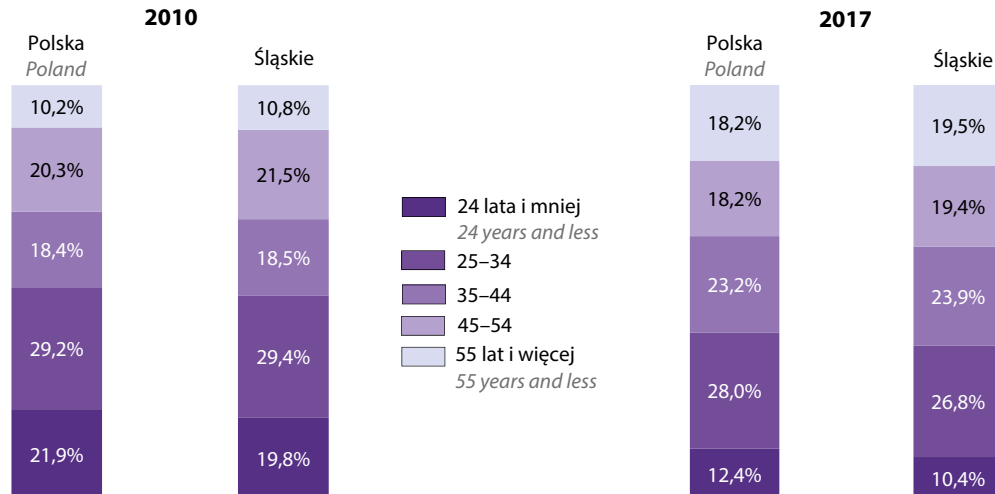
Bezrobotni bez prawa do zasiłku w województwie stanowili 86,4% ogółu (86,5% w końcu 2016 r.), osoby poprzednio pracujące – 87,6% (87,0% przed rokiem), a bezrobotni mieszkańcy wsi – 22,6% (22,2% w końcu 2016 r.).

W końcu grudnia 2017 r. w województwie śląskim wśród bezrobotnych, podobnie jak w kraju, przeważały kobiety. Liczba zarejestrowanych kobiet wyniosła 54,5 tys. osób i zmniejszyła się w skali roku o 18,3%. Udział kobiet wśród ogółu zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy wyniósł 57,6% i był o 2,0 p. proc. wyższy niż w końcu grudnia 2016 r.

Wykres 15. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku

Stan w dniu 31 XII

Chart 15. Structure of registered unemployed persons by age
As of 31 XII

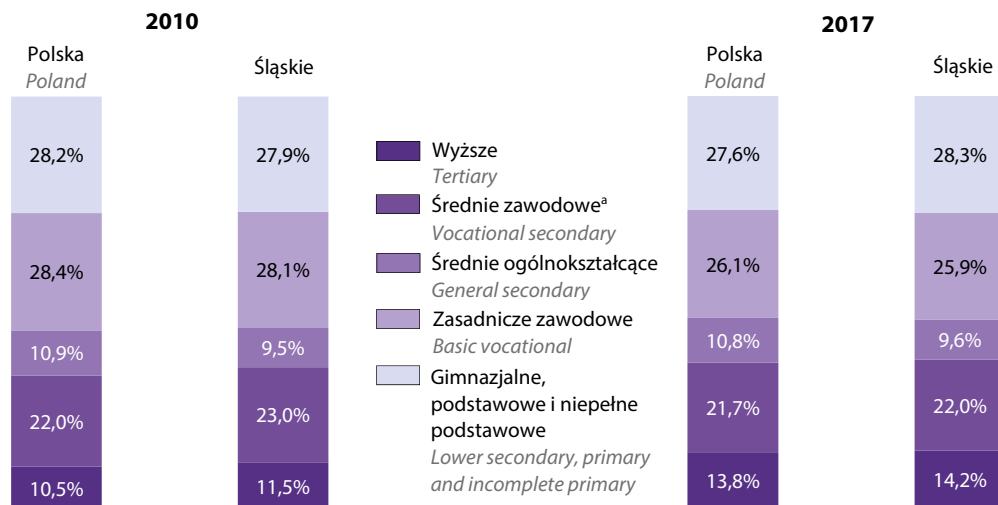

Bezrobocie nadal dotyczyło przede wszystkim ludzi młodych. W końcu grudnia 2017 r. najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych tworzyły osoby w wieku 25-34 lata (25,4 tys.), a ich odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 26,8% i w porównaniu z poprzednim rokiem zwiększył się o 0,2 p. proc. Mniej licznymi grupami były osoby w wieku 35-44 lata (22,6 tys.) oraz w wieku 45-54 lata i 55 lat i więcej (po 18,4 tys.). W skali roku udział bezrobotnych w wieku 35-44 lata oraz osób w wieku 45-54 lata zwiększył się (odpowiednio o: 1,2 p. proc. i 0,2 p. proc.), natomiast odsetek bezrobotnych w wieku 55 lat i więcej zmniejszył się (o 0,7 p. proc.).

Większość bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy to osoby o stosunkowo niskim poziomie wykształcenia. Dwie najliczniejsze grupy tworzyły osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe oraz zasadnicze zawodowe (liczące odpowiednio: 26,8 tys. i 24,6 tys. bezrobotnych). W skali roku udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym oraz zasadniczym zawodowym zmniejszył się odpowiednio o: 0,1 p. proc. i 0,6 p. proc. Problemy ze znalezieniem pracy posiadały również osoby z wykształceniem wyższym, których zbiorowość w skali roku zmniejszyła się o 18,2%, ale ich odsetek wśród ogółu bezrobotnych wzrósł o 0,5 p. proc.

Wykres 16. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według poziomu wykształcenia
 Stan w dniu 31 XII

Chart 16. Structure of registered unemployed persons by educational level
 As of 31 XII

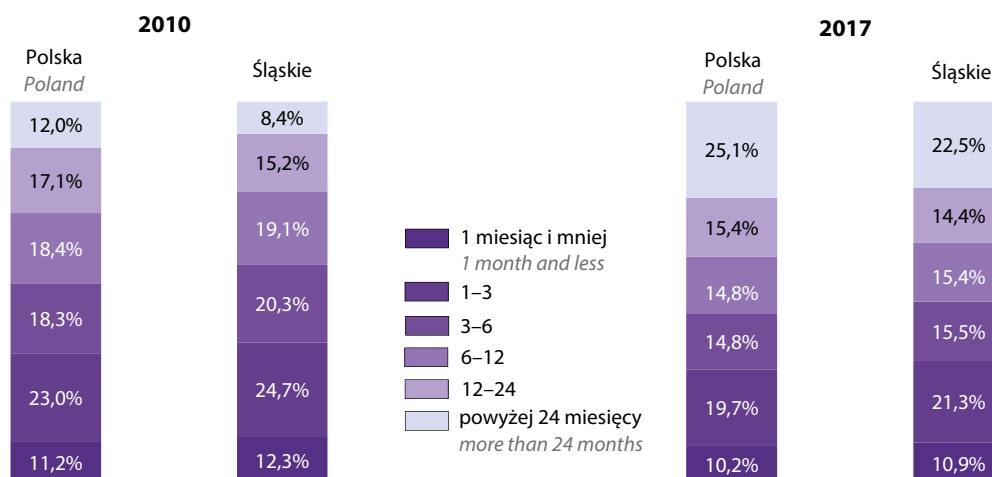
a Łącznie z wykształceniem policealnym.
 a Including post-secondary education.

Biorąc pod uwagę czas pozostawania bez pracy, najliczniejszą grupę wśród ogółu bezrobotnych tworzyły osoby pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy (21,3 tys.), których liczba w skali roku zmniejszyła się o 20,3%. Problem braku pracy dotyczył także osób pozostających bez pracy stosunkowo krótko, tj. 1-3 miesięcy (20,2 tys.) oraz pozostających bez pracy 3-6 miesięcy (14,7 tys.). W skali roku zwiększył się udział bezrobotnych pozostających bez pracy 1-3 miesięcy o 0,8 p. proc. oraz udział bezrobotnych pozostających bez pracy 3-6 miesięcy o 0,4 p. proc.

Największe trudności ze znalezieniem pracy miały osoby ze stażem pracy 1-5 lat (20,4 tys.) oraz osoby ze stażem pracy 1 rok i mniej (19,5 tys.), które łącznie stanowiły ponad jedną trzecią ogółu bezrobotnych (odpowiednio: 21,5% i 20,6%). Stosunkowo licznymi grupami były osoby ze stażem 10-20 lat (14,6 tys.) oraz osoby ze stażem pracy 5-10 lat (14,3 tys.). W porównaniu z grudniem 2016 r. nie zmienił się odsetek bezrobotnych osób ze stażem pracy 10-20 lat i wyniósł 15,4%, natomiast zwiększył się udział osób ze stażem pracy 5-10 lat (o 0,4 p. proc. do 15,1%).

W województwie śląskim w końcu grudnia 2017 r. bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy liczyli 78,8 tys. osób i stanowili 83,3% ogółu bezrobotnych. Do osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy zaliczane były m.in. osoby długotrwale bezrobotne, których udział w liczbie zarejestrowanych ogółem zmniejszył się w skali roku (o 1,4 p. proc. do 51,9%). Obniżył się również udział osób bezrobotnych do 30. roku życia (o 1,2 p. proc. do 22,9%) oraz powyżej 50. roku życia (o 0,8 p. proc. do 29,6%). Wzrósł natomiast odsetek osób: posiadających co najmniej jedno dziecko do 6. roku życia (o 2,3 p. proc. do 18,8%), korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (o 0,4 p. proc. do 3,9%), niepełnosprawnych (o 0,3 p. proc. do 7,3%). Liczba bezrobotnych we wszystkich ww. kategoriach zaliczanych do osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w skali roku zmniejszyła się, w tym w największym stopniu osób do 30. roku życia (o 24,8%), długotrwale bezrobotnych (o 23,2%) oraz niepełnosprawnych (o 17,7%).

Wykres 17. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy^a
Chart 17. Structure of registered unemployed persons by duration of unemployment^a

^a Przedziały zostały domknięte prawostronnie.
^a Intervals were shifted upwards.

Tabela 7. Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia w województwie śląskim
Table 7. Registered unemployed persons and unemployment rate in śląskie voivodship

Wyszczególnienie Specification	2016				2017			
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu): <i>Registered unemployed persons</i> <i>(as of the end of the period)</i>								
w tysiącach osób <i>in thousands of persons</i>	151,2	130,7	122,0	120,0	119,9	105,0	100,9	94,7
analogiczny okres roku poprzedniego = 100 <i>corresponding period</i> <i>of previous year = 100</i>	83,7	81,9	81,8	80,8	79,3	80,3	82,7	78,9
Bezrobotni nowo zarejestrowani (napływ): <i>Newly registered unemployed</i> <i>persons (inflow)</i>								
w tysiącach osób <i>in thousands of persons</i>	60,7	50,4	54,2	56,3	53,7	43,7	48,6	46,7
analogiczny okres roku poprzedniego = 100 <i>corresponding period</i> <i>of the previous year = 100</i>	92,4	93,3	88,4	83,2	88,4	86,6	89,7	83,0
Bezrobotni wyrejestrowani (odpływ): <i>Persons removed from</i> <i>unemployment rolls (outflow)</i>								
w tysiącach osób <i>in thousands of persons</i>	58,1	70,9	62,9	58,3	53,8	58,6	52,7	52,9
analogiczny okres roku poprzedniego = 100 <i>corresponding period</i> <i>of the previous year = 100</i>	95,5	94,5	87,7	85,4	92,7	82,6	83,8	90,8

Tabela 7. Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia w województwie śląskim (dok.)
Table 7. Registered unemployed persons and unemployment rate in śląskie voivodship (cont.)

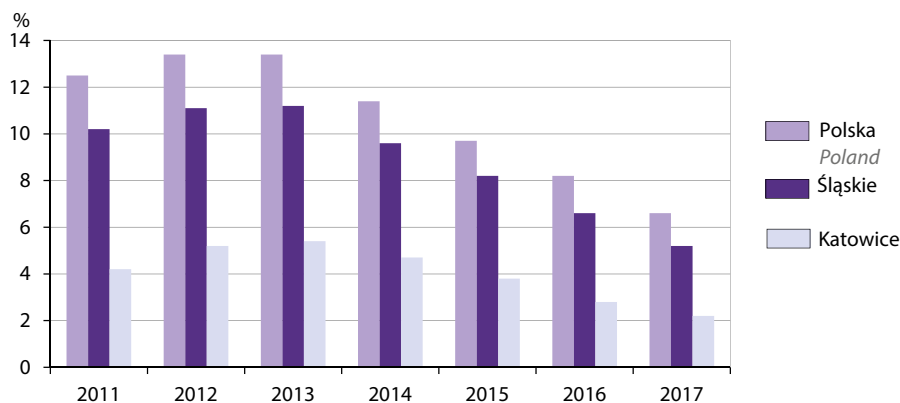
Wyszczególnienie Specification	2016				2017			
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
Płynność bezrobocia (napływ – odpływ) w tysiącach osób <i>Liquidity of unemployment (inflow-outflow) in thousands of persons</i>	2,7	-20,5	-8,7	-2,0	-0,1	-14,9	-4,1	-6,2
Stopa bezrobocia (stan w końcu okresu) w % <i>Unemployment rate (as of the end of the period) in %</i>	8,2	7,2	6,7	6,6	6,5	5,7	5,5	5,2

Rok 2017 był czwartym, w którym odnotowano spadek stopy bezrobocia (według stanu w końcu roku), zarówno w województwie śląskim, jak i w kraju, po odnotowanym w latach 2010-2013 wzroście stopy bezrobocia w skali roku. Stopa bezrobocia rejestrowanego zarówno w województwie, jak i w kraju w kolejnych miesiącach 2017 r. była niższa niż w analogicznych okresach poprzedniego roku. W końcu grudnia 2017 r. stopa bezrobocia dla kraju wyniosła 6,6% i była niższa o 1,6 p. proc. niż przed rokiem oraz niższa o 5,8 p. proc. w porównaniu ze stanem w końcu 2010 r. W województwie śląskim w końcu 2017 r. stopa bezrobocia rejestrowanego ukształtowała się na poziomie 5,2% i była o 1,4 p. proc. niższa niż rok wcześniej oraz o 4,8 p. proc. niższa niż w końcu 2010 r. Województwo śląskie należy do grupy województw o niskiej stopie bezrobocia. W rankingu województw, województwo śląskie pod względem stopy bezrobocia znalazło się na 2. miejscu. Niższą stopę bezrobocia odnotowano tylko w województwie wielkopolskim (3,7%).

Wykres 18. Stopa bezrobocia rejestrowanego

Stan w dniu 31 XII

*Chart 18. Registered unemployment rate
As of 31 XII*

Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

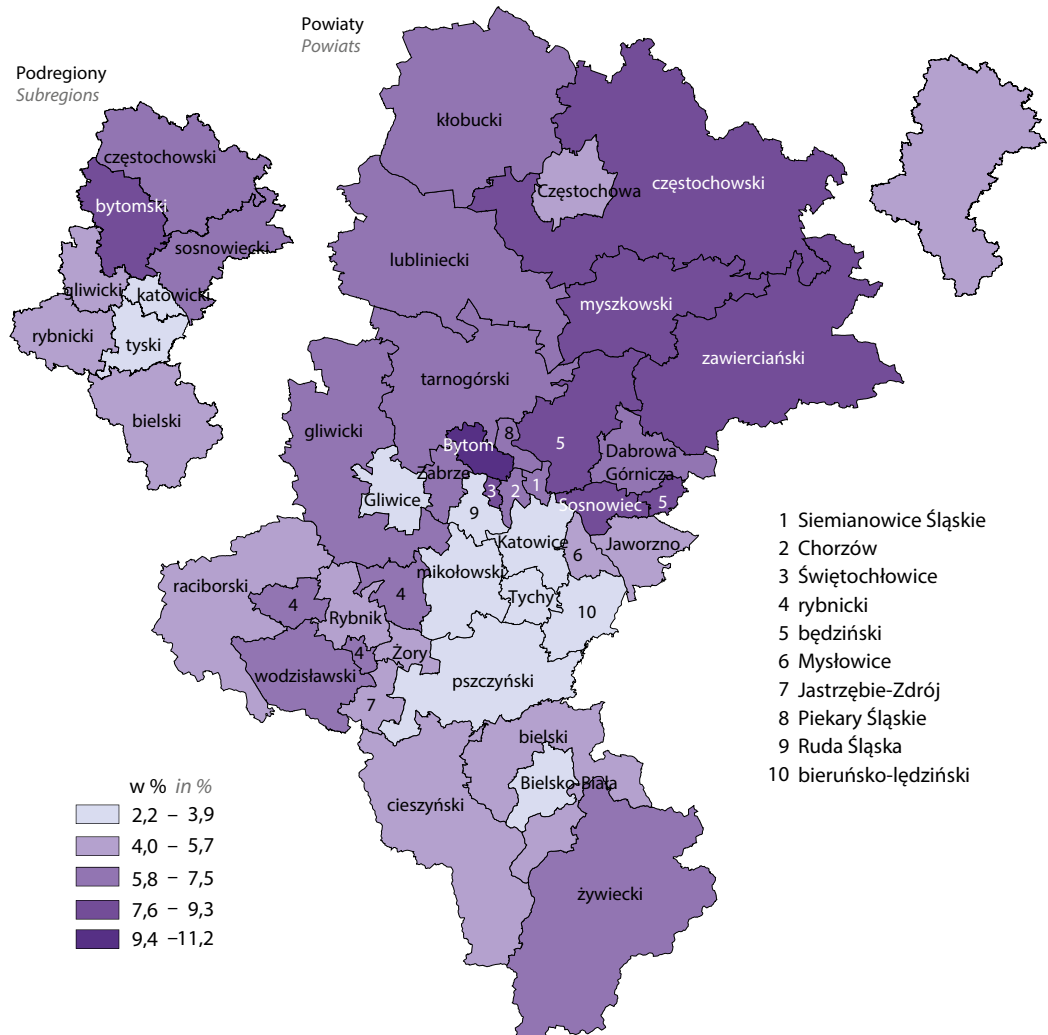
Spadek stopy bezrobocia rejestrowanego w skali roku odnotowano we wszystkich powiatach. Największy spadek stopy bezrobocia zanotowano w Bytomiu (o 4,2 p. proc.), powiecie myszkowskim (o 2,8 p. proc.), będzińskim (o 2,6 p. proc.), Piekarach Śląskich i powiecie częstochowskim (po 2,3 p. proc.). Biorąc pod uwagę przekrój terytorialny według powiatów nadal obserwuje się dość duże terytorialne różnicowanie stopy bezrobocia w województwie. Rozpiętość pomiędzy najniższą a najwyższą wartością

stopy bezrobocia w powiatach wyniosła 9,0 p. proc. i w skali roku zmniejszyła się o 3,6 p. proc. Najwyższą stopę bezrobocia odnotowano w Bytomiu (11,2%) oraz w powiatach: zawierciańskim (9,1%) będzińskim (8,9%) i częstochowskim (8,7%), natomiast najniższą – w Katowicach (2,2%), Bielsku-Białej (2,3%) i Tychach (2,7%).

Mapa 3. Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie śląskim według podregionów i powiatów w 2017 r.

Stan w dniu 31 XII

Map 3. Registered unemployment rate in śląskie voivodship by subregions and powiats in 2017
As of 31 XII

W 2017 r. w województwie śląskim liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych wyniosła 192,7 tys. osób i była mniejsza niż przed rokiem (o 13,1%) oraz mniejsza w porównaniu z zanotowaną w 2010 r. (o 42,3%). Najwięcej nowych rejestracji bezrobotnych miało miejsce w styczniu (20,5 tys.), a najmniej w grudniu (14,5 tys.). Liczną grupę stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny, a ich udział wśród ogólnej liczbie nowo zarejestrowanych bezrobotnych zwiększył się w stosunku do 2016 r. (o 0,3 p. proc.) i wyniósł 81,3%. Zwiększył się również odsetek osób dotychczas pracujących (o 1,3 p. proc. do 87,1%). W skali roku obniżył się natomiast udział absolwentów (o 0,8 p. proc. do 8,2%) oraz osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładów pracy (o 0,4 p. proc. do 4,2%). Osoby zamieszkałe na wsi stanowiły 20,6% nowo zarejestrowanych (podobnie jak przed rokiem).

Z ewidencji bezrobotnych w województwie śląskim w ciągu 2017 r. wyrejestrowano 218,0 tys. osób, tj. o 12,9% mniej niż przed rokiem i o 32,1% mniej niż w analogicznym okresie 2010 r. Największą liczbę osób wyłączono z rejestrów w marcu (22,2 tys.), a najmniejszą w grudniu (14,5 tys.). Z tytułu podjęcia pracy (głównej przyczyny wyrejestrowania) z rejestru bezrobotnych wyłączono 101,0 tys. osób (wobec 117,3 tys. przed rokiem). Udział tej kategorii w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zmniejszył się w ujęciu rocznym o 0,6 p. proc. do 46,3%. Spośród osób wykreślonych z ewidencji zmniejszył się również odsetek osób, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do pracy (o 1,1 p. proc. do 23,2%). Zwiększył się natomiast udział osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego (o 0,3 p. proc. do 5,5%) oraz odmówiły bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy (o 0,1 p. proc. do 3,8%). Osoby, które rozpoczęły staż lub szkolenie u pracodawców stanowiły 9,0% wyrejestrowanych (podobnie jak przed rokiem).

Liczba osób wyrejestrowanych z ewidencji w ciągu 2017 r. w województwie śląskim przewyższała liczbę nowo zarejestrowanych bezrobotnych o 25,3 tys. Podobna sytuacja wystąpiła w 2016 r., przy czym różnica pomiędzy odpływem a napływem bezrobotnych była wyższa i wyniosła 28,5 tys. Relacja nowo zarejestrowanych do wyłączonych z ewidencji wyniosła 88,4% (w kraju – 88,3%). W 2017 r. wskaźnik ten był niższy niż przed rokiem w województwie.

W ciągu 2017 r. do powiatowych urzędów pracy województwa śląskiego zgłoszono 210,4 tys. ofert pracy, tj. o 23,7% więcej niż rok wcześniej i o 82,6% więcej niż w 2010 r. W latach 2010-2017 liczba ofert pracy w województwie śląskim (według stanu w końcu roku) wykazywała tendencję rosnącą. W końcu grudnia 2017 r. w urzędach pracy zanotowano 11536 wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej, z czego 5,3 tys. (45,8%) było niewykorzystanych dłużej niż 30 dni). Liczba oferowanych miejsc pracy wzrosła w porównaniu z końcem 2016 r. (o 7,3%) oraz 2010 r. (3-krotnie). Na 1 ofertę pracy przypadało 8 bezrobotnych (wobec 11 osób przed rokiem). Wskaźnik ten był 2-krotnie niższy niż w kraju. Liczba bezrobotnych przypadająca na 1 ofertę pracy w województwie śląskim (podobnie w województwie opolskim) była jedną z najniższych w porównaniu z liczbą w pozostałych 14 województwach. Biorąc pod uwagę przekrój terytorialny województwa śląskiego według powiatów, najmniej bezrobotnych na 1 ofertę pracy zanotowano w: Świętochłowicach (1 osoba na 1 ofertę), Siemianowicach Śląskich (2), powiecie pszczyńskim (3), Katowicach (4) i Mysłowicach (5 osób). Najtrudniejsza sytuacja miała miejsce w powiecie myszkowskim, gdzie na 1 ofertę przypadało 497 osób bezrobotnych.

Badanie aktywności ekonomicznej ludności

Labour force survey

W IV kwartale 2017 r. w województwie śląskim liczba ludności w wieku 15 lat i więcej wyniosła 3670 tys. osób i w porównaniu z IV kwartałem 2016 r. obniżyła się o 0,8% (w kraju spadek o 0,4%), również obniżyła się o 3,3% w relacji do IV kwartału 2010 r. (w kraju spadek o 1,3%). W IV kwartale 2017 r. ludność aktywna zawodowo w województwie śląskim liczyła 1949 tys. osób. Zbiorowość biernych zawodowo liczyła 1721 tys. osób. W relacji do IV kwartału 2016 r. populacja aktywnych zawodowo zmniejszyła się o 42 tys., tj. o 2,1% (w kraju obniżyła się o 0,7%), natomiast zwiększyła się liczba biernych zawodowo o 14 tys. osób, tj. o 0,8% (w kraju obniżyła się o 0,1%). Wśród aktywnych zawodowo zmniejszyła się liczba pracujących o 13 tys. osób (o 0,7%) oraz liczba bezrobotnych o 29 tys. (o 29,9%). W porównaniu z IV kwartałem 2010 r. liczba aktywnych zawodowo obniżyła się o 43 tys. osób, tj. o 2,2% (w kraju wzrosła o 0,1%) oraz biernych zawodowo o 82 tys., tj. o 4,5% (w kraju obniżyła się o 3,1%). Zbiorowość pracujących wzrosła o 63 tys. osób (o 3,5%), natomiast liczba bezrobotnych obniżyła się o 107 tys. (o 61,1%).

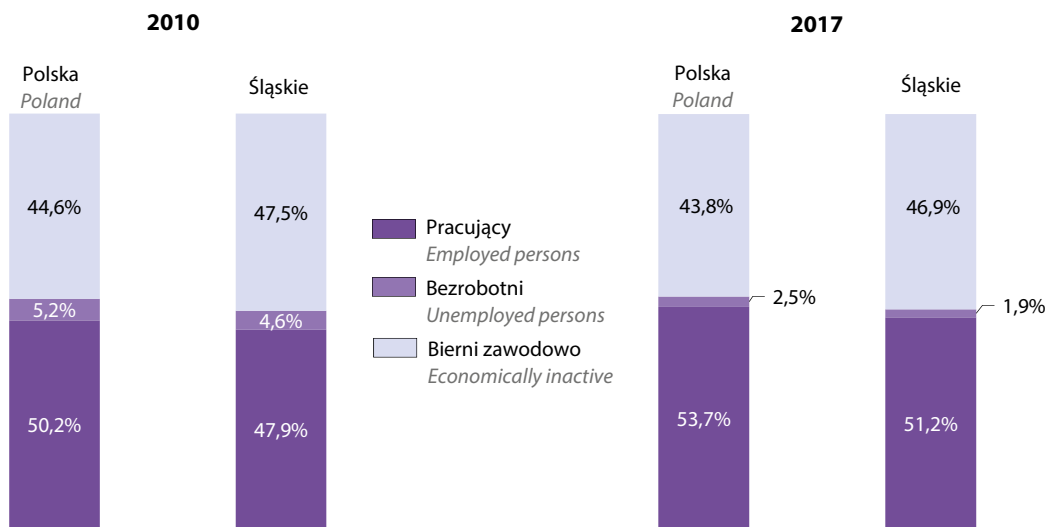
Dane o **aktywności ekonomicznej ludności** w wieku 15 lat i więcej opracowano na podstawie reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), prowadzonego w cyklu kwartalnym. Badaniem objęte są osoby będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach.

Tabela 8. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale
Table 8. Economic activity of population at age of 15 and more in the IV quarter

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2016	2017
<i>Polska Poland</i>				
Ogółem w tys. <i>Total in thous.</i>	30979	30962	30696	30575
Aktywni zawodowo w tys. <i>Economically active persons in thous.</i>	17153	17489	17286	17173
pracujący <i>employed persons</i>	15557	16280	16328	16404
bezrobotni <i>unemployed persons</i>	1597	1210	958	769
Bierni zawodowo w tys. <i>Economically inactive persons in thous.</i>	13826	13473	13410	13402
Współczynnik aktywności zawodowej w % <i>Activity rate in %</i>	55,4	56,5	56,3	56,2
Wskaźnik zatrudnienia w % <i>Employment rate in %</i>	50,2	52,6	53,2	53,7
Stopa bezrobocia w % <i>Unemployment rate in %</i>	9,3	6,9	5,5	4,5
<i>Śląskie</i>				
Ogółem w tys. <i>Total in thous.</i>	3796	3452	3698	3670
Aktywni zawodowo w tys. <i>Economically active persons in thous.</i>	1992	1858	1991	1949
pracujący <i>employed persons</i>	1817	1745	1893	1880
bezrobotni <i>unemployed persons</i>	175	113	97	68
Bierni zawodowo w tys. <i>Economically inactive persons in thous.</i>	1803	1594	1707	1721
Współczynnik aktywności zawodowej w % <i>Activity rate in %</i>	52,5	53,8	53,8	53,1
Wskaźnik zatrudnienia w % <i>Employment rate in %</i>	47,9	50,6	51,2	51,2
Stopa bezrobocia w % <i>Unemployment rate in %</i>	8,8	6,1	4,9	3,5

W IV kwartale 2017 r., w porównaniu z IV kwartałem 2016 r., udział bezrobotnych w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej zmniejszył się o 0,7 p. proc., udział pracujących pozostał na niezmiennym poziomie, natomiast zwiększył się o 0,7 p. proc. udział biernych zawodowo. W relacji do IV kwartału 2010 r. odnotowano wzrost udziału pracujących (o 3,3 p. proc.), natomiast spadek udziału bezrobotnych (o 2,7 p. proc.) oraz biernych zawodowo (o 0,6 p. proc.).

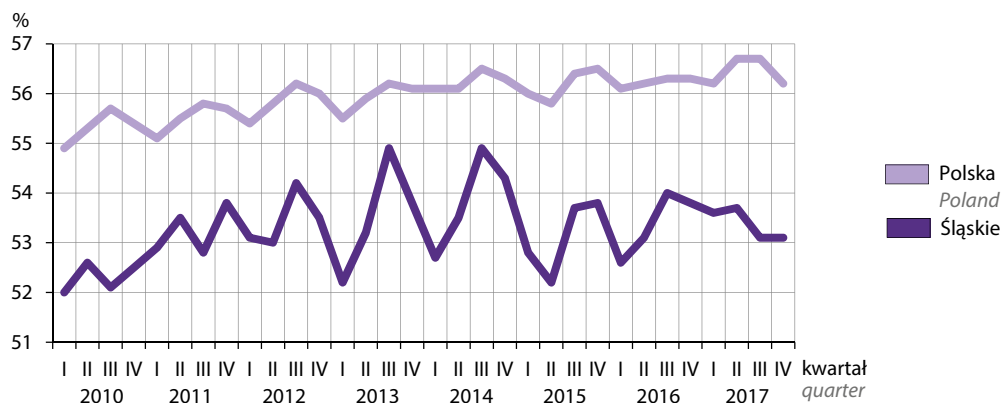
Wykres 19. Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej według statusu na rynku pracy w IV kwartale
 Chart 19. Structure of population aged 15 and more according to the status on the labour market in the IV quarter

Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności (ogółem lub danej grupy).

W IV kwartale 2017 r. współczynnik aktywności zawodowej osób w wieku 15 lat i więcej wyniósł 53,1% (w kraju 56,2%). Współczynnik aktywności zawodowej był wyższy dla mężczyzn niż dla kobiet (60,8% wobec 46,0%), podobnie w kraju (65,1% wobec 48,0%). W porównaniu z IV kwartałem 2016 r. współczynnik aktywności zawodowej zmniejszył się o 0,7 p. proc., natomiast odnotowano wzrost o 0,6 p. proc. w relacji do IV kwartału 2010 r. Biorąc pod uwagę grupy wieku, najwyższy współczynnik aktywności zawodowej odnotowano dla osób w wieku 25-34 lata (86,3%). Najwyższy poziom aktywności zawodowej odnotowano wśród osób z wykształceniem wyższym (81,8%), natomiast najniższy z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (13,6%).

Wykres 20. Współczynnik aktywności zawodowej
 Chart 20. Activity rate

W IV kwartale 2017 r. pracowało 1880 tys. osób, w tym 1030 tys. mężczyzn i 850 tys. kobiet. W relacji do IV kwartału 2016 r. zmniejszyła się liczba pracujących o 0,7% (w kraju wzrosła o 0,5%). Liczba pracujących mężczyzn oraz kobiet zmniejszyła się odpowiednio o: 0,6% i 0,9%. W porównaniu z IV kwartałem 2010 r. zwiększyła się zbiorowość pracujących o 3,5% (w kraju wzrosła o 5,4%), odnotowano wzrost liczby pracujących kobiet i mężczyzn odpowiednio o: 5,8% i 1,6%.

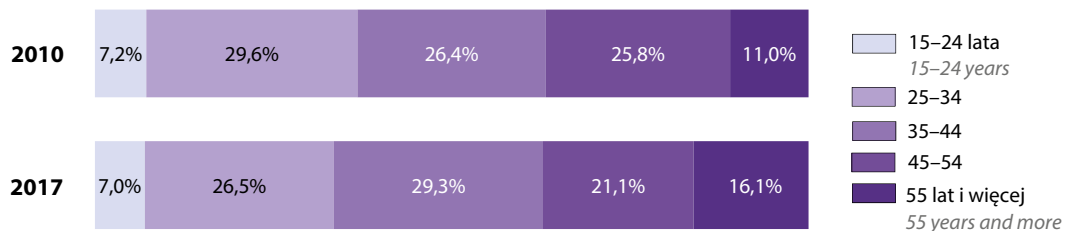
Do pracujących zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa w rolnictwie lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem;
- formalnie miały pracę, ale jej nie wykonywały (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych) jeżeli przerwa w pracy wynosiła mniej niż 3 miesiące; jeśli przerwa w pracy wynosiła ponad 3 miesiące, dodatkowym kryterium w BAEL w przypadku pracowników najemnych (zatrudnieni na podstawie stosunku pracy oraz osoby wykonujące pracę nakładczą) był fakt otrzymywania co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

W IV kwartale 2017 r. pracujący stanowili 51,2% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej (w kraju 53,7%). Wyższy wskaźnik zatrudnienia odnotowano dla mężczyzn (58,9%) niż dla kobiet (44,3%). W ujęciu rocznym poziom zaangażowania zawodowego pozostał na tym samym poziomie, przy czym dla mężczyzn wzrósł o 0,2 p. proc., a dla kobiet zmniejszył się o 0,1 p. proc. W relacji do IV kwartału 2010 r. wystąpił również wzrost wskaźnika zatrudnienia o 3,3 p. proc. (w kraju o 3,5 p. proc.). Odnotowano wzrost zaangażowania zawodowego zarówno kobiet, jak i mężczyzn odpowiednio o: 3,8 p. proc. i 3,0 p. proc.

Wykres 21. Struktura pracujących według wieku w województwie śląskim w IV kwartale

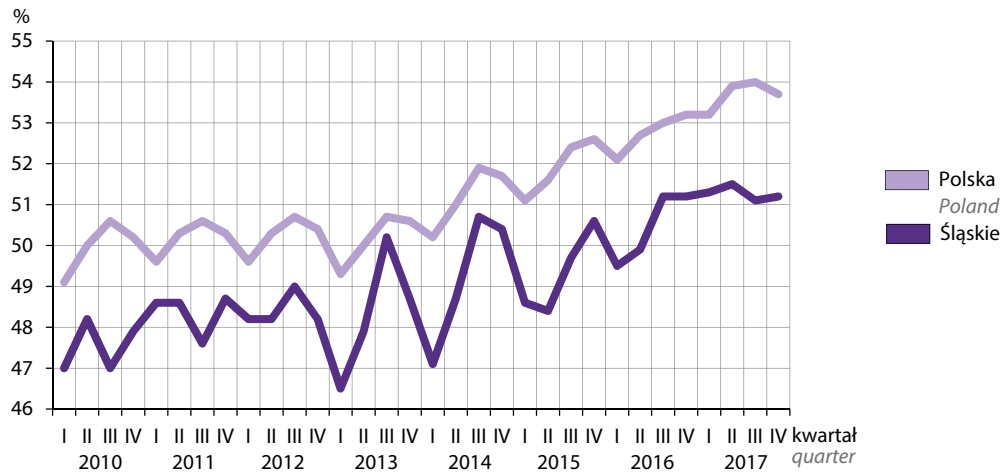
Chart 21. Structure of employed persons by age in śląskie voivodship in the IV quarter

W IV kwartale 2017 r., biorąc pod uwagę poziom wykształcenia, wśród pracujących dominowały osoby z wykształceniem wyższym (34,4%) oraz policealnym i średnim zawodowym (30,7%). Najmniej pracujących legitymowało się wykształceniem gimnazjalnym i niższym (3,3%). Pracujące kobiety były lepiej wykształcone niż mężczyźni. Średnim i wyższym poziomem wykształcenia legitymowało się 82,2% pracujących kobiet wobec 66,0% pracujących mężczyzn o takim samym poziomie wykształcenia. Na każdym poziomie wykształcenia wskaźnik zatrudnienia dla mężczyzn był wyższy niż dla kobiet.

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności (ogółem lub danej grupy).

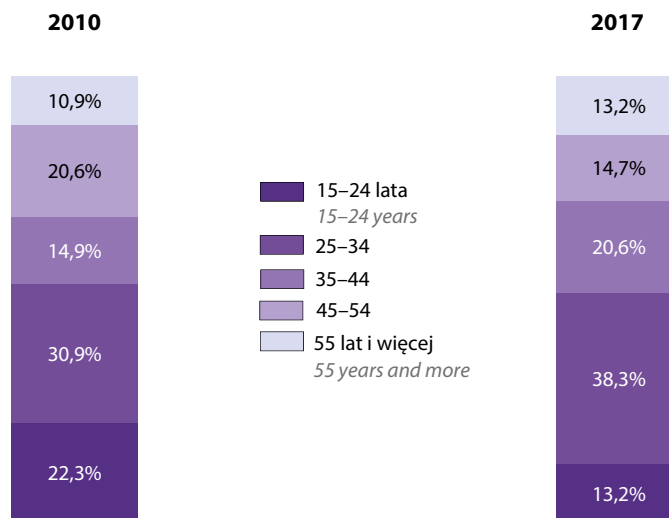
Wykres 22. Wskaźnik zatrudnienia
Chart 22. Employment rate

Zbiorowość bezrobotnych w IV kwartale 2017 r. liczyła 68 tys. osób. W porównaniu z analogicznym okresem 2016 r. nastąpił spadek ogólnej liczby bezrobotnych o 29,9% (w kraju o 19,7%), w tym spadek bezrobotnych mężczyzn o 20 tys. (o 37,0%) i kobiet o 9 tys. (o 20,9%). W relacji do IV kwartału 2010 r. odnotowano spadek liczby bezrobotnych ogółem o 61,1% (w kraju o 51,8%). Populacja bezrobotnych kobiet i mężczyzn obniżyła się odpowiednio o: 63,4% i 59,0%.

Bezrobotni to osoby w wieku 15-74 lata, które spełniły jednocześnie trzy warunki: w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi, w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy oraz były gotowe podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym. Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Wykres 23. Struktura bezrobotnych według wieku w województwie śląskim w IV kwartale
Chart 23. Structure of unemployed persons by age in śląskie voivodship in the IV quarter

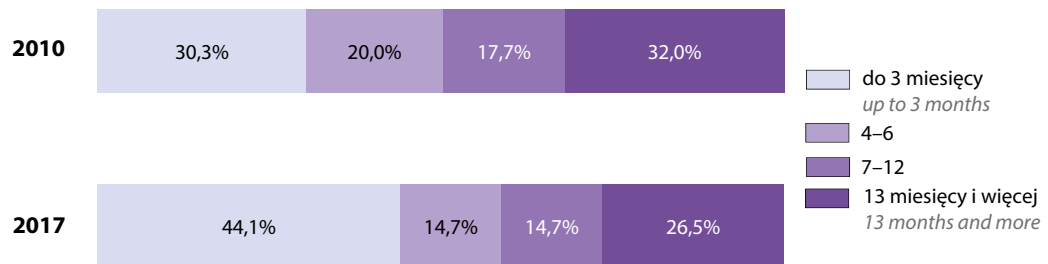

Pod względem poziomu wykształcenia, dominowały osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 35,3%. Osoby z wykształceniem wyższym stanowiły 20,6%, policealnym i średnim zawodowym 19,1%, gimnazjalnym i niższym 17,6% oraz średnim ogólnokształcącym 8,8%.

Przeciętny czas poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne w IV kwartale 2017 r. wyniósł 9,6 miesiąca (w kraju 10,7) i był krótszy o 2,6 miesiąca niż w IV kwartale 2016 r. Przeciętnie dłużej trwały poszukiwanie pracy przez mężczyzn (10,2 miesiąca) niż przez kobiety (9,0 miesięcy). W kraju przeciętnie krócej poszukiwały pracy kobiety (10,1 miesiąca) niż mężczyźni (11,3 miesiąca).

Wykres 24. Struktura bezrobotnych według okresu poszukiwania pracy w województwie śląskim w IV kwartale

Chart 24. Structure of the unemployed persons according to the period of looking for a job in śląskie voivodship in the IV quarter

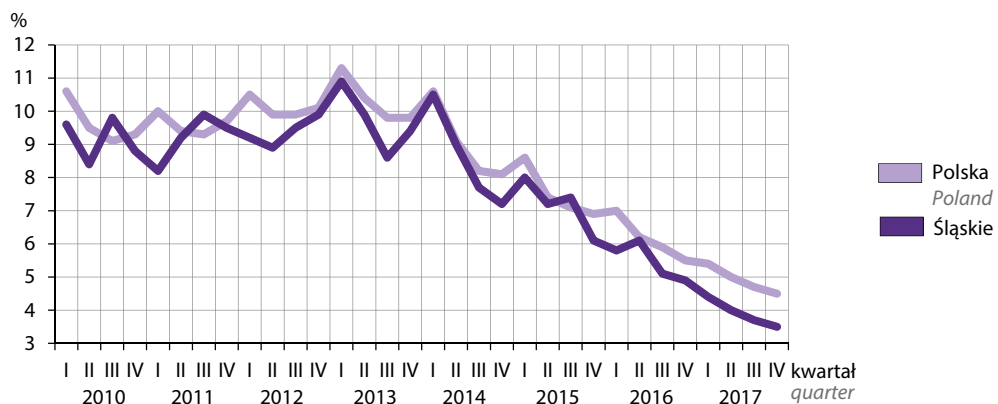
W województwie śląskim liczba bezrobotnych poszukujących pracy przez okres dłuższy niż 1 rok wyniosła 18 tys. osób. Udział tej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 26,5% (26,8% w IV kwartale 2016 r.).

Stopa bezrobocia w IV kwartale 2017 r. wyniosła 3,5% (w kraju 4,5%) i była niższa o 1,4 p. proc. w porównaniu z IV kwartałem 2016 r. (w kraju o 1,0 p. proc.) oraz niższa o 5,3 p. proc. w porównaniu z IV kwartałem 2010 r. (w kraju o 4,8 p. proc.).

W IV kwartale 2017 r. stopa bezrobocia dla mężczyzn wyniosła 3,2%, a dla kobiet 3,8%.

Wykres 25. Stopa bezrobocia

Chart 25. Unemployment rate

Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy).

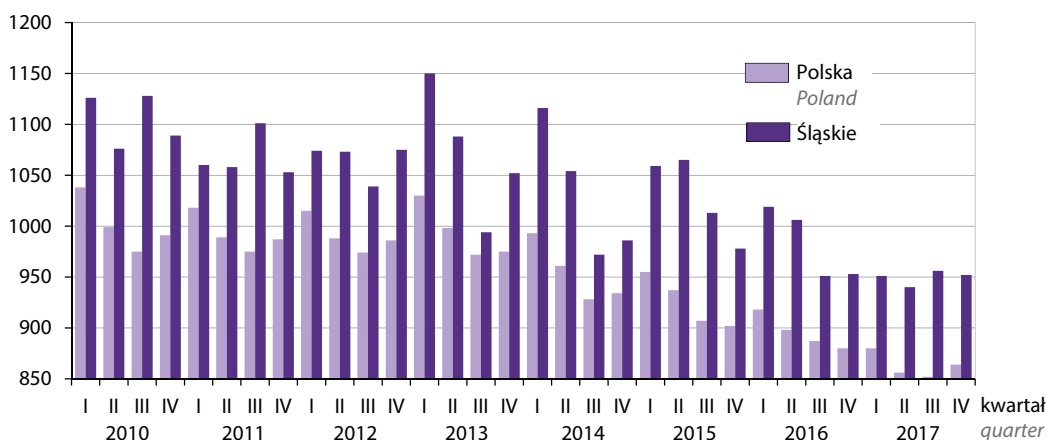
Najwyższą stopę bezrobocia odnotowano dla osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (16,2%), natomiast najniższą wśród osób z wykształceniem wyższym (2,1%). Stopa bezrobocia dla osób w wieku 15-24 lata wyniosła 6,4% i była prawie 2-krotnie wyższa niż dla całej populacji.

Zbiorowość biernych zawodowo w IV kwartale 2017 r. liczyła 1721 tys. osób i stanowiła 46,9% ludności w wieku 15 lat i więcej (w kraju 43,8%). Liczba biernych zawodowo zwiększyła się o 0,8% w relacji do IV kwartału 2016 r., natomiast obniżyła się o 4,5% w porównaniu z IV kwartałem 2010 r. Wśród ogółu biernych zawodowo przeważały kobiety (60,2%). Na 1000 osób pracujących przypadały 952 osoby niepracujące, tj. bezrobotne i bierne zawodowo (w kraju 864 osoby).

W IV kwartale 2010 r. obciążenie osób pracujących osobami niepracującymi wyniosło 1089 osób (w kraju 991), a w IV kwartale 2016 r. – 953 osoby (w kraju 880).

Wykres 26. Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących

Chart 26. Number of not employed persons per 1000 working persons

Populacja biernych zawodowo nieposzukujących pracy w IV kwartale 2017 r. liczyła 1714 tys. osób (99,6%), tj. więcej niż w IV kwartale 2016 r. (o 1,1%). Najczęstszymi przyczynami bierności były:

- emerytura (54,1% nieposzukujących pracy),
- nauka, uzupełnienie kwalifikacji (15,6%),
- obowiązki rodzinne związane z prowadzeniem domu (14,6%),
- choroba, niesprawność (10,3%).

Spośród ogólnej liczby biernych zawodowo 1363 tys. uprzednio pracowało, tj. 79,2%. Głównymi przyczynami zaprzestania pracy były: emerytura, renta (66,6% uprzednio pracujących), likwidacja zakładu pracy lub stanowiska pracy (7,3%) oraz względy rodzinne, osobiste (5,6%).

Dane prezentujące rynek pracy w województwie śląskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach, udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa śląskiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- „Aktywność ekonomiczna ludności w województwie śląskim” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych.

Wynagrodzenia

Wages and salaries

W 2017 r. w województwie śląskim przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wzrosło w skali roku w większym stopniu niż w roku poprzednim. W porównaniu z 2016 r. zwiększył się czas przepracowany oraz wzrosło średnie wynagrodzenie za godzinę pracy.

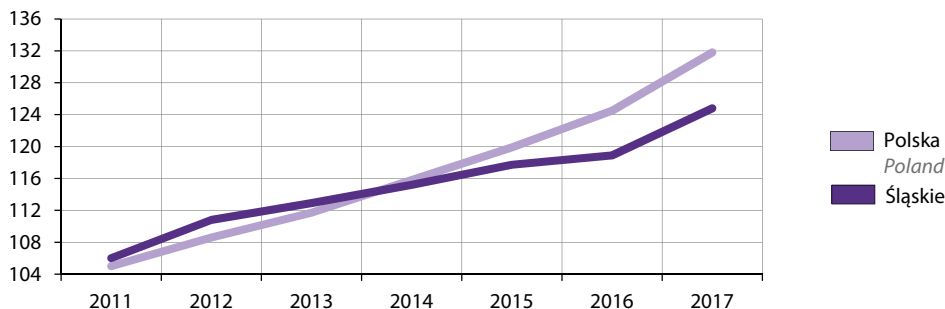
W 2017 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie śląskim wyniosło 4590,73 zł i wzrosło w porównaniu z rokiem poprzednim o 5,0% (wobec wzrostu o 1,0% w 2016 r.). W relacji do 2010 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto było wyższe o 24,8%. W kraju odnotowano wzrost przeciętnego wynagrodzenia brutto zarówno w relacji do 2016 r., jak i 2010 r. odpowiednio o: 5,9% i 31,8%.

Tabela 9. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw
Table 9. Average monthly gross wages and salaries in the business enterprise sector

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017		
	w zł in zł			2010 = = 100	2016 = = 100	
Polska Poland	3434,62	4121,41	4277,03	4530,47	131,8	105,9
Śląskie	3675,31	4329,71	4372,86	4590,73	124,8	105,0
Katowice	4703,27	5365,16	5268,19	5303,85	112,8	100,7

Przeciętne wynagrodzenie brutto to stosunek sumy wynagrodzeń osobowych brutto, honorariów wypłaconych niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, wypłat z tytułu udziału w zysku do podziału lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej do przeciętnej liczby zatrudnionych w danym okresie, po wyeliminowaniu osób wykonujących pracę nakładczą oraz zatrudnionych za granicą.

Wykres 27. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw
Przeciętne miesięczne 2010 = 100
Chart 27. Indices of gross wages and salaries in the business enterprise sector
Average monthly 2010 = 100

W województwie śląskim relacja przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw do średniej krajowej w 2017 r. wyniosła 101,3% i pogorszyła się w porównaniu z rokiem poprzednim o 0,9 p. proc., jak i w odniesieniu do 2010 r. – o 5,7 p. proc.

Tabela 10. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie śląskim
Table 10. Average monthly gross wages and salaries in the business enterprise sector in śląskie voivodship

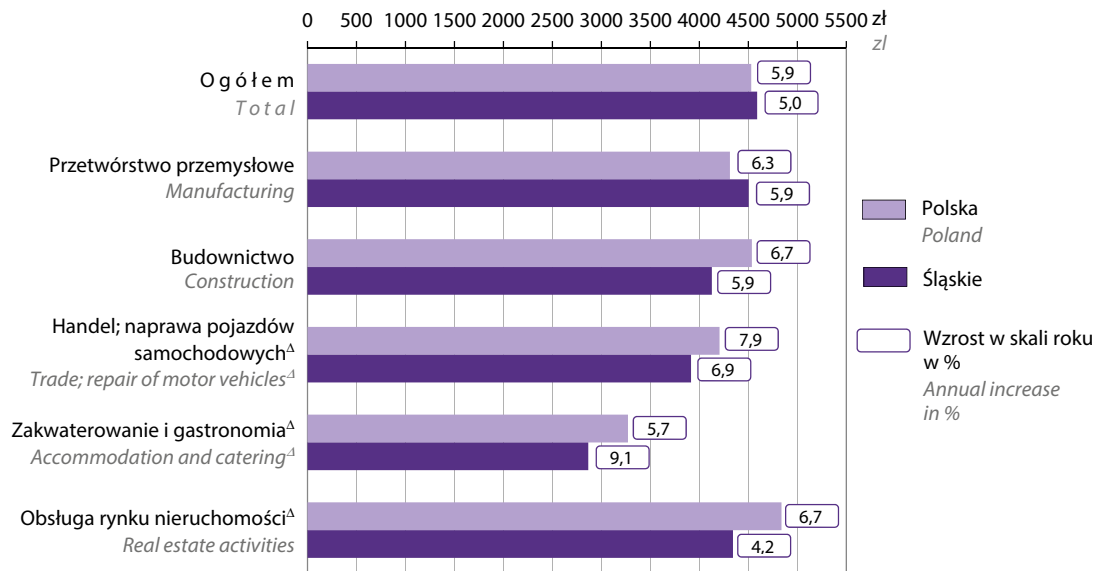
Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2016				2017				w zł <i>in zł</i>
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100 <i>corresponding period of the previous year = 100</i>								
Ogółem <i>Total</i>	100,1	101,5	102,0	101,0	104,1	103,7	104,1	105,0	4590,73
w tym: <i>of which:</i>									
Przemysł <i>Construction</i>	98,7	100,0	100,7	99,6	104,2	103,7	104,1	105,1	5041,91
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	94,7	97,4	98,8	95,1	105,4	101,3	102,9	106,8	7046,17
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	103,1	103,2	103,4	103,7	104,9	105,7	105,6	105,9	4503,61
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	98,2	103,9	103,2	101,9	106,0	102,3	103,6	103,0	6788,42
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	103,1	103,3	103,0	103,3	103,6	104,2	104,1	104,1	4428,55
Budownictwo <i>Construction</i>	102,9	106,8	105,9	104,2	105,1	103,1	104,5	105,9	4128,54
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	103,6	104,1	104,5	105,1	106,5	106,5	106,2	106,9	3915,71
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	105,7	105,7	105,5	104,0	103,0	103,5	103,7	104,2	3898,60
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	107,1	105,3	105,1	106,4	107,6	108,5	110,0	109,1	2866,54
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	105,3	104,0	105,2	104,3	108,1	107,6	107,7	107,9	6168,88
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	104,1	104,8	104,9	104,4	104,3	103,9	103,5	104,2	4343,71
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a <i>Professional, scientific and technical activities^a</i>	99,5	101,8	104,6	103,3	100,1	101,4	100,4	101,3	5178,45
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	101,7	105,9	105,5	104,5	102,5	103,4	103,9	104,7	2737,48

a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.
a Does not include divisions: Scientific research and development and Veterinary activities.

W 2017 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, wzrost przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto odnotowano w większości sekcji sektora przedsiębiorstw. Wzrost wynagrodzeń wystąpił m.in. w: zakwaterowaniu i gastronomii (o 9,1%), informacji i komunikacji oraz działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją (po 7,9%).

Wykres 28. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w wybranych sekcjach w 2017 r.

Chart 28. Average monthly gross wages and salaries in the business enterprise sector in selected sections in 2017

Najwyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w województwie śląskim w 2017 r. odnotowano w sekcji górnictwo i wydobywanie, było ono wyższe od przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw o 53,5%. Najniższe przeciętne wynagrodzenie odnotowano natomiast w administrowaniu i działalności wspierającej, tj. poniżej średniej wojewódzkiej o 40,4%.

W 2017 r. zatrudnieni w jednostkach sektora przedsiębiorstw w województwie śląskim przepracowali 1315,5 mln godzin, tj. o 2,2% więcej niż w roku poprzednim. Czas faktycznie przepracowany wzrósł m.in. w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 12,0%) oraz w zakwaterowaniu i gastronomii (o 8,4%), natomiast obniżył się m.in. w górnictwie i wydobywaniu (o 14,0%) oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 3,4%). Najwięcej godzin przepracowano w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe – 566,5 mln (43,1% ogólnej ich liczby), handel; naprawa pojazdów samochodowych – 191,4 mln (14,6%) oraz górnictwo i wydobywanie – 134,7 mln (10,2%), natomiast najmniej m.in. w sekcjach: zakwaterowanie i gastronomia – 17,5 mln (1,3%), wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – 17,7 mln (1,3%) oraz działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją – 19,0 mln (1,4%). Średni czas przepracowany w ciągu miesiąca przez 1 zatrudnionego w sektorze przedsiębiorstw w 2017 r. wyniósł 145 godzin (w 2016 r. – 147).

Przeciętne wynagrodzenie godzinowe brutto w 2017 r. ukształtowało się na poziomie 31,70 zł i w porównaniu z 2016 r. wzrosło o 6,3%. Najwyższe wynagrodzenie za przepracowaną godzinę otrzymywali zatrudnieni w sekcjach górnictwo i wydobywanie – 52,38 zł oraz wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – 48,66 zł, a najniższe w sekcjach administrowanie i działalność wspierająca – 18,99 zł oraz zakwaterowanie i gastronomia – 19,05 zł.

Dane prezentujące przeciętne wynagrodzenia brutto w województwie śląskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa śląskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych.

Świadczenia społeczne

Social benefits

W województwie śląskim w 2017 r. przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów pobierających świadczenia z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ukształtowała się na poziomie wyższym niż rok wcześniej. Odnotowano wzrost przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto wypłacanej zarówno przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, jak i przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

W 2017 r. w województwie śląskim przeciętna liczba emerytów i rencistów wyniosła 1151,4 tys. osób. W relacji do 2016 r. odnotowano wzrost pobierających świadczenia w formie emerytury i renty o 2,1 tys. osób (o 0,2%), natomiast w porównaniu z 2010 r. liczba świadczeniobiorców obniżyła się o 35,1 tys. osób (o 3,0%). W kraju przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów wyniosła 8533,5 tys. osób i była wyższa w porównaniu z rokiem poprzednim o 26,3 tys. osób (o 0,3%), natomiast niższa w porównaniu z 2010 r. o 332,6 tys. osób (o 3,8%).

Tabela 11. Świadczenia społeczne
Table 11. Social benefits

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017		
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers			2010 = = 100	2016 = = 100	
Polska Poland						
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów pobierających emeryturę i renty w tys.: Average monthly number of retirees and pensioners receiving retirement and other pension						
wypłacane przez ZUS ^a paid by the Social Insurance Institution ^a	7491,4	7273,8	7312,8	7358,2	98,2	100,6
rolników indywidualnych individual farmers	1374,7	1203,2	1194,4	1175,3	85,5	98,4
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacane przez ZUS ^a w zł Average gross monthly retirement and other pension paid by the Social Insurance Institution ^a in zł	1588,95	1980,96	2018,48	2072,44	130,4	102,7
w tym emerytura of which retirement pension	1698,35	2096,55	2131,70	2182,45	128,5	102,4
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł Average gross monthly retirement and other pension individual farmers in zł	954,68	1179,63	1182,83	1200,00	125,7	101,5
w tym emerytura of which retirement pension	996,18	1209,81	1210,30	1221,69	122,6	100,9

Tabela 11. Świadczenia społeczne (dok.)
 Table 11. Social benefits (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017		
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				2010 = = 100	2016 = = 100
Śląskie						
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów pobierających emerytury i renty w tys.: <i>Average monthly number of retirees and pensioners receiving retirement and other pension</i>						
wypłacane przez ZUS <i>paid by the Social Insurance Institution</i>	1138,7	1109,0	1112,0	1115,4	98,0	100,3
rolników indywidualnych <i>individual farmers</i>	47,8	38,3	37,3	36,0	75,3	96,5
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacane przez ZUS w zł <i>Average gross monthly retirement and other pension paid by the Social Insurance Institution in zł</i>	1978,16	2429,61	2477,08	2532,76	128,0	102,2
w tym emerytura <i>of which retirement pension</i>	2068,60	2539,29	2589,60	2645,19	127,9	102,1
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł <i>Average gross monthly retirement and other pension individual farmers in zł</i>	1204,18	1402,70	1389,86	1390,71	115,5	100,1
w tym emerytura <i>of which retirement pension</i>	1271,72	1480,79	1466,59	1462,40	115,0	99,7

a łącznie z rentami wypadkowymi finansowanymi z FUS, a wypłacanymi przez MON, MSWiA oraz MS w zbiegu z emeryturami finansowanymi z budżetu MON, MSWiA oraz MS, a także wypłatami świadczeń rolnych z MON, MSWiA oraz MS nie uwzględnionymi w województwie.

a Including accidental pensions funded by the Social Insurance Fund, and paid by the Ministry of National Defense, Ministry of the Interior and Administration and Ministry of Justice in conjunction with pensions financed from the budget of the Ministry of National Defense, Ministry of Interior and Administration, as well as payments of agricultural benefits from the Ministry of National Defense, Ministry of the Interior and Administration and Ministry of Justice not included in the voivodship.

Udział świadczeniobiorców Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z terenu województwa śląskiego w ogólnej liczbie emerytów i rencistów w kraju wyniósł 13,5% i utrzymał się na poziomie z 2016 r.

Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) oraz w okresie od 1 I 2009 r. do 30 VI 2014 r. ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (OFE).

W 2017 r. przeciętna miesięczna liczba świadczeniobiorców Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wyniosła 1115,4 tys. osób, tj. o 0,3% więcej niż w 2016 r., natomiast o 2,0% mniej niż w 2010 r. Przeciętna miesięczna liczba pobierających świadczenia emerytalne z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wyniosła 771,7 tys. osób (69,2% ogółem świadczeniobiorców ZUS) i wzrosła w porównaniu z 2016 r. o 1,5%. Liczba pobierających renty z tytułu niezdolności do pracy wyniosła 123,7 tys. osób (11,1% ogółem świadczeniobiorców ZUS) i obniżyła się o 5,3% w relacji do 2016 r. Natomiast liczba pobierających renty rodzinne wyniosła 220,0 tys. osób i była niższa o 0,4% w porównaniu z rokiem poprzednim (19,7% ogółem świadczeniobiorców ZUS).

Tabela 12. Świadczenia społeczne w województwie śląskim
Table 12. Social benefits in śląskie voivodship

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2016				2017			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys. <i>Average number of retirees and pensioners receiving retirement and other pension in thous.</i>	1148,6	1149,0	1149,1	1149,3	1148,6	1148,2	1147,6	1151,4
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 <i>corresponding period of the previous year = 100</i>	100,2	100,2	100,2	100,2	100,0	99,9	99,9	100,2
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS <i>receiving benefits paid by the Social Insurance Institution</i>	1110,8	1111,4	1111,7	1112,0	1112,1	1111,9	1111,5	1115,4
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 <i>corresponding period of the previous year = 100</i>	100,2	100,3	100,3	100,3	100,1	100,0	100,0	100,3
rolników indywidualnych <i>individual farmers</i>	37,7	37,6	37,4	37,3	36,5	36,3	36,1	36,0
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 <i>corresponding period of the previous year = 100</i>	98,2	97,9	97,5	97,4	96,8	96,5	96,5	96,5

Tabela 12. Świadczenia społeczne w województwie śląskim (dok.)
 Table 12. Social benefits in śląskie voivodship (cont.)

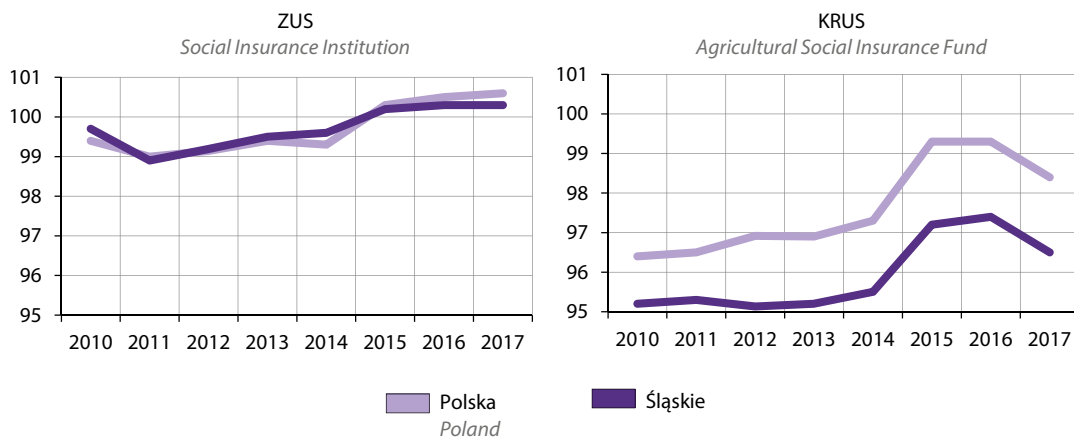
Wyszczególnienie Specification	2016				2017			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł: <i>Average gross monthly retirement and other pension in zł:</i>								
wypłacana przez ZUS <i>paid by the Social Insurance Institution</i>	2460,85	2468,09	2472,91	2477,08	2504,27	2514,48	2520,87	2532,76
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 <i>corresponding period of the previous year = 100</i>	102,6	102,2	102,1	102,0	101,8	101,9	101,9	102,2
rolników indywidualnych <i>individual farmers</i>	1394,10	1393,39	1392,28	1389,86	1385,89	1390,78	1390,84	1390,71
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 <i>corresponding period of the previous year = 100</i>	100,2	99,1	99,1	99,1	99,4	99,8	99,9	100,1

Informacje o świadczeniach **emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych** dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w przypadku, gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

Świadczenia emerytalno-rentowe z Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego pobierało 36,0 tys. osób, tj. mniej niż w latach 2016 i 2010 (odpowiednio o: 3,5% i 24,7%). Wśród świadczeniobiorców KRUS świadczenia emerytalne pobierało 29,2 tys. osób (81,2% ogółem świadczeniobiorców KRUS), tj. o 4,2% mniej niż w roku poprzednim. Liczba otrzymujących renty z tytułu niezdolności do pracy oraz liczba pobierających renty rodzinne utrzymały się na poziomie zbliżonym do ubiegłorocznego i stanowiły odpowiednio: 15,6% i 3,1% ogółem świadczeniobiorców KRUS.

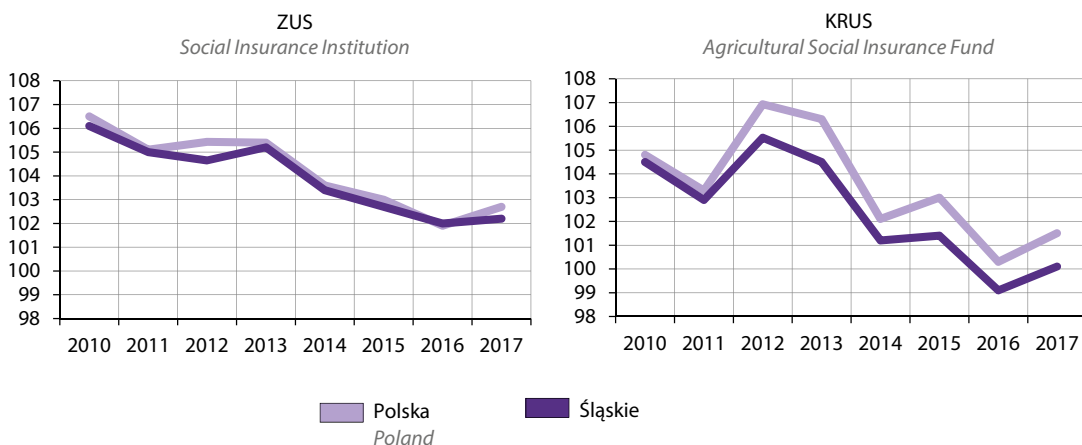
Wykres 29. Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów
Rok poprzedni = 100

Chart 29. *Indices of average monthly number of retirees and pensioners*
Previous year = 100

Wykres 30. Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto
Rok poprzedni = 100

Chart 30. *Indices of average gross monthly retirement and other pension*
Previous year = 100

Świadczenia emerytalno-rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących oraz wyrównawczych) uwzględniającą zmniejszenia m.in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy.

W 2017 r. przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w województwie śląskim wypłacana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych wyniosła 2532,76 zł i była wyższa zarówno w porównaniu z 2016 r. – o 55,68 zł (o 2,2%), jak i w relacji do 2010 r. – o 554,60 zł (o 28,0%). W kraju przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych wyniosła 2072,44 zł i była wyższa w porównaniu z poprzednim rokiem i 2010 r. odpowiednio o: 53,96 zł (2,7%) i 483,49 zł (30,4%).

Świadczenie emerytalno-rentowe w województwie śląskim wypłacane przez ZUS było wyższe w porównaniu ze świadczeniem emerytalno-rentowym z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w kraju o 460,32 zł (o 22,2%). Świadczenia wypłacane przez ZUS w 2017 r. były wyższe w porównaniu z 2016 r. i wyniosły: przeciętna miesięczna emerytura brutto – 2645,19 zł (wzrost o 2,1%), przeciętna miesięczna renta rodzinna brutto – 2371,05 zł i przeciętna miesięczna renta brutto z tytułu niezdolności do pracy – 2118,88 zł (wzrost świadczeń odpowiednio o: 1,8% i 2,3%).

Świadczenia emerytalno-rentowe nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

W 2017 r. przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w województwie wypłacana przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wyniosła 1390,71 zł i była wyższa zarówno w porównaniu z 2016 r. – o 0,85 zł, jak i z 2010 r. – o 186,53 zł (odpowiednio o: 0,1% i 15,5%). W kraju przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto z KRUS wyniosła 1200,00 zł i była wyższa w porównaniu z poprzednim rokiem i 2010 r. odpowiednio o: 17,17 zł (1,5%) i 245,32 zł (25,7%). Świadczenie emerytalno-rentowe w województwie śląskim wypłacane przez KRUS było wyższe w porównaniu ze świadczeniem emerytalno-rentowym w kraju o 190,71 zł (o 15,9%). Przeciętna miesięczna emerytura brutto wyniosła 1462,40 zł i była niższa o 0,3% w porównaniu z 2016 r. Wysokość przeciętnej miesięcznej renty brutto z tytułu niezdolności do pracy wyniosła 1047,85 zł i zwiększyła się o 1,9% w relacji do 2016 r. Przeciętna miesięczna renta rodzinna brutto wyniosła 1287,11 zł i w odniesieniu do poprzedniego roku wzrosła o 9,3%.

Wysokość świadczeń w województwie kształtowała się powyżej średniej krajowej. Pod względem wysokości przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto z ZUS i z KRUS, województwo plasowało się w obu przypadkach na pierwszym miejscu w kraju. Odnotowano wzrost przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto wypłacanej przez ZUS i KRUS.

Dane prezentujące świadczenia społeczne w województwie śląskim znajdują się w publikacji „Biuletyn statystyczny województwa śląskiego” dostępnej co kwartał na stronie internetowej Urzędu, jak również w Banku Danych Lokalnych.

Ceny Prices

W województwie śląskim w 2017 r., w relacji do 2016 r., odnotowano wzrost cen większości towarów i usług konsumpcyjnych. Największy wpływ na wartość wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem miały wzrosty cen towarów i usług związanych z żywnością i napojami bezalkoholowymi, transportem, mieszkaniem, zdrowiem, rekreacją i kulturą, napojami alkoholowymi i wyrobami tytoniowymi oraz edukacją. Spadek cen odnotowano w grupie odzież i obuwie. Podobne tendencje odnotowano w kraju.

Podstawę do opracowania wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczono przy przyjęciu systemu wag z roku poprzedzającego rok badany.

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie śląskim w 2017 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, były wyższe o 1,9% (w kraju o 2,0%). Wzrost cen wystąpił w większości grup towarów i usług (podobnie w kraju). Najwyższy wzrost cen dotyczył towarów i usług w grupach: żywność i napoje bezalkoholowe (o 4,4%), transport (o 3,5%), mieszkanie (o 1,7%). Spadek cen odnotowano w grupie odzież i obuwie (o 6,9%).

Systemy wag w zakresie poszczególnych województw oraz w skali kraju opracowano na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego i wydatków na ubezpieczenie na życie) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych. Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP, do 2013 r. – COICOP/HICP).

Tabela 13. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych

Table 13. Price indices of consumer goods and services

Wyszczególnienie	2010	2015	2016	2017	Specification
	rok poprzedni = 100 previous year = 100				
Polska Poland					
Ogółem	102,6	99,1	99,4	102,0	<i>Total</i>
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,7	98,3	100,8	104,2	<i>Food and non-alcoholic beverages</i>
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	105,3	101,2	100,7	101,0	<i>Alcoholic beverages and tobacco</i>
Odzież i obuwie	96,2	95,2	95,6	94,8	<i>Clothing and footwear</i>
Mieszkanie	103,3	100,5	99,4	101,6	<i>Dwelling</i>
Zdrowie	102,9	101,9	99,2	101,2	<i>Health</i>
Transport	106,2	91,1	95,4	103,8	<i>Transport</i>
Rekreacja i kultura	99,7	100,7	98,1	101,4	<i>Recreation and culture</i>
Edukacja	102,7	101,1	100,8	101,2	<i>Education</i>
Śląskie					
Ogółem	102,4	98,8	99,2	101,9	<i>Total</i>
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,6	97,4	100,6	104,4	<i>Food and non-alcoholic beverages</i>
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	104,8	101,5	100,0	101,0	<i>Alcoholic beverages and tobacco</i>
Odzież i obuwie	92,4	94,2	92,8	93,1	<i>Clothing and footwear</i>
Mieszkanie	103,2	100,3	99,5	101,7	<i>Dwelling</i>
Zdrowie	102,8	101,3	98,8	101,1	<i>Health</i>
Transport	106,3	91,0	95,8	103,5	<i>Transport</i>
Rekreacja i kultura	100,1	100,4	98,1	101,0	<i>Recreation and culture</i>
Edukacja	102,6	100,4	101,0	100,9	<i>Education</i>

Wykres 31.

Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych

Rok poprzedni = 100

Price indices of consumer goods and services

Previous year = 100

Chart 31.

Analizując zmiany cen towarów i usług konsumpcyjnych w kolejnych kwartałach 2017 r., w relacji do analogicznego okresu 2016 r., odnotowano wzrost cen w: IV kwartale (o 2,3%), III kwartale (o 2,0%), I kwartale (o 1,7%) i w II kwartale (o 1,6%). W poszczególnych kwartałach 2017 r. odnotowano wzrost cen w większości grup towarów i usług konsumpcyjnych, natomiast spadek cen w grupie odzież i obuwie; w I kwartale również w grupie rekreacja i kultura.

Tabela 14. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie śląskim
Table 14. Price indices of consumer goods and services in śląskie voivodship

Działy Chapters	2016				2017			
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100 corresponding period of the previous year = 100							
Ogółem <i>Total</i>	98,9	98,9	99,0	100,0	101,7	101,6	102,0	102,3
Żywność i napoje bezalkoholowe <i>Food and non-alcoholic beverages</i>	99,9	100,7	100,5	101,3	103,4	103,6	105,0	105,8
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe <i>Alcoholic beverages and tobacco</i>	100,1	99,6	99,9	100,6	101,3	101,1	100,8	100,8
Odzież i obuwie <i>Clothing and footwear</i>	93,2	93,1	91,8	92,9	92,4	92,6	93,8	93,6
Mieszkanie <i>Dwelling</i>	99,3	99,2	99,5	100,0	101,2	101,5	101,7	102,2
Zdrowie <i>Health</i>	99,7	99,8	98,0	97,7	101,0	100,7	101,2	101,5
Transport <i>Transport</i>	93,3	94,2	94,5	101,5	108,9	103,2	101,3	101,0
Rekreacja i kultura <i>Recreation and culture</i>	98,7	96,8	98,2	98,6	99,6	101,8	101,2	101,6
Edukacja <i>Education</i>	100,9	100,9	101,7	100,5	100,4	100,4	100,3	102,4

W grudniu 2017 r. ceny większości badanych artykułów żywnościowych w województwie śląskim były wyższe w porównaniu z cenami w grudniu 2016 r. Podrożały m.in.: kapusta głowiasta biała (o 57,3%), jaja kurze świeże (o 47,1%), masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% (o 41,3%) i jabłka (o 40,9%). Wyższa była cena cytryn (o 11,7%), kawy naturalnej mielonej (o 9,8%) i ziemniaków (o 8,9%). Podrożały również: chleb mieszany pszenno-żytni (o 7,0%), mięso: wołowe z kością rostbef (o 5,3%) i bez kości z udźca (o 3,6%), wieprzowe bez kości – łopatka (o 3,7%) oraz niektóre wędliny, np. szynka wieprzowa (o 7,5%) i kielbasa wędzona (o 5,5%). Mniej konsumenci płacili za: ogórki świeże szklarniowe (o 29,3%), cukier biały kryształ (o 12,0%), ser twarogowy półtłusty (o 5,1%), czekoladę mleczną (o 3,7%), ryż biały i mąkę pszenną (po 1,1%). W grupie artykułów nieżywnościowych konsumenci płacili więcej np. za mydło toaletowe (o 10,8%) i garnitur męski 2-częściowy z tkaniny z udziałem wełny (o 9,8%). Wzrosły ceny większości usług konsumpcyjnych m.in. opłata za: usunięcie zęba ze znieczuleniem (o 15,2%), wywóz nieczystości niesegregowanych i segregowanych w budynkach wielorodzinnych (odpowiednio o: 8,0% i 3,6% – od osoby), ciepłą i zimną wodę (odpowiednio o: 2,7% i 1,2%) oraz odprowadzenie ścieków do miejskiej sieci kanalizacyjnej (o 0,8%). Konsumenci płacili więcej np. za benzynę bezołowiową 95-oktanową i olej napędowy (odpowiednio o: 0,4% i 0,2%).

Źródłem informacji o **cenach detalicznych** prezentowanych towarów żywnościowych były notowania cen prowadzone przez ankierów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen. Ceny towarów i usług konsumpcyjnych notowano raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie, których notowania cen prowadzone były dwa razy w miesiącu (do 2010 r. trzy razy w miesiącu).

Wykres 32. Zmiany cen wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w województwie śląskim w 2017 r.

Chart 32. Price changes of selected consumer goods and services per year in śląskie voivodship in 2017

Tabela 15. Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu

Table 15. Average retail prices of selected consumer goods and services in December

Wyszczególnienie	2010	2015	2016	2017		Specification
	w zł in zł			XII 2016 =	= 100	
Polska Poland						
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg	2,08	2,21	2,21	2,31	104,5	Wheat-rye bread – per 0.5 kg
Mięso wieprzowe bez kości (schab środkowy) – za 1 kg – od 2017 r.	13,68	13,79	14,61 ^a	17,30	x	Pork meat, boneless (centre loin) – per kg – since 2017
Kurczęta patroszone – za 1 kg	5,96	6,60	6,45	7,11	110,2	Disembowelled chicken – per kg
Szynka wieprzowa gotowana – za 1 kg	21,65	24,01	24,96	26,26	105,2	Pork ham, boiled – per kg
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5%, sterylizowane – za 1 l	2,67	2,80	2,78	2,78	100,0	Cows' milk, fat content 3-3.5%, sterilized – per l
Masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% – za 200 g	4,27	3,98	4,90	6,75	137,8	Fresh butter, fat content about 82.5% - per 200 g
Cebula – za 1 kg	2,25	2,20	1,76	2,01	114,2	Onions – per kg

Tabela 15. Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu (dok.)
 Table 15. Average retail prices of selected consumer goods and services in December (cont.)

Wyszczególnienie	2010	2015	2016	2017		Specification
	w zł in zł				XII 2016 = = 100	
Polska (dok.) Poland (cont.)						
Ziemniaki – za 1 kg	1,43	1,19	0,98	1,13	115,3	Potatoes – per kg
Cukier biały kryształ – za 1 kg	2,94	2,44	3,17	2,62	82,6	White sugar, crystallized – per kg
Sok jabłkowy – za 1 l	3,64	3,63	3,57	3,60	100,8	Apple juice – per l
Garnitur męski 2-częściowy, z udziałem wełny – za 1 kpl. (w latach 2010 – z elanowełny)	467,17	662,30	658,97	665,00	100,9	Men's suit, fabric of wool – per set (in 2010 – from polyester – cotton mix)
Półbuty męskie skórzane na podszwie nieskórzanej – za 1 parę	164,09	197,64	199,02	202,07	101,5	Men's low leather shoes with non-leather sole – per pair
Ciepła woda – za 1 m ³	17,89	21,68	21,79	21,69	99,5	Hot water – per 1 m ³
Proszek do prania – za 300 g (w 2010 r. – za 400 g)	4,43	5,33	5,45	5,48	100,6	Washing powder – per 300 g (in 2010 – per 400 g)
Wizyta u lekarza specjalisty	69,63	90,26	93,93	100,85	107,4	Consultation of a specialist doctor
Bilet normalny na przejazd autobusem miejskim, jednorazowy	2,23	2,71	2,71	2,71	100,0	Regular ticket for travelling by intra-urban bus
Bilet do kina	15,23	18,39	19,02	19,58	102,9	Cinema ticket
Śląskie						
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg	2,38	2,56	2,58	2,76	107,0	Wheat-rye bread – per 0.5 kg
Mięso wieprzowe bez kości (schab środkowy) – za 1 kg – od 2017 r.	13,66	12,61	13,60 ^a	16,54	x	Pork meat, boneless (centre loin) – per kg – since 2017
Kurczęta patroszone – za 1 kg	6,24	6,92	6,82	6,86	100,6	Disembowelled chicken – per kg
Szynka wieprzowa gotowana – za 1 kg	21,98	23,75	23,55	25,31	107,5	Pork ham, boiled – per kg
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3-3,5%, sterylizowane – za 1 l	2,59	2,82	2,81	2,81	100,0	Cows' milk, fat content 3-3.5%, sterilized – per l
Masło świeże o zawartości tłuszczu ok. 82,5% – za 200 g	4,32	3,80	4,80	6,78	141,3	Fresh butter, fat content about 82,5% – per 200 g
Cebula – za 1 kg	2,18	2,24	1,84	1,95	106,0	Onions – per kg
Ziemniaki – za 1 kg	1,55	1,08	0,90	0,98	108,9	Potatoes – per kg
Cukier biały kryształ – za 1 kg	2,90	2,42	3,08	2,71	88,0	White sugar, crystallized – per kg
Sok jabłkowy – za 1 l	3,46	3,74	3,64	3,62	99,5	Apple juice – per l
Garnitur męski 2-częściowy, z udziałem wełny – za 1 kpl. (w latach 2010 – z elanowełny)	478,45	813,99	811,66	891,23	109,8	Men's suit, fabric of wool – per set (in 2010 – from polyester – cotton mix)
Półbuty męskie skórzane na podszwie nieskórzanej – za 1 parę	139,29	179,12	179,31	182,92	102,0	Men's low leather shoes with non-leather sole – per pair
Ciepła woda – za 1 m ³	16,09	19,88	20,79	21,35	102,7	Hot water – per 1 m ³
Proszek do prania – za 300 g (w 2010 r. – za 400 g)	4,56	5,39	5,36	5,28	98,5	Washing powder – per 300 g (in 2010 – per 400 g)
Wizyta u lekarza specjalisty	69,00	95,94	95,94	106,25	110,7	Consultation of a specialist doctor
Bilet normalny na przejazd autobusem miejskim, jednorazowy	2,54	3,14	3,14	3,16	100,6	Regular ticket for travelling by intra-urban bus
Bilet do kina	16,53	20,21	20,96	20,61	98,3	Cinema ticket

a Do XII 2016 r. – z kością.
 a Untill XII 2016 – bone-in.

Dane prezentujące ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie śląskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego” – opracowanie sygnałowe dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa śląskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych.

Rolnictwo *Agriculture*

Zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w województwie śląskim w 2017 r. były większe niż w 2016 r.; na wzrost produkcji wpłynęło głównie lepsze plonowanie. Zbiory ziemniaków oraz rzepaku i rzepiku były mniejsze niż rok wcześniej. O niższym poziomie produkcji ziemniaków, pomimo zwiększonej powierzchni ich uprawy w odniesieniu do poprzedniego roku, zdecydowało gorsze plonowanie.

W porównaniu z poprzednim rokiem wzrosło pogłowie bydła i drobiu, natomiast zmniejszyło się pogłowie trzody chlewnej i owiec.

W odniesieniu do poprzedniego roku odnotowano spadek skupu ziarna zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych, ziemniaków, a także żywca drobiowego, wzrósł natomiast skup żywca wieprzowego i mleka.

W porównaniu z 2016 r. odnotowano wzrost cen skupu ważniejszych produktów roślinnych i zwierzęcych. W obrocie targowiskowym wzrosły ceny produktów roślinnych (z wyjątkiem ziemniaków) oraz cena za prosię na chów.

W 2016 r. w województwie śląskim, w porównaniu z poprzednim rokiem, odnotowano wzrost globalnej produkcji rolniczej (w cenach stałych), o czym zdecydowała wyższa wartość produkcji roślinnej i zwierzęcej. W relacji do 2015 r. odnotowano wzrost końcowej produkcji rolniczej oraz towarowej produkcji rolniczej, będący wynikiem wzrostu zarówno wartości produkcji roślinnej, jak i zwierzęcej.

Warunki agrometeorologiczne *Agrometeorological conditions*

Jesienią 2016 r. większość plantacji zbóż ozimych oraz rzepaku i rzepiku przed wejściem w stan zimowego spoczynku była dobrze rozkrzewiona. Warunki pogodowe w okresie siewów i wschodów upraw ozimych miały korzystny wpływ na kształtowanie się produkcji roślinnej w 2017 r.

W końcu lutego 2017 r. ziemia nie była już zamrznięta ani pokryta warstwą śniegu. Duże spadki temperatur w styczniu i lutym (poniżej minus 25,0°C) sprawiły, że przezimowanie ozimin i rzepaku było gorsze niż przed rokiem. Plantacje sadownicze i truskawki przezimowały dobrze, tylko sporadycznie odnotowano straty zimowe spowodowane silnymi wiatrami, mrozami lub uszkodzeniami przez nornice.

Siewy zbóż jarych rozpoczęły się około 10 marca 2017 r., w pierwszej kolejności wysiewano owies oraz mieszanki zbożowe i zbożowo-strączkowe, następnie pszenicę, pszenżyto i jęczmień. Zaawansowanie siewów zbóż jarych było lepsze niż w analogicznym okresie 2016 r. Wzrost drzew owocowych i krzewów oraz truskawek był prawidłowy. Uwilgotnienie gleby było dobre, występowały duże zapasy wody z opadów zimowych, co sprzyjało szybkim wschodom roślin.

Warunki pogodowe w kwietniu 2017 r. nie sprzyjały rozwojowi roślin. Wilgotność gleby była nadmierna, natomiast ilość ciepła potrzebna do wegetacji roślin była niedostateczna. Prace polowe i siewy zbóż jarych zostały zakończone. W końcu miesiąca stan wegetacji ozimin był opóźniony ze względu na chłody.

Maj 2017 r. był bardzo chłodny, temperatury powietrza w pierwszej i drugiej dekadzie miesiąca były niskie, w dzień 4-15°C, w nocy 5-8°C; w trzeciej dekadzie wzrosły do 20-22°C. Wilgotność gleby była dostateczna, natomiast ilość ciepła potrzebna do wegetacji roślin była niedostateczna. Przymrozki wystąpiły w okresie od 8 do 12 maja, lokalnie do minus 5°C. Odnotowano bardzo silne uszkodzenia mrozowe na wszystkich drzewach i krzewach owocowych. Najbardziej ucierpiały czereśnie i brzoskwinie, które zostały uszkodzone

prawie w 100,0%. Znacznie lepiej zniosły wiosenne przymrozki krzewy owocowe (porzeczki, agrest, maliny, aronia, borówka wysoka), w najmniejszym stopniu uszkodzone zostały plantacje truskawek.

W czerwcu 2017 r. zarówno ilość ciepła potrzebna do wegetacji roślin, jak i wilgotność gleby były wystarczające. Temperatury w ciągu całego miesiąca były średnie, w dzień poniżej 15-20°C, nocą 7-12°C, z wyjątkiem ostatniej dekady czerwca, kiedy to temperatury w dzień wynosiły 22-26°C, a nocą 15°C. Opady były równomiernie rozłożone w ciągu całego miesiąca. W drugiej i trzeciej dekadzie miały charakter burzowy i występowały na terenie całego województwa, lokalnie bardzo intensywnie. Kwitnienie i zapylenie zbóż odbywało się w przeciętnych warunkach. W końcu miesiąca wszystkie zboża ozime zakończyły kwitnienie, były średnio wyrośnięte, natomiast zboża jare znajdowały się w fazie kwitnienia.

Wilgotność gleby oraz ilość ciepła potrzebna do wegetacji roślin w lipcu 2017 r. była dostateczna. Opady, głównie o charakterze burzowym, którym towarzyszyły silne wiatry i lokalne gradobicia, występowały w pierwszej i trzeciej dekadzie miesiąca. Spowodowało to większe wylęganie zbóż. Temperatury w pierwszej i drugiej dekadzie miesiąca były niskie – w dzień 15-20°C, w nocy – 10°C, w trzeciej dekadzie w dzień osiągały 22-27°C. Zaobserwowano wystąpienie suszy, głównie w południowej i centralnej części województwa.

Pomimo opóźnień w wegetacji roślin żniwa na terenie całego województwa zostały ukończone w pierwszej połowie sierpnia 2017 r. Duży wpływ na to miała upalna pogoda pomiędzy 28 lipca a 15 sierpnia. Żniwa przebiegały sprawnie. Wilgotność gleby była bardzo dobra, co sprzyjało siewom poplonów i wschodom roślin. Warunki agrometeorologiczne dla uprawy warzyw były niekorzystne.

Wrzesień 2017 r. był miesiącem chłodnym, z temperaturami rzędu 10-15°C w ciągu dnia oraz 5-8°C w nocy; nie odnotowano przygruntowych przymrozków. Opady były obfite, zwłaszcza w pierwszej i drugiej dekadzie miesiąca. Ilość ciepła potrzebna do wegetacji roślin była niedostateczna, natomiast wilgotność gleby była nadmierna. Zaawansowanie prac uprawowych i siewów ozimin było mniejsze niż przed rokiem, ze względu na bardzo duże uwilgotnienie gleby.

Październik 2017 r. był ciepły, z temperaturami pomiędzy 10-19°C w ciągu dnia oraz 6-10°C w nocy. Przymrozki odnotowano lokalnie w trzeciej dekadzie miesiąca. Ilość ciepła potrzebna do wegetacji roślin była wystarczająca, natomiast wilgotność gleby była nadmierna. W końcu miesiąca nadal trwała wegetacja roślin. Warunki pogodowe sprzyjały dokończeniu siewów zbóż, a duże uwilgotnienie gleby sprzyjało wschodom ozimin.

Ilość ciepła potrzebna do wegetacji roślin w listopadzie 2017 r. była dostateczna, natomiast wilgotność gleby była nadmierna. Większość plantacji zbóż ozimych rozkrzewiła się jesienią, z wyjątkiem późno sianej pszenicy, co dobrze rokowało dla prawidłowego przezimowania. W końcu miesiąca wegetacja roślin została przerwana.

Tabela 16. Wybrane dane dotyczące rolnictwa
Table 16. Selected data on agriculture

Wyszczególnienie	2010	2015	2016	2017	Specification
Polska <i>Poland</i>					
Plony z 1 ha w dt:					<i>Yields per 1 ha in dt:</i>
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	34,9*	36,7	37,8	40,0	<i>basic cereals with cereal mixtures</i>
rzepak i rzepik	23,6	28,5	26,8	29,5	<i>rape and turnip</i>
ziemniaki ³	219	210	285	279	<i>potatoes^a</i>
buraki cukrowe	484	520	658	679	<i>sugar beets</i>
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych w szt. (stan w czerwcu):					<i>Livestock per 100 ha of agricultural land in units (as of June):</i>
bydło	38,6 ^b	41,0	41,5*	42,0	<i>cattle</i>
trzoda chlewna	102,6 ^b	80,0	77,3*	77,7	<i>pigs</i>
owce	1,8 ^b	1,6	1,7	1,8	<i>sheep</i>
drób kurzy	1031,5 ^b	1004,6	1175,8	1215,0	<i>poultry</i>

Tabela 16. Wybrane dane dotyczące rolnictwa (dok.)
Table 16. Selected data on agriculture (cont.)

Wyszczególnienie	2010	2015	2016	2017	Specification
<i>Polska (dok.) Poland (cont.)</i>					
Przeciętne ceny skupu w zł:					<i>Average procurement prices in zł</i>
ziarno pszenicy za 1 dt	59,84	66,83	62,02*	66,44	<i>wheat grain for 1 dt</i>
ziarno żyta za 1 dt	42,12	51,42	51,73*	54,67	<i>rye grain for 1 dt</i>
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	50,86	51,15	52,27	52,46	<i>edible potatoes (without the early ones) for 1 dt</i>
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg	4,56	6,02	5,91*	6,35	<i>cattle for slaughter (without calves) for 1 kg</i>
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg	3,89	4,30	4,68*	5,05	<i>pigs for slaughter for 1 kg</i>
mleko krowie za 1 l	1,07	1,13	1,11	1,39	<i>cow's milk for 1 l</i>
Ceny na targowiskach w zł:					<i>Prices at marketplaces in zł:</i>
ziarno pszenicy za 1 dt	64,91	75,59	75,11	78,86	<i>wheat grain for 1 dt</i>
ziarno żyta za 1 dt	48,58	58,67	59,33	63,23	<i>rye grain for 1 dt</i>
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	98,51	82,04	96,02	87,43	<i>edible potatoes (without the early ones) for 1 dt</i>
prosię na chów za 1 szt.	130,20	154,03	154,62	183,96	<i>piglet for breeding for 1 head</i>
<i>Śląskie</i>					
Plony z 1 ha w dt:					<i>Yields per 1 ha in dt:</i>
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	30,2*	35,9	40,0	41,2	<i>basic cereals with cereal mixtures</i>
rzepak i rzepik	18,0	28,7	30,0	29,2	<i>rape and turnip</i>
ziemniaki ^a	184	163	282	221	<i>potatoes^a</i>
buraki cukrowe	454	585	619	721	<i>sugar beets</i>
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych w szt. (stan w czerwcu):					<i>Livestock per 100 ha of agricultural land in units (as of June):</i>
bydło	32,6 ^b	34,3	33,4	34,0	<i>cattle</i>
trzoda chlewna	89,2 ^b	70,5	66,3*	63,4	<i>pigs</i>
owce	3,3 ^b	3,6	3,8	3,2	<i>sheep</i>
drób kurzy	2033,6 ^b	2482,2	2184,6	2205,2	<i>poultry</i>
Przeciętne ceny skupu w zł:					<i>Average procurement prices in zł</i>
ziarno pszenicy za 1 dt	59,95	65,61	61,40	65,92	<i>wheat grain for 1 dt</i>
ziarno żyta za 1 dt	41,72	50,18	51,39	56,40	<i>rye grain for 1 dt</i>
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	78,79	52,27	54,06	60,28	<i>edible potatoes (without the early ones) for 1 dt</i>
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg	4,45	5,86	5,91	6,01	<i>cattle for slaughter (without calves) for 1 kg</i>
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg	3,78	4,12	4,59	5,11	<i>pigs for slaughter for 1 kg</i>
mleko krowie za 1 l	1,02	1,15	1,10	1,38	<i>cow's milk for 1 l</i>
Ceny na targowiskach w zł:					<i>Prices at marketplaces in zł:</i>
ziarno pszenicy za 1 dt	72,02	83,92	83,15	83,62	<i>wheat grain for 1 dt</i>
ziarno żyta za 1 dt	61,01	68,99	72,22	73,94	<i>rye grain for 1 dt</i>
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	111,45	81,15	99,94	92,69	<i>edible potatoes (without the early ones) for 1 dt</i>
prosię na chów za 1 szt.	166,27	224,67	234,74	235,27	<i>piglet for breeding for 1 head</i>

a łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych; w 2010 r. bez ogrodów przydomowych. b Dane Powszechnego Spisu Rolnego.
a Including crops in kitchen gardens; in 2010 without kitchen gardens. b The Agricultural Census data.

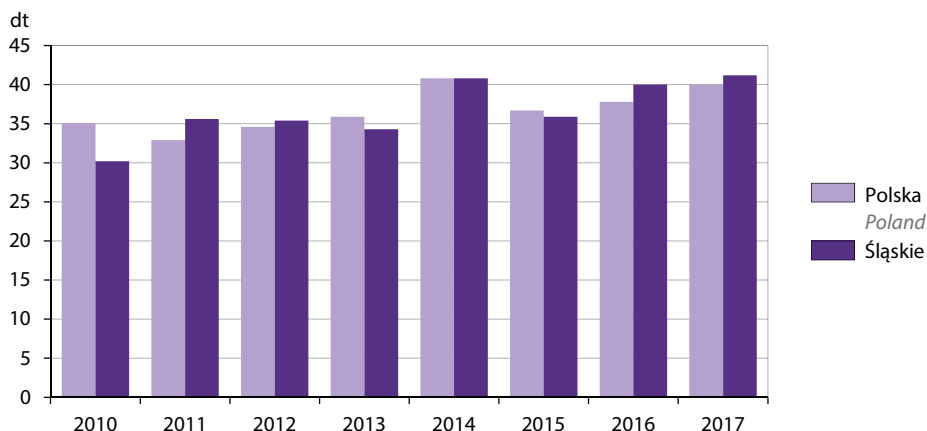
Produkcja roślinna

Crop output

Powierzchnia zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w czerwcu 2017 r. wyniosła 190,2 tys. ha i wzrosła w porównaniu z poprzednim rokiem o 6,7%, natomiast w odniesieniu do 2010 r. spadła o 4,0%. Plonowanie zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2017 r. ukształtowało się na poziomie 41,2 dt z 1 ha i było lepsze niż przed rokiem (o 3,0%) i w 2010 r. (o 36,4%). Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w województwie w porównaniu ze średnimi plonami w kraju były wyższe o 3,0%. Zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2017 r. oszacowano na 783,6 tys. ton, tj. o 9,8% więcej niż przed rokiem i o 30,8% więcej niż w 2010 r.

Wykres 33. Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi z 1 ha

Chart 33. The yields of basic cereals with cereal mixtures for 1 ha

Powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku w 2017 r. wyniosła 19,9 tys. ha i zmniejszyła się zarówno w porównaniu z rokiem poprzednim (o 5,2%), jak i w odniesieniu do 2010 r. (o 3,9%). Plony wyniosły 29,2 dt z 1 ha, tj. o 1,0% mniej od przeciętnych plonów w kraju. Plonowanie rzepaku i rzepiku zmniejszyło się w porównaniu z poprzednim rokiem (o 3,6%), natomiast w odniesieniu do 2010 r. odnotowano wzrost (o 62,2%). Zbiory rzepaku i rzepiku w 2017 r. oszacowano na 58,2 tys. ton, tj. o 8,4% mniej niż w 2016 r., ale o 56,5% więcej w porównaniu z 2010 r.

Uprawa ziemniaków, łącznie z powierzchnią ziemniaków w ogrodach przydomowych, w 2017 r. zajmowała powierzchnię 8,5 tys. ha, tj. o 2,0% większą niż w roku poprzednim, natomiast o 31,6% mniejszą w porównaniu z 2010 r. Z 1 ha zebrano 221 dt ziemniaków, czyli mniej niż w 2016 r. (o 22,5%), natomiast więcej niż w 2010 r. (o 28,5%). Uzyskane plony ziemniaków były niższe od średnich plonów w kraju o 20,8%. Produkcja ziemniaków w województwie wyniosła 187,8 tys. ton, tj. mniej niż przed rokiem i w 2010 r. odpowiednio o: 20,8% i 12,1%.

Pogłowie zwierząt gospodarskich

Livestock

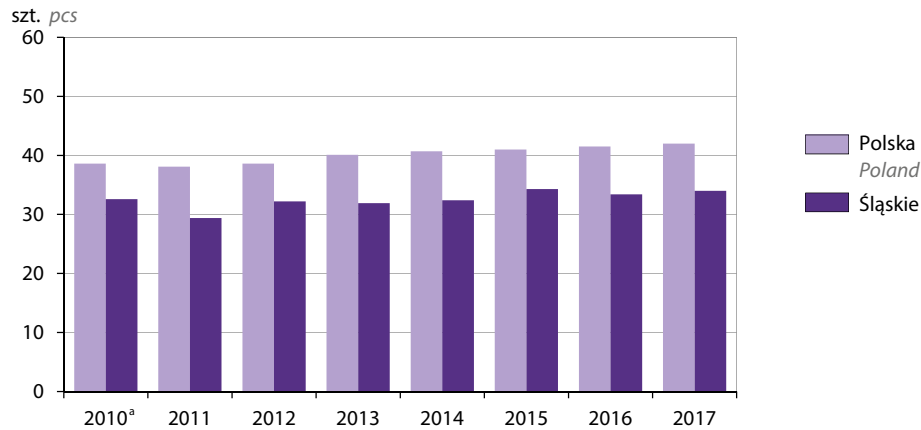
Pogłowie bydła w województwie w czerwcu 2017 r. osiągnęło poziom 126,4 tys. szt., co stanowiło 2,1% pogłowia bydła w kraju. Liczebność stada wzrosła w skali roku o 2,9%, natomiast w porównaniu z 2010 r. zmniejszyła się o 2,3% (w kraju odnotowano wzrost zarówno w odniesieniu do 2016 r., jak i w stosunku do 2010 r. odpowiednio o: 3,4% i 7,3%). Spośród pogłowia bydła 35,4% stanowiły krowy, w tym 93,4% – krowy mleczne (dla kraju odsetki te wyniosły odpowiednio o: 38,7% i 90,7%).

Badania **pogłowia trzody chlewnej** i produkcji żywca wieprzowego prowadzone są 3-krotnie w roku – w marcu według stanu na 1 marca, w czerwcu według stanu na 1 czerwca i w grudniu według stanu na 1 grudnia, a badania **pogłowia bydła i pozostałych gatunków zwierząt gospodarskich oraz produkcji zwierzęcej** – 2-krotnie w roku – według stanu w czerwcu i grudniu.

Wykres 34. Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych

Stan w czerwcu

Chart 34. Cattle density per 100 ha of agricultural land
As of June

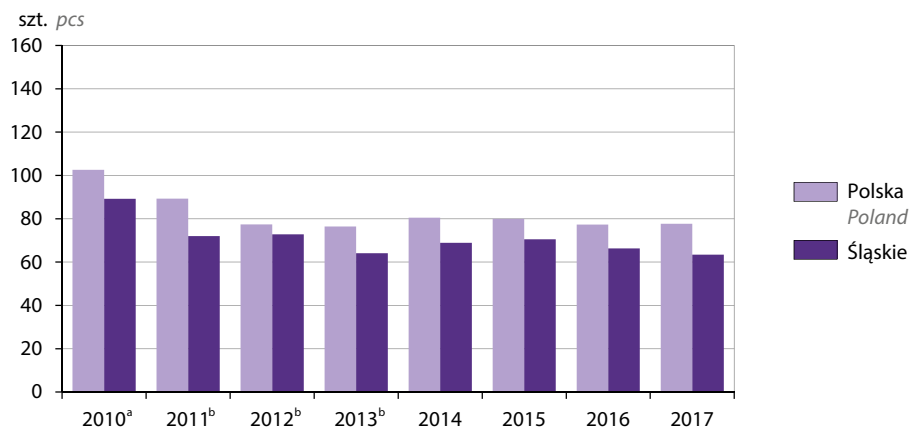

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI.
a Data of the Agricultural Census as of 30 VI.

Wykres 35. Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych

Stan w czerwcu

Chart 35. Pig housing per 100 ha of agricultural land
As of June

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI. b Stan w końcu lipca.
a Data of the Agricultural Census as of 30 VI. b As of the end of July.

Pogłowie świń w czerwcu 2017 r. wyniosło 235,4 tys. szt. (w tym 21,7 tys. szt., tj. 9,2%, stanowiły lochy). Udział trzody chlewnej województwa w krajowym pogłowie tych zwierząt wyniósł 2,1%. W porównaniu ze stanem w czerwcu 2016 r. wielkość stada świń zmniejszyła się o 5,1% (w kraju odnotowano wzrost o 4,5%). W odniesieniu do stanu odnotowanego w końcu lipca 2010 r. pogłowie trzody chlewnej zmniejszyło się o 27,3% (w kraju spadek ten wyniósł 23,6%).

Pogłowie owiec w województwie w czerwcu 2017 r. wyniosło 11,9 tys. szt., co stanowiło 4,6% pogłowia owiec w kraju. W skali roku liczebność stada owiec zmniejszyła się o 13,8%, a w porównaniu z 2010 r. – o 5,6%; w kraju odnotowano wzrost liczebności stada owiec zarówno w odniesieniu do 2016 r., jak i w porównaniu z 2010 r. odpowiednio o: 9,2% i 1,1%.

Liczebność stada drobiu w czerwcu 2017 r. w województwie ukształtowała się na poziomie 8485,6 tys. szt., co stanowiło 4,3% pogłowia drobiu w kraju. Zarówno w skali roku, jak i w odniesieniu do 2010 r. liczebność stada drobiu wzrosła odpowiednio o: 2,6% i 7,1%; także w kraju odnotowano wzrost zarówno w skali roku, jak i w porównaniu z 2010 r. odpowiednio o: 5,2% i 49,4%.

Skup produktów rolnych

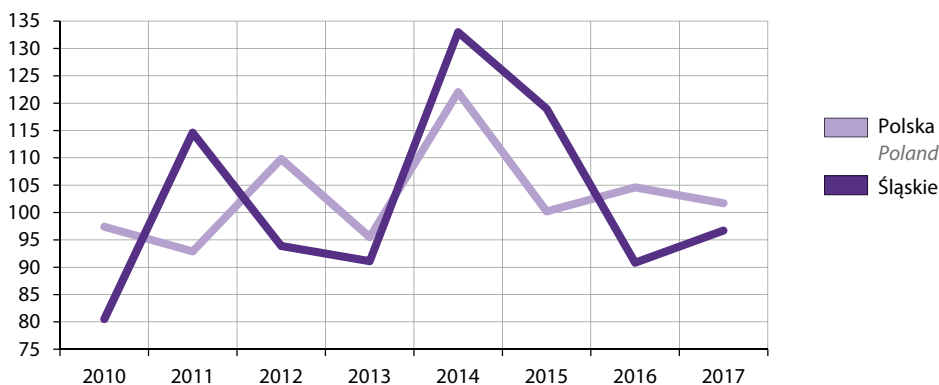
Procurement of agricultural products

W 2017 r. skupiono 158,9 tys. ton ziarna zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego), co stanowiło 1,5% skupu w kraju. Wartość skupu była niższa w porównaniu z poprzednim rokiem (o 3,3%), natomiast w odniesieniu do 2010 r. wzrosła o 36,2% (w kraju odnotowano wzrost odpowiednio o: 1,7% i 26,7%).

Wykres 36. Dynamika skupu zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego)

Rok poprzedni = 100

Chart 36. Indices of basic consumption and feed cereals (including cereal mixes, excluding seed) procurement
Previous year = 100

Skup ziemniaków ukształtował się na poziomie 6,5 tys. ton i był niższy o 25,8% w porównaniu z poprzednim rokiem, ale prawie 4-krotnie wyższy niż w 2010 r. (w kraju odnotowano spadek skupu w skali roku o 3,3%, natomiast wzrost w odniesieniu do 2010 r. o 59,1%).

W 2017 r. skupiono 48,5 tys. ton żywca wieprzowego w wadze żywej, tj. więcej niż w 2016 r. (o 5,6%), natomiast mniej niż w 2010 r. (o 2,8%). Do skupu dostarczono 101,5 tys. ton żywca drobiowego, tj. o 1,6% mniej niż w 2016 r., ale o 18,7% więcej niż w 2010 r.

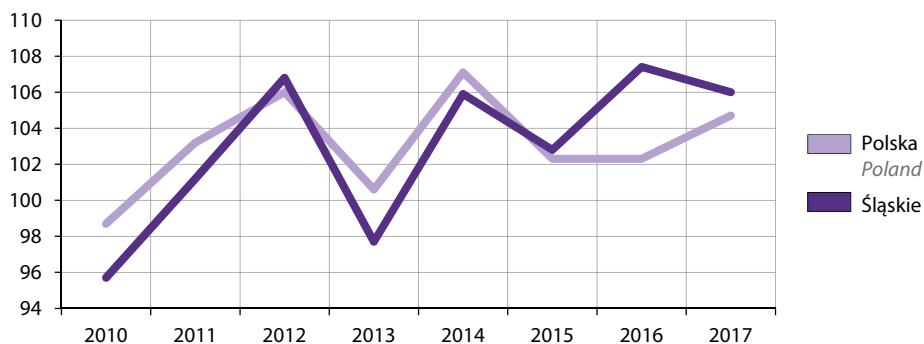
Skup mleka krowiego w 2017 r. ukształtował się na poziomie 234,4 mln litrów (stanowiło to 2,1% ogółu mleka skupionego w kraju), tj. wyższym niż przed rokiem i w 2010 r. odpowiednio o: 6,0% i 30,7%. W kraju odnotowano wzrost skupu zarówno w odniesieniu do poprzedniego roku, jak i w porównaniu z 2010 r. odpowiednio o: 4,7% i 29,1%.

Wykres 37. Dynamika skupu mleka krowiego

Rok poprzedni = 100

Chart 37. Indices of cow's milk procurement

Previous year = 100

Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach*Prices of agricultural products in purchasing and marketplaces*

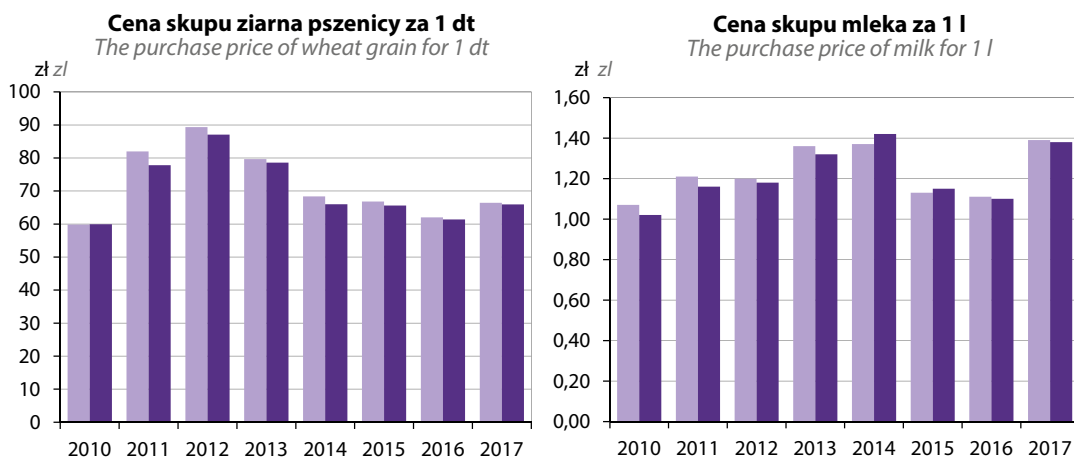
Przeciętna cena skupu ziarna pszenicy w województwie śląskim wyniosła 65,92 zł za 1 dt (w kraju – 66,44 zł) i była wyższa niż przed rokiem i w 2010 r. odpowiednio o: 7,4% i 10,0%. Na targowiskach za 1 dt ziarna pszenicy płacono średnio 83,62 zł (w kraju – 78,86 zł), tj. więcej niż w 2016 r. i 2010 r. odpowiednio o: 0,6% i 16,1%.

Przeciętne roczne ceny skupu obliczono jako iloraz wartości (w cenach bieżących bez VAT) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

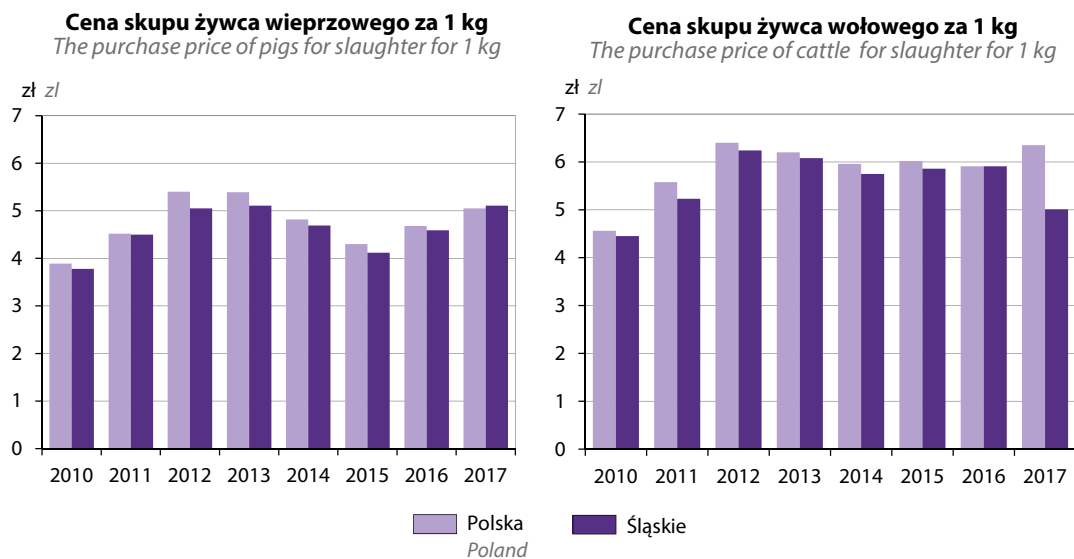
Średnia cena skupu ziarna żyta ukształtowała się na poziomie 56,40 zł za 1 dt (w kraju – 54,67 zł), tj. wyższym niż w 2016 r. (o 9,8%) i w 2010 r. (o 35,2%). Przeciętna cena ziarna żyta w obrocie targowiskowym wyniosła 73,94 zł za 1 dt (w kraju – 63,23 zł) i wzrosła zarówno w porównaniu z poprzednim rokiem, jak i w odniesieniu do 2010 r. odpowiednio o: 2,4% i 21,2%.

Wykres 38. Ceny produktów rolnych w skupie

Chart 38. Prices of agricultural products in purchasing

Wykres 38. Ceny produktów rolnych w skupie (dok.)
 Chart 38. *Prices of agricultural products in purchasing (cont.)*

Przeciętne roczne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

Za ziemniaki jadalne (bez wczesnych) w skupie płacono średnio 60,28 zł za 1 dt (w kraju – 37,05 zł), tj. o 11,5% więcej niż przed rokiem, natomiast o 23,5% mniej niż w 2010 r. Na targowiskach przeciętna cena ziemniaków jadalnych wyniosła 92,69 zł za 1 dt (w kraju – 87,43 zł) i zmniejszyła się zarówno w porównaniu z 2016 r., jak i w odniesieniu do 2010 r. odpowiednio o: 7,3% i 16,8%.

Cena skupu żywca wołowego osiągnęła wartość 6,01 zł za 1 kg (w kraju – 6,35 zł) i była wyższa zarówno w porównaniu z ceną uzyskaną w 2016 r., jak i w 2010 r. odpowiednio o: 1,7% i 35,1%.

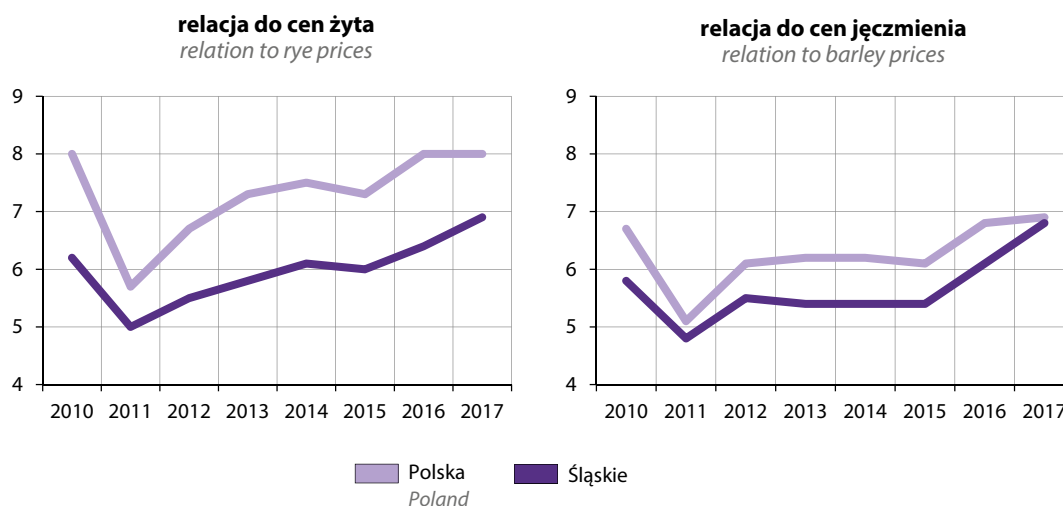
Cena żywca wieprzowego w skupie ukształtowała się na poziomie 5,11 zł za 1 kg (w kraju – 5,05 zł), tj. wyższym zarówno w porównaniu z 2016 r., jak i w stosunku do 2010 r. odpowiednio o: 11,3% i 35,2%.

Cena skupu drobiu rzeźnego ukształtowała się na poziomie 3,49 zł za 1 kg (w kraju – 3,67 zł) i była wyższa o 0,6% w porównaniu z ceną zanotowaną w poprzednim roku i o 8,4% wyższa od ceny uzyskanej w 2010 r.

Za 1 l mleka krowiego w skupie płacono średnio 1,38 zł (w kraju – 1,39 zł), tj. więcej niż przed rokiem i w 2010 r. odpowiednio o: 25,5% i 35,3%.

Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta w 2017 r. poprawiła się zarówno w odniesieniu do poprzedniego roku, jak i w porównaniu z 2010 r. Ukształtowała się ona na poziomie 6,9 (wobec 6,4 w 2016 r. i 6,2 w 2010 r.); w kraju relacja ta wyniosła 8,0 (podobnie jak w 2016 r. i 2010 r.). Relacja cen skupu żywca wieprzowego do targowiskowych cen jęczmienia w 2017 r. wynosiła 6,8 wobec 6,1 w 2016 r. i 5,8 w 2010 r. (w kraju relacja ta wyniosła odpowiednio: 6,9, 6,8 i 6,7).

Wykres 39. Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta i jęczmienia
 Chart 39. *The relation of purchase prices of pigs for slaughter to market prices of rye and barley*

Globalna, końcowa i towarowa produkcja rolnicza

Gross, final and market agricultural production

Wartość produkcji globalnej w 2016 r., w odniesieniu do poprzedniego roku (w cenach stałych), wzrosła o 16,0%, przy czym produkcja roślinna wzrosła o 17,1%, a produkcja zwierzęca – o 15,1%. W przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych wartość omawianej produkcji wyniosła 8393 zł (w 2015 r. – 7848 zł, a w 2010 r. – 5524 zł).

W analizowanym roku udział województwa śląskiego w ogólnokrajowej globalnej produkcji rolniczej wyniósł 2,9%.

Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Wartość produkcji końcowej w 2016 r. wzrosła w skali roku o 19,2%, przy czym wzrost produkcji roślinnej wyniósł 25,5%, a zwierzęcej – 15,7%. W przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych wartość omawianej produkcji wyniosła 7127 zł (w 2015 r. – 6481 zł, a w 2010 r. – 4478 zł).

W strukturze końcowej produkcji rolniczej przeważała produkcja zwierzęca, której udział ukształtował się na poziomie 62,4%, natomiast udział produkcji roślinnej wyniósł 37,6%.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

W 2016 r. w towarowej produkcji rolniczej odnotowano wzrost produkcji ogółem (o 12,6%), przy wzroście wartości produkcji roślinnej (o 12,8%) i zwierzęcej (o 12,5%). W przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych wartość omawianej produkcji wyniosła 6586 zł (w 2015 r. – 6347 zł, a w 2010 r. – 3962 zł). Udział towarowej produkcji rolniczej w końcowej produkcji rolniczej województwa w 2016 r. wyniósł 92,4% (w 2015 r. – 97,9%, a w 2010 r. – 88,5%).

W ogólnokrajowej produkcji końcowej oraz produkcji towarowej udział województwa wyniósł po 3,0%.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

Dane prezentujące rolnictwo w województwie śląskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego”
– opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa śląskiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- „Rolnictwo w województwie śląskim” – opracowanie sygnałne dostępne co roku, jak również w Banku Danych Lokalnych.

Przemysł Industry

W 2017 r. w województwie śląskim produkcja sprzedana przemysłu była wyższa niż w roku poprzednim. Zanotowano również wzrost wydajności pracy¹, przy jednoczesnym wzroście przeciętnego zatrudnienia w przemyśle.

W 2017 r. produkcja sprzedana przemysłu, w województwie śląskim osiągnęła wartość 224219,9 mln zł (w cenach bieżących) i była o 4,5% (w cenach stałych) wyższa w porównaniu z rokiem poprzednim oraz o 16,8% wyższa niż w 2010 r. W kraju również odnotowano wzrost produkcji sprzedanej przemysłu zarówno w odniesieniu do 2016 r., jak i 2010 r. odpowiednio o: 6,5% i 32,1%.

W województwie śląskim w kolejnych kwartalnych okresach narastających w 2017 r., w relacji do analogicznych okresów 2016 r., obserwowano wyższą produkcję sprzedaną przemysłu odpowiednio: w I kwartale – o 7,1%, w I półroczu – o 4,7%, w okresie trzech kwartałów – o 4,1% oraz w okresie roku – o 4,5%.

W 2017 r. województwo śląskie wytworzyło 16,6% krajowej produkcji sprzedanej przemysłu (2. lokata w kraju – po województwie mazowieckim).

Dane o **produkcji sprzedanej przemysłu** dotyczą działalności przemysłowej i nieprzemysłowej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją” i obejmują:

- wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Tabela 17. Przemysł
Table 17. Industry

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017
Polska Poland				
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł Sold production of industry (current prices) in mln zł	945306,9	1197028,5	1236375,4	1352954,7
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w % Share of sold production of manufacturing in sold production of industry (current prices) in %	83,0	85,9	86,9	87,2
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys. Average paid employment in industry in thous.	2442,2	2510,7	2566,7	2649,9

¹ Mierzonej wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego.

Tabela 17. Przemysł (dok.)
Table 17. Industry (cont.)

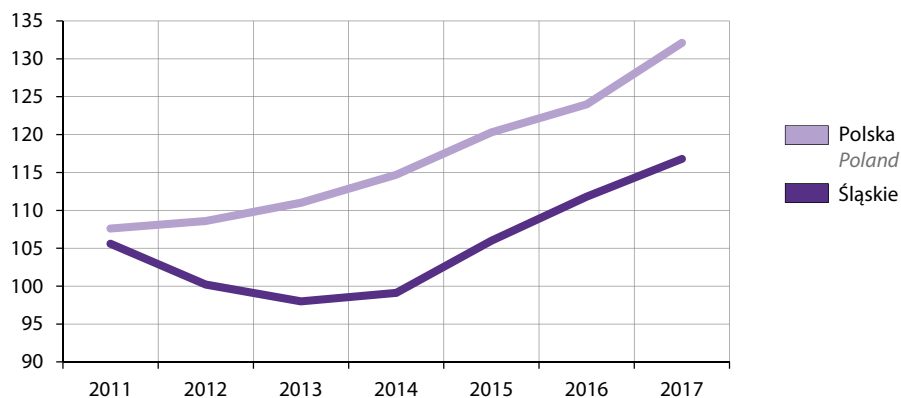
Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017
Śląskie				
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł <i>Sold production of industry (current prices) in mln zł</i>	175963,6	194586,6	206226,2	224219,9
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w % <i>Share of sold production of manufacturing in sold production of industry (current prices) in %</i>	77,2	83,3	85,1	84,9
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys. <i>Average paid employment in industry in thous.</i>	437,8	426,8	427,9	436,3
Katowice				
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł <i>Sold production of industry (current prices) in mln zł</i>	23878,3	18394,0	16348,0	17112,9
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w % <i>Share of sold production of manufacturing in sold production of industry (current prices) in %</i>	16,0	32,5	35,7	37,3
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys. <i>Average paid employment in industry in thous.</i>	104,0	74,0	65,5	62,6

Wartość produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach bieżących) w 2017 r. w poszczególnych sekcjach kształtowała się następująco:

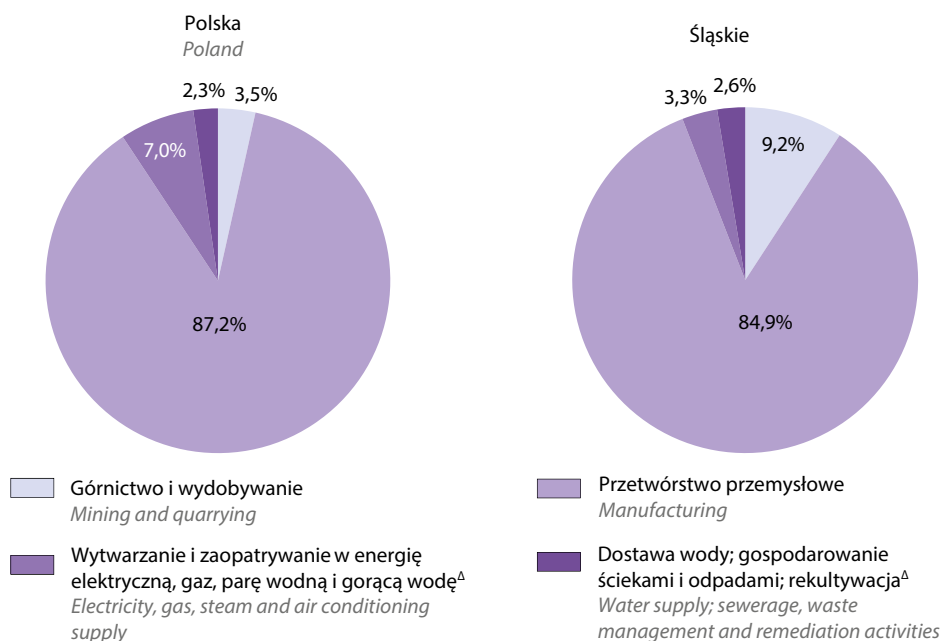
- w przetwórstwie przemysłowym – 190429,9 mln zł,
- w górnictwie i wydobywaniu – 20594,7 mln zł,
- w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – 7360,9 mln zł,
- w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji – 5834,3 mln zł.

Wykres 40. Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu
(ceny stałe)
2010 = 100

Chart 40. Indices of sold production of industry
(constant prices)
2010=100

Wykres 41. Struktura produkcji sprzedanej przemysłu według sekcji PKD 2007 w 2017 r. (ceny bieżące)
 Chart 41. Structure of sold production of industry by NACE Rev. 2 sections in 2017 (current prices)

Wzrost produkcji w 2017 r., w stosunku do 2016 r., był wynikiem zwiększenia produkcji sprzedanej (w cenach stałych) w: przetwórstwie przemysłowym (o 6,4%), dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 6,0%) oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 4,0%). Niższą wartość produkcji sprzedanej odnotowano natomiast w górnictwie i wydobywaniu (o 10,9%).

Wśród działów przetwórstwa przemysłowego wyższa niż przed rokiem była (w cenach stałych) produkcja m.in.: metali (o 17,9%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 10,7%), wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 9,0%) oraz artykułów spożywczych (o 6,2%). Spadek wystąpił m.in. w wydobywaniu węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu) – o 11,4% oraz w produkcji urządzeń elektrycznych (o 0,7%).

Dane o wartości **produkcji sprzedanej przemysłu** prezentuje się bez VAT i podatku akcyzowego, natomiast łącznie z wartością dotacji przedmiotowych do wyrobów i usług – w tzw. cenach bazowych.

Tabela 18. Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie śląskim
 (ceny stałe)

Table 18. Indices of sold production of industry in śląskie voivodship
 (constant prices)

Sekcje i działy Sections and divisions	2016				2017			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100 corresponding period of the previous year = 100							
Ogółem Total	105,6	106,3	105,8	105,5	107,1	104,7	104,1	104,5
Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying	98,5	92,7	96,1	96,2	96,0	94,6	90,6	89,1
w tym: of which:								
Wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu) Mining of coal and lignite	98,7	93,1	96,8	97,1	96,5	94,3	90,1	88,6

Tabela 18. Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie śląskim (cd.)
 Table 18. Indices of sold production of industry in śląskie voivodship (cont.)

Sektory i działy Sections and divisions	2016				2017			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100 corresponding period of the previous year = 100							
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	106,9	108,7	107,9	107,5	108,8	105,9	105,6	106,4
w tym: of which:								
Produkcja artykułów spożywczych Manufacture of food products	105,6	107,6	110,1	109,2	102,5	102,6	102,5	106,2
Produkcja wyrobów tekstylnych Manufacture of textiles	116,9	120,3	141,8	135,6	123,8	123,9	101,2	101,7
Produkcja odzieży Manufacture of wearing apparel	112,8	113,8	111,4	100,6	107,3	103,8	103,6	106,3
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ	105,1	107,7	108,9	109,6	113,7	111,2	112,0	112,4
Produkcja papieru i wyrobów z papieru Manufacture of paper and paper products	126,3	127,8	125,8	113,3	112,8	116,7	116,8	118,7
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji Printing and reproduction of recorded media	101,8	103,6	100,9	99,9	105,2	103,7	103,0	103,2
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych Manufacture of chemicals and chemical products	116,5	114,3	110,5	111,5	116,9	116,4	120,0	119,9
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych Manufacture of rubber and plastic products	113,3	115,0	111,2	110,7	113,4	109,8	110,9	110,7
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych Manufacture of other non-metallic mineral products	115,7	119,0	119,1	120,3	112,9	110,3	108,0	109,0
Produkcja metali Manufacture of basic metals	99,6	98,9	98,1	99,7	115,7	114,6	117,4	117,9
Produkcja wyrobów z metali ^Δ Manufacture of metal products ^Δ	110,8	117,3	116,6	115,9	104,3	101,4	101,5	102,3
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych Manufacture of computer, electronic and optical products	99,4	105,4	107,2	108,7	124,5	116,3	110,7	106,5

Tabela 18. Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie śląskim (dok.)
 Table 18. Indices of sold production of industry in śląskie voivodship (cont.)

Sekcje i działy Sections and divisions	2016				2017			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100 corresponding period of the previous year = 100							
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)								
Produkcja maszyn i urządzeń ^A Manufacture of electrical equipment	102,8	97,2	100,1	96,5	95,3	94,2	95,1	106,9
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^A Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	109,2	111,1	109,0	108,6	108,5	104,3	102,6	102,4
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego Manufacture of other transport equipment	84,4	93,7	91,3	93,6	98,0	93,7	110,0	105,5
Produkcja mebli Manufacture of furniture	129,1	125,7	122,7	118,1	109,8	107,6	105,0	106,0
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^A Electricity, gas, steam and air conditioning supply	99,5	97,9	95,9	95,6	102,9	104,3	105,5	104,0
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^A Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	104,8	100,0	97,6	98,4	102,5	106,3	106,7	106,0
w tym: of which:								
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody Water collection, treatment and supply	104,1	102,9	101,0	101,5	104,2	104,8	104,8	103,9
Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków Sewerage	98,8	97,2	99,9	99,7	104,8	103,1	100,1	102,0
Gospodarka odpadami, odzysk surowców ^A Waste collection, treatment and disposal activities, materials recovery	103,4	95,8	91,9	93,5	101,9	109,3	110,8	108,8

W 2017 r. przeciętne zatrudnienie w przemyśle w województwie ukształtowało się na poziomie 436,3 tys. osób, tj. wyższym o 2,0% w porównaniu z 2016 r. Wzrost przeciętnej liczby zatrudnionych odnotowano w przetwórstwie przemysłowym (o 4,4%) oraz w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 1,8%). Niższe niż przed rokiem przeciętne zatrudnienie wystąpiło w górnictwie i wydobywaniu (o 5,9%) oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 2,6%).

Wykres 42. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle

2010 = 100

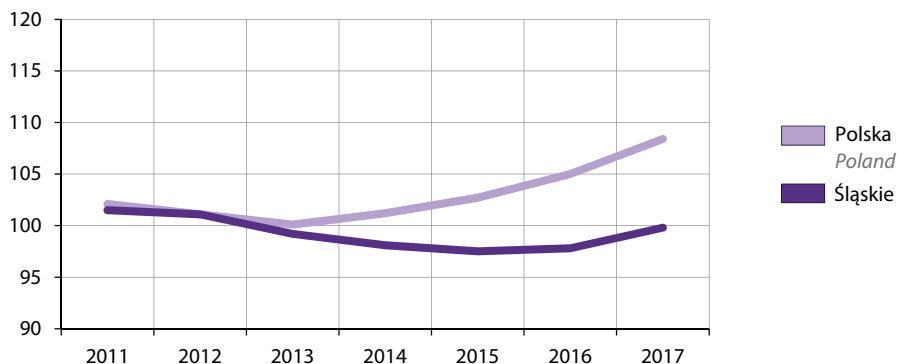
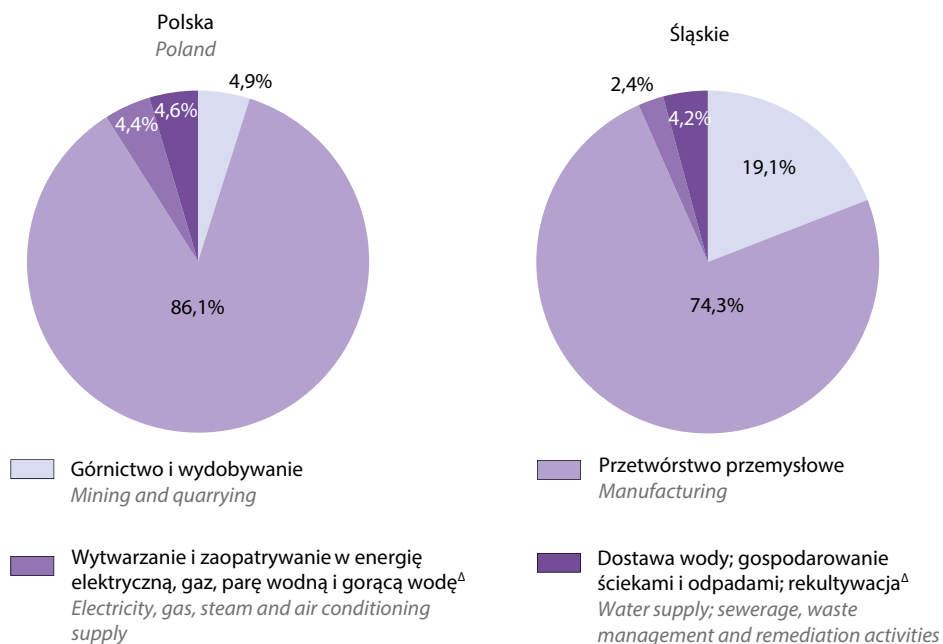
Chart 42. Indices of average paid employment in industry
2010=100**Wykres 43. Struktura przeciętnego zatrudnienia w przemyśle według sekcji PKD 2007 w 2017 r.**

Chart 43. Structure of average paid employment in industry by NACE Rev. 2 sections in 2017

Wydajność pracy w przemyśle w 2017 r., mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego, była wyższa (w cenach stałych) niż przed rokiem zarówno w województwie śląskim (o 2,5%), jak i w kraju (o 3,2%).

Dane prezentujące produkcję sprzedaną przemysłu w województwie śląskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego” – opracowanie sygnałowe dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa śląskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych.

Budownictwo

Construction

W 2017 r. w województwie śląskim odnotowano wzrost produkcji sprzedanej budownictwa w porównaniu z rokiem poprzednim. Wyższa niż przed rokiem była również wartość produkcji budowlano-montażowej. Odnotowano również wzrost wydajności pracy w budownictwie, przy spadku przeciętnego zatrudnienia.

W 2017 r. w województwie śląskim produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) ukształtowała się na poziomie 23707,6 mln zł i zwiększyła się o 27,9% w stosunku do 2016 r. (w kraju wzrosła o 11,8%). W 2017 r. województwo śląskie wytworzyło 12,4% krajowej produkcji sprzedanej budownictwa (2. lokata w kraju – po województwie mazowieckim). Zarówno w województwie, jak i w kraju odnotowano wzrost produkcji sprzedanej budownictwa w 2017 r., w porównaniu z 2010 r., odpowiednio o: 38,1% i 19,2%.

Dane o **produkcji sprzedanej budownictwa** dotyczą działalności budowlanej i niebudowlanej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji „Budownictwo”. Dane te obejmują:

- wartość sprzedanych wyrobów, półfabrykatów i części własnej produkcji (niezależnie od tego czy otrzymano za nie należne opłaty);
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. przemysłowych, budowlanych, jak i innych niż przemysłowe i budowlane;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Tabela 19. Budownictwo
Table 19. Construction

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017
Polska Poland				
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł <i>Sold production of construction (current prices)</i>	160403,9	181990,4	171042,0	191257,1
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w % <i>Share of construction and assembly production in sold production of construction (current prices in %)</i>	51,5	47,8	43,6	44,0
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys. <i>Average paid employment in construction in thous.</i>	442,8	386,0	383,4	387,0
Śląskie				
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł <i>Sold production of construction (current prices)</i>	17182,9	19556,9	18532,0	23707,6
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w % <i>Share of construction and assembly production in sold production of construction (current prices in %)</i>	56,5	56,7	50,8	44,8
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys. <i>Average paid employment in construction in thous.</i>	61,6	54,1	52,2	51,3

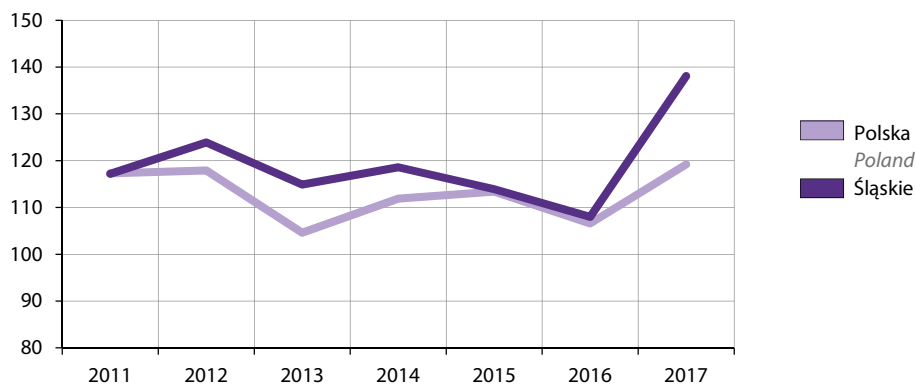
Tabela 19. Budownictwo (dok.)
Table 19. Construction (cont.)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2016	2017
Katowice				
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł <i>Sold production of construction (current prices)</i>	3565,7	3491,1	2910,0	3144,2
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w % <i>Share of construction and assembly production in sold production of construction (current prices in %)</i>	53,0	58,2	50,9	57,1
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys. <i>Average paid employment in construction in thous.</i>	11,9	8,8	8,2	8,0

W województwie śląskim produkcja budowlano-montażowa w 2017 r. wyniosła 10630,6 mln zł (44,8% ogólnej wartości produkcji sprzedanej budownictwa) i zwiększyła się w skali roku o 12,8%. W kraju odnotowano wzrost produkcji budowlano-montażowej o 12,9% w odniesieniu do 2016 r.

Wykres 44. Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące)
 2010 = 100

Chart 44. Indices of sold production of construction (current prices)
 2010=100

Wykres 45. Dynamika produkcji budowlano-montażowej (ceny bieżące)
 2010 = 100

Chart 45. Indices of construction and assembly production (current prices)
 2010=100

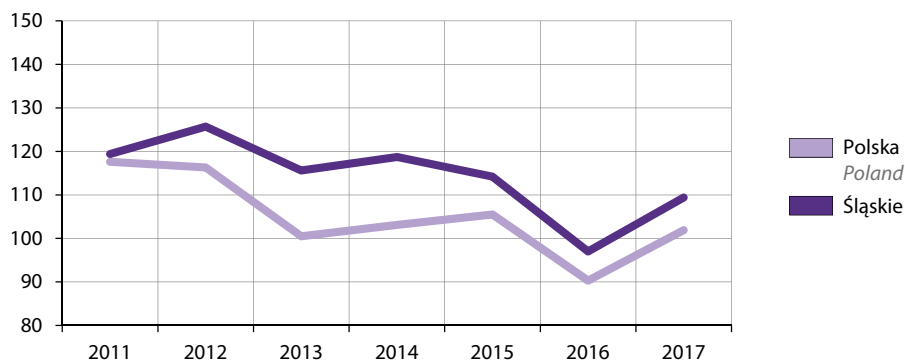

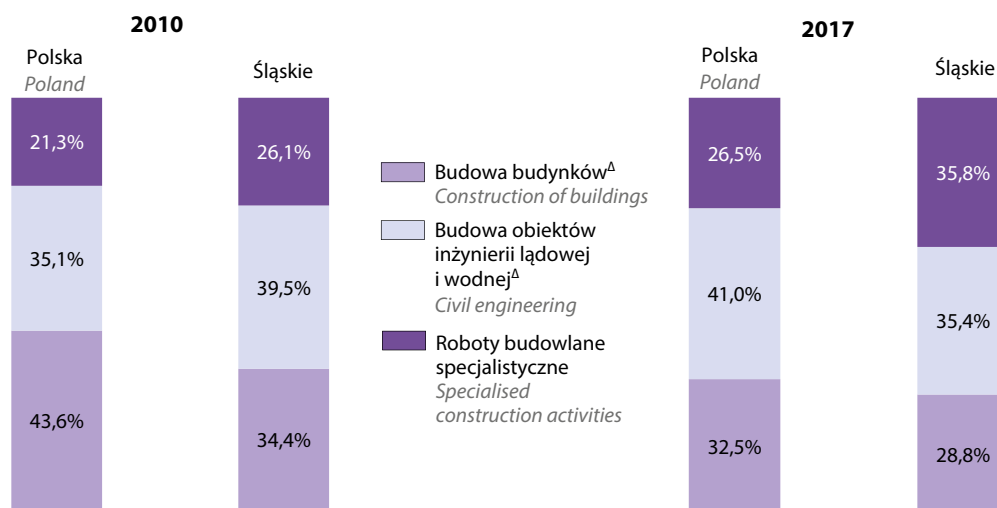
Tabela 20. Dynamika produkcji budowlano-montażowej w województwie śląskim
(ceny bieżące)

Table 20. Indices of construction and assembly production in śląskie voivodship
(current prices)

Działy Divisions	2016				2017			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100 corresponding period of the previous year = 100							
Ogółem <i>Total</i>	79,7	84,6	82,8	84,9	98,6	103,9	108,8	112,8
Budowa budynków ^A <i>Construction of buildings</i>	95,3	94,6	88,4	87,4	91,0	96,3	103,1	109,6
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^A <i>Civil engineering</i>	74,5	82,0	83,9	86,9	101,8	102,6	99,5	108,4
Roboty budowlane specjalistyczne <i>Specialised construction activities</i>	72,0	79,4	77,3	80,9	103,6	111,6	123,1	120,6

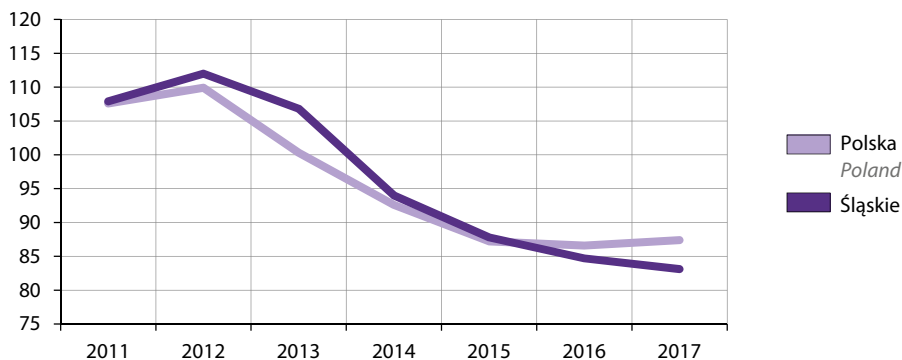
W 2017 r. wzrost produkcji budowlano-montażowej w ujęciu rocznym odnotowano we wszystkich działach budownictwa. Największy wzrost notowano w przedsiębiorstwach wykonujących roboty budowlane specjalistyczne (o 20,6%). W 2017 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, w strukturze produkcji budowlano-montażowej zwiększył się udział przedsiębiorstw wykonujących roboty budowlane specjalistyczne (o 2,3 p. proc. do 35,8%). Zmniejszył się natomiast udział przedsiębiorstw specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 1,5 p. proc. do 35,4%) oraz zajmujących się budową budynków (o 0,8 p. proc. do 28,8%).

Wykres 46. Struktura produkcji budowlano-montażowej według działów PKD 2007
Chart 46. Structure of construction and assembly production by NACE Rev. 2 divisions

Wykres 47. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie
2010 = 100

Chart 47. Indices of average paid employment in construction
2010 = 100

Wzrostowi produkcji sprzedanej budownictwa w 2017 r., w porównaniu z 2016 r., towarzyszył spadek przeciętnego zatrudnienia w tej sekcji o 1,9%. W kraju przeciętne zatrudnienie w budownictwie zwiększyło się o 0,9%. Wydajność pracy w budownictwie, mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego, była wyższa (w cenach bieżących) niż przed rokiem zarówno w województwie śląskim (o 30,4%), jak i w kraju (o 10,8%).

Dane prezentujące produkcję sprzedaną budownictwa w województwie śląskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa śląskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych.

Budownictwo mieszkaniowe

Residential construction

Efekty budownictwa mieszkaniowego uzyskane w województwie śląskim w 2017 r. były lepsze niż rok wcześniej. Wzrosła liczba mieszkań oddanych do użytkowania, mieszkań na realizację których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym oraz mieszkań, których budowę rozpoczęto. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania była mniejsza niż przed rokiem.

W 2017 r. w województwie śląskim oddano do użytkowania 12227 mieszkań, tj. o 11,0% więcej niż przed rokiem (w 2016 r. wzrost o 8,6%) i o 19,8% więcej niż w 2010 r. Był to kolejny rok poprawy efektów budownictwa mieszkaniowego po spadku w 2014 r. W kraju liczba oddanych mieszkań wzrosła o 9,2% w odniesieniu do roku poprzedniego (przed rokiem wzrost o 10,6%) i o 31,3% w porównaniu z 2010 r.

Informacje o mieszkaniach oddanych do użytkowania dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych. Podziału na mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, indywidualnych (tj. realizowanych przez osoby fizyczne, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe) oraz realizowanych z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem dokonano na podstawie sposobu finansowania budowy lub przeznaczenia mieszkań.

Tabela 21. Budownictwo mieszkaniowe
Table 21. Residential construction

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017
Polska Poland				
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności Dwellings completed per 1000 population	3,5	3,8	4,3	4,6
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ² Average useful floor area per completed dwelling in m ²	106,1	99,8	94,5	92,7
Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym na 1000 ludności Dwellings for which permits have been granted or which have been registered with a construction project	4,5	4,9	5,5	6,5
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności Dwellings in which construction has begun per 1000 population	4,1	4,4	4,5	5,4
Śląskie				
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności Dwellings completed per 1000 population	2,2	2,2	2,4	2,7
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ² Average useful floor area per completed dwelling in m ²	127,1	119,8	116,4	112,6
Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym na 1000 ludności Dwellings for which permits have been granted or which have been registered with a construction project	3,0	3,0	3,3	4,3
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności Dwellings in which construction has begun per 1000 population	2,6	2,4	2,9	2,9

Tabela 21. Budownictwo mieszkaniowe (dok.)

Table 21. Residential construction (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017
Katowice				
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności Dwellings completed per 1000 population	3,6	3,9	5,6	5,5
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ² Average useful floor area per completed dwelling in m ²	79,1	63,2	66,0	64,7
Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym na 1000 ludności Dwellings for which permits have been granted or which have been registered with a construction project	3,2	6,3	5,4	11,1
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności Dwellings in which construction has begun per 1000 population	5,3	4,5	6,0	4,8

Wykres 48. Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania

2010 = 100

Chart 48. Indices of dwellings completed

2010 = 100

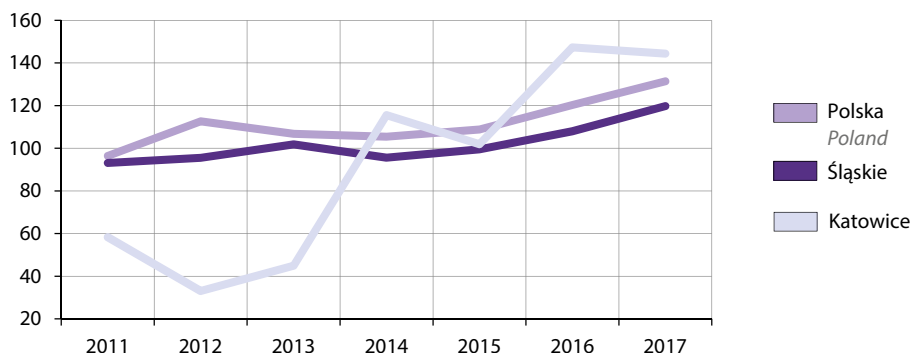
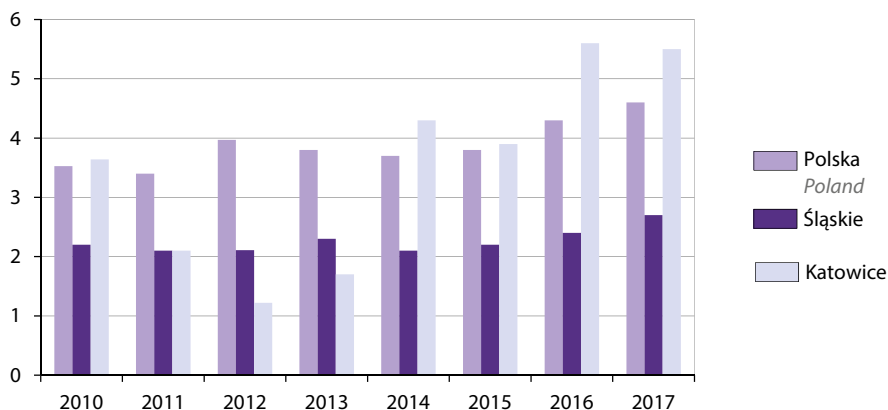
Wykres 49. Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności

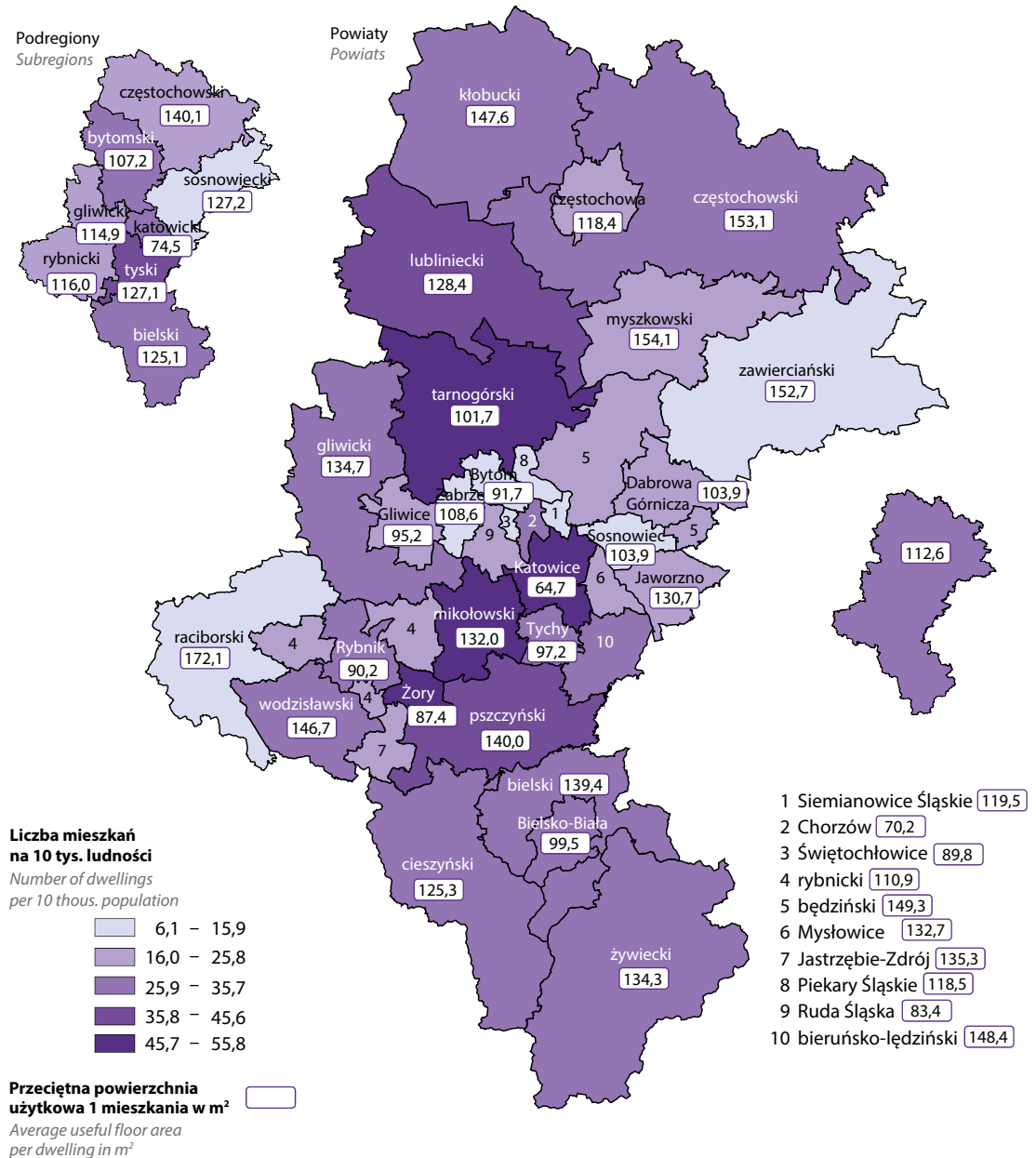
Chart 49. Dwellings completed per 1000 population

Wzrost liczby oddanych mieszkań w województwie odnotowano w budownictwie społecznym czynszowym (o 315,5%), komunalnym (o 171,1%), przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 8,9%) i indywidualnym (o 8,0%). Mniej mieszkań, w porównaniu z rokiem poprzednim, przekazano do użytkowania w budownictwie zakładowym (o 75,0%) i spółdzielczym (o 4,0%). W strukturze mieszkań oddanych do użytkowania, w porównaniu z 2016 r., zwiększył się udział mieszkań budownictwa społecznego czynszowego i komunalnego (odpowiednio o: 1,5 p. proc. i 1,0 p. proc.). Mniejszy był udział mieszkań budownictwa indywidualnego (o 1,8 p. proc.) i przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem (o 0,5 p. proc.).

Mapa 4. Mieszkania oddane do użytkowania w województwie śląskim według podregionów i powiatów w 2017 r.

Map 4. Dwellings completed in śląskie voivodship by subregions and powiats in 2017

Biorąc pod uwagę przekrój terytorialny województwa według powiatów, najczęściej mieszkań przekazano do użytkowania w Katowicach (13,4% ogółu mieszkań oddanych w województwie), powiecie tarnogórskim (6,4%), cieszyńskim (4,8%) oraz powiecie żywieckim i bielskim (odpowiednio: 4,2% i 4,1%), a najmniej w Piekarach Śląskich (0,3%), Świętochłowicach (0,6%), Siemianowicach Śląskich (0,7%) i powiecie raciborskim (0,9%). Więcej mieszkań niż przed rokiem oddano do użytkowania w dwudziestu trzech powiatach. Największy wzrost odnotowano w Chorzowie (o 301,1%), Siemianowicach Śląskich (o 218,5%), Bytomiu (o 126,7%), Rudzie Śląskiej (o 58,5%), powiecie tarnogórskim (o 54,8%) i Żorach (o 52,0%).

Wykres 50. Struktura liczby mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa
Chart 50. Structure of number of dwellings completed by type of construction

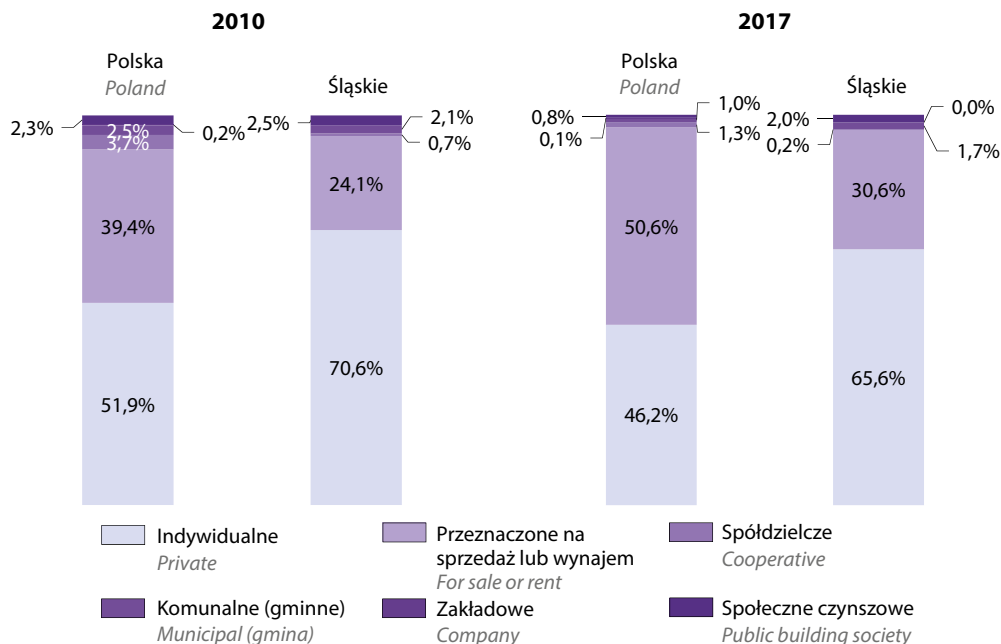

Tabela 22. Mieszkania oddane do użytkowania w województwie śląskim
Table 22. Dwellings completed in śląskie voivodship

Formy budownictwa Type of construction	2016				2017			
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w odsetkach in percent	2015 = = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ² average useful floor area per dwelling in m ²	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w odsetkach in percent	2016 = = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ² average useful floor area per dwelling in m ²
Ogółem Total	11020	100,0	108,6	116,4	12227	100,0	111,0	112,6
Indywidualne Private	7426	67,4	102,2	140,8	8018	65,6	108,0	137,6
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem For sale or rent	3431	31,1	132,5	66,3	3737	30,6	108,9	66,5

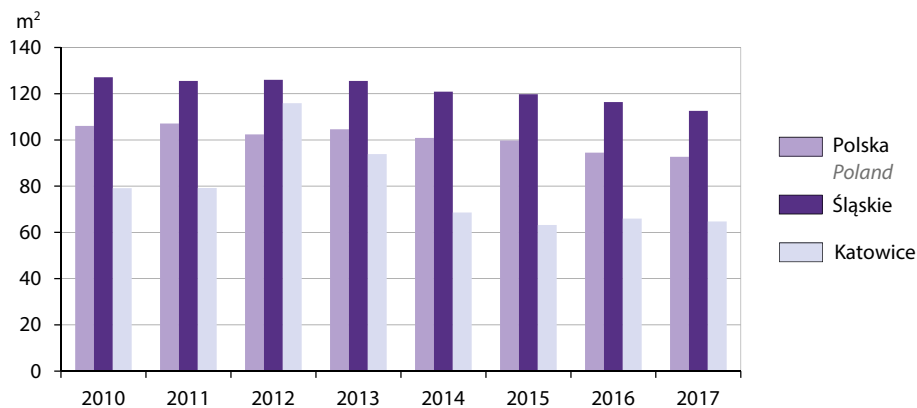
Tabela 22. Mieszkania oddane do użytkowania w województwie śląskim (dok.)
 Table 22. Dwellings completed in śląskie voivodship (cont.)

Formy budownictwa Type of construction	2016				2017			
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w odsetkach in percent	2015 = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ² average useful floor area per dwelling in m ²	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w odsetkach in percent	2016 = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ² average useful floor area per dwelling in m ²
Spółdzielcze Cooperative	25	0,2	31,3	57,0	24	0,2	96,0	80,8
Komunalne (gminne) Municipal (gmina)	76	0,7	56,3	47,2	206	1,7	271,1	49,4
Zakładowe Company	4	0,0	x	234,5	1	0,0	25,0	166,0
Spółeczne czynszowe Public building society	58	0,5	69,9	56,7	241	2,0	415,5	53,9

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w województwie śląskim w 2017 r. wyniosła 112,6 m² i należała do największych w kraju (4. lokata po województwach: świętokrzyskim, opolskim i łódzkim); była jednocześnie większa od przeciętnej krajowej o 19,9 m². W stosunku do roku poprzedniego odnotowano spadek przeciętnej powierzchni użytkowej o 3,8 m² (w kraju spadek o 1,8 m²), a w porównaniu z 2010 r. przeciętna powierzchnia była mniejsza o 14,5 m² (w kraju o 13,4 m²).

Wykres 51. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania
 Chart 51. Average useful floor area per completed dwelling

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w budownictwie indywidualnym wyniosła 137,6 m², a w budownictwie komunalnym 49,4 m².

Mieszkania o największej przeciętnej powierzchni użytkowej wybudowano w 2017 r. w powiecie raciborskim (172,1 m²), myszkowskim (154,1 m²), częstochowskim (153,1 m²) i zawierciańskim (152,7 m²), gdzie przeważało budownictwo indywidualne. Najmniejszą przeciętną powierzchnią użytkową posiadały mieszkania oddane w Katowicach (64,7 m²), Chorzowie (70,2 m²), Rudzie Śląskiej (83,4 m²), Żorach (87,4 m²) i Świętochłowicach (89,8 m²). W Katowicach, Chorzowie i Świętochłowicach przeważało budownictwo przeznaczone na sprzedaż lub wynajem, w Rudzie Śląskiej – budownictwo społeczne czynszowe.

W 2017 r. w województwie śląskim zanotowano wzrost liczby mieszkań, na realizację których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym. Wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym na budowę 19640 mieszkań, tj. o 31,3% więcej niż rok wcześniej i o 39,2% więcej niż w 2010 r. (w kraju wzrost odpowiednio o: 18,3% i 43,0%).

W skali roku wzrost liczby mieszkań, na realizację których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym odnotowano prawie we wszystkich formach budownictwa mieszkaniowego, przy czym największy w budownictwie komunalnym (o 76,2%) i przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 68,5%), natomiast w budownictwie spółdzielczym odnotowano spadek o 59,3%.

Podobnie jak w poprzednich latach, pozwolenia na budowę największej liczby mieszkań wydano inwestorom indywidualnym (52,8% ogółu mieszkań, na realizację których wydano pozwolenia) i budującym na sprzedaż lub wynajem (43,0%).

Wykres 52. Dynamika liczby mieszkań, na realizację których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym

2010 = 100

Chart 52. Indices of the number of dwellings for which permits have been granted or which have been registered with a construction project

2010 = 100

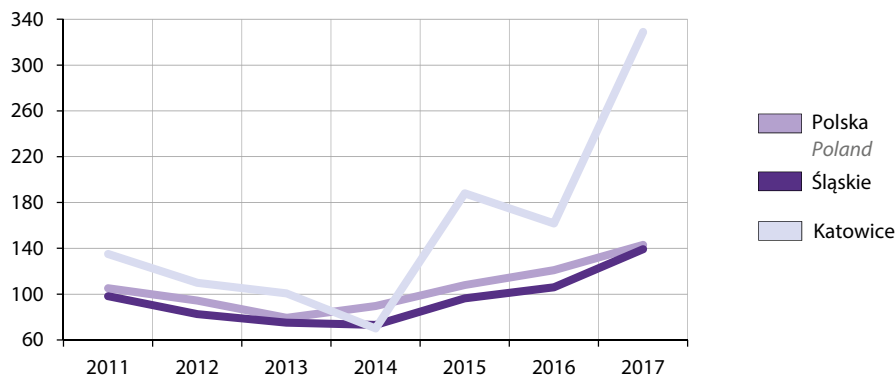

Tabela 23. Mieszkania, na realizację których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym w województwie śląskim

Table 23. Dwellings for which permits have been granted or which have been registered with a construction project in śląskie voivodship

Formy budownictwa Type of construction	2016			2017		
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w odsetkach in percent	2015 = = 100	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w odsetkach in percent	2016 = = 100
Ogółem <i>Total</i>	14963	100,0	110,1	19640	100,0	131,3
Indywidualne <i>Private</i>	9406	62,9	104,7	10377	52,8	110,3
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem <i>For sale or rent</i>	5017	33,5	121,5	8453	43,0	168,5
Spółdzielcze <i>Cooperative</i>	27	0,2	69,2	11	0,1	40,7
Komunalne (gminne) <i>Municipal (gmina)</i>	282	1,9	111,5	497	2,5	176,2
Spółeczne czynszowe <i>Public building society</i>	231	1,5	122,2	302	1,5	130,7

Większą niż przed rokiem liczbę mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym odnotowano w dwudziestu sześciu powiatach województwa, w tym w czternastu miastach na prawach powiatu. Największy wzrost miał miejsce w Zabrze (blisko 2,5-krotny) oraz w Siemianowicach Śląskich i Katowicach (ponad 2-krotny). Wzrost o ponad 50% odnotowano w Świętochłowicach (o 68,0%), w Tychach (o 59,9%), powiecie tarnogórskim (o 52,7%) i Bielsku-Białej (o 51,9%). Największy spadek miał miejsce w powiecie myszkowskim (o 37,2%), pszczyńskim (o 28,2%), Jastrzębiu-Zdroju (o 18,8%), Piekarach Śląskich (o 17,7%) i Chorzowie (o 16,8%).

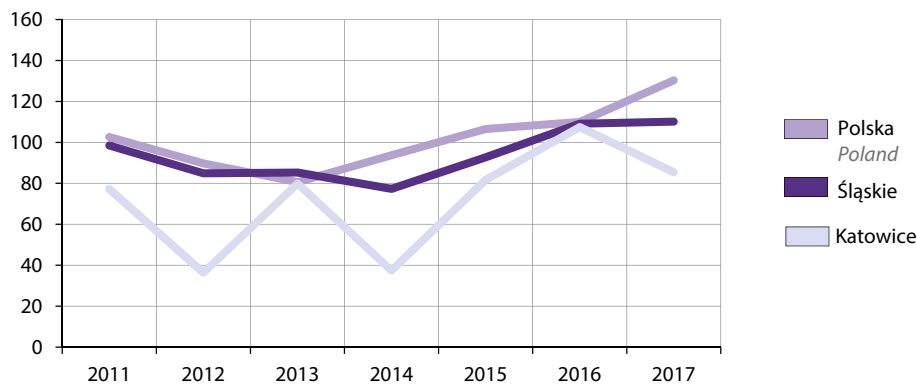
W 2017 r. w województwie śląskim rozpoczęto budowę 13135 mieszkań, tj. o 0,9% więcej niż w 2016 r. (w kraju wzrost o 18,4%). W porównaniu z 2010 r. odnotowano wzrost liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto o 10,1% (w kraju wzrost o 30,3%).

Wykres 53. Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto

2010 = 100

Chart 53. Indices of the number of dwellings whose construction has begun

2010 = 100

W budownictwie indywidualnym rozpoczęto budowę 8746 mieszkań, tj. o 9,5% więcej niż rok wcześniej, a w przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem – 3916, tj. o 5,6% mniej niż w 2016 r. Największy wzrost, w porównaniu z poprzednim rokiem, zanotowano w budownictwie społecznym czynszowym (o 141,7%), gdzie rozpoczęto budowę 319 mieszkań.

W odniesieniu do 2016 r. w dwudziestu trzech powiatach odnotowano wzrost liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto, w tym największy w Bytomiu (o 138,5%), Bielsku-Białej (o 69,7%), powiecie cieszyńskim (o 61,4%), tarnogórskim (o 57,8%) i raciborskim (o 51,3%). Znaczący wzrost rozpoczętych budów miał miejsce również w Rudzie Śląskiej (o 34,3%), powiecie rybnickim (o 32,9%) oraz Częstochowie (o 22,0%). Najwięcej mieszkań zaczęto budować w 2017 r. w Katowicach (10,9% ogółu rozpoczętych inwestycji) i Bielsku-Białej (9,0%) oraz w powiecie bielskim (6,7%), a najmniej w Świętochłowicach i Piekarach Śląskich (po 0,3%) oraz w Siemianowicach Śląskich i Jastrzębiu Zdroju (po 0,9%).

Dane prezentujące budownictwo mieszkaniowe w województwie śląskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego”
– opracowanie sygnałowe dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa śląskiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- „Budownictwo mieszkaniowe w województwie śląskim” – opracowanie sygnałowe dostępne co roku, jak również w Banku Danych Lokalnych.

Rynek wewnętrzny

Internal market

W 2017 r. w województwie śląskim odnotowano wzrost w skali roku sprzedaży detalicznej oraz sprzedaży hurtowej zarówno w przedsiębiorstwach handlowych, jak i hurtowych.

Sprzedaż detaliczna (w cenach bieżących) w województwie śląskim zrealizowana przez jednostki handlowe i niehandlowe w 2017 r. zwiększyła się w stosunku do poprzedniego roku o 14,6% (w kraju wzrosła o 8,4%), wzrost sprzedaży odnotowano w większości grup przedsiębiorstw. W porównaniu z 2010 r. sprzedaż detaliczna wzrosła o 38,7%.

Dane o **sprzedaży detalicznej towarów** obejmują sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych dokonywaną w punktach sprzedaży detalicznej, placówkach gastronomicznych oraz innych punktach sprzedaży (np. składy, magazyny), w ilościach wskazujących na zakupy dla potrzeb indywidualnych nabywców.

Tabela 24. Dynamika sprzedaży detalicznej^a

(ceny bieżące)

Table 24. *Indices of retail sales^a*
(current prices)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017
	rok poprzedni = 100 previous year = 100			
Polska Poland				
Ogółem Total	105,5	100,9	104,0	108,4
w tym: of which				
Pojazdy samochodowe, motocykle, części Motor vehicles, motorcycles, parts	107,9	108,4	107,1	105,1
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe Solid, liquid and gas fuels	113,1	89,7	96,8	112,2
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe Food, beverages and tobacco products	101,2	102,3	107,2	107,0
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach Other retail sales in non-specialized stores	113,6	109,3	103,6	105,4
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny Pharmaceutical, cosmetics, orthopedic equipment	117,2	106,3	110,7	112,7
Tekstylnia, odzież, obuwie Textiles, clothing, footwear	113,1	108,2	111,5	112,8
Meble, RTV, AGD Furniture, electronics, household appliances	123,0	104,3	108,6	109,9
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach Press, books, other sales in specialized stores	83,6	115,9	105,4	109,4
Pozostałe Others	95,9	87,7	91,7	105,0

Tabela 24 **Dynamika sprzedaży detalicznej^a (dok.)**
 Table 24. *Indices of retail sales^a (cont.)*

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2016	2017
	rok poprzedni = 100 <i>previous year = 100</i>			
Śląskie				
Ogółem <i>Total</i>	98,5	101,3	108,1	114,6
w tym: <i>of which</i>				
Pojazdy samochodowe, motocykle, części <i>Motor vehicles, motorcycles, parts</i>	103,3	104,7	113,6	97,0
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe <i>Solid, liquid and gas fuels</i>	136,4	84,4	112,7	157,7
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe <i>Food, beverages and tobacco products</i>	100,7	103,3	101,9	111,1
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach <i>Other retail sales in non-specialized stores</i>	86,1	103,7	107,7	92,9
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny <i>Pharmaceutical, cosmetics, orthopedic equipment</i>	115,4	99,5	136,1	122,0
Tekstylia, odzież, obuwie <i>Textiles, clothing, footwear</i>	106,1	110,4	51,9	116,9
Meble, RTV, AGD <i>Furniture, electronics, household appliances</i>	101,6	103,8	115,2	112,3
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach <i>Press, books, other sales in specialized stores</i>	87,8	139,8	129,0	116,5
Pozostałe <i>Others</i>	81,5	84,9	100,6	109,8

a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wartości sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

a The grouping of enterprises was made on the basis of the NACE Rev. 2 (PKD 2007), including the enterprise into a specific category according to the prevailing type of activity, in accordance with the organizational status in the period under consideration. The recorded changes (increase / decrease) in the value of retail sales in particular groups of business types of enterprises may also result from changes in the prevailing type of business activity and organizational changes (e.g. mergers of enterprises). This does not affect the indices of retail sales in general.

Wykres 54. Dynamika sprzedaży detalicznej

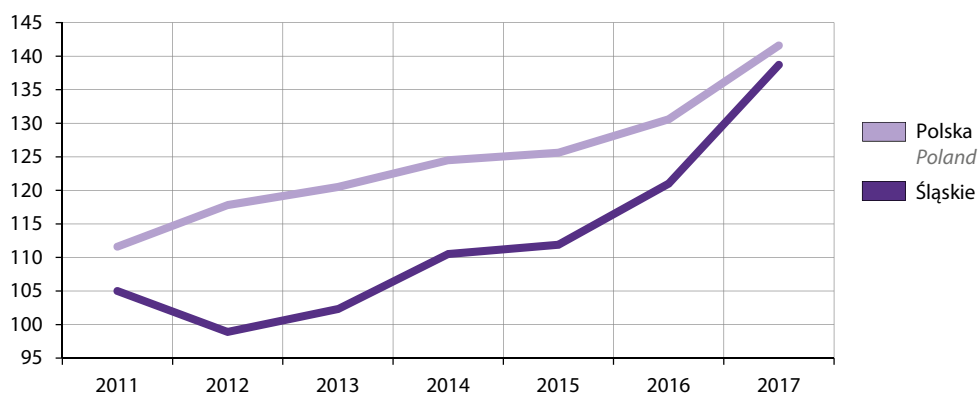
(ceny bieżące)

2010 = 100

Chart 54. Indices of retail sales

(current prices)

2010 = 100

W województwie śląskim w kolejnych kwartalnych okresach narastających w 2017 r. dynamika sprzedaży w skali roku była wyższa niż w analogicznych okresach 2016 r. Wyższą sprzedaż niż w roku poprzednim odnotowano m.in. w przedsiębiorstwach grupowanych w kategoriach: paliwa stałe, ciekłe i gazowe (o 57,7%), farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny (o 22,0%), tekstylia, odzież, obuwie (o 16,9%). Spadek sprzedaży detalicznej obserwowano w grupach pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach (o 7,1%) oraz pojazdy samochodowe, motocykle, części (o 3,0%).

Największy udział w sprzedaży detalicznej w 2017 r. miały przedsiębiorstwa zajmujące się sprzedażą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych (28,2% wobec 29,1% w 2016 r.), prowadzące sprzedaż pojazdów samochodowych, motocykli, części (15,7% wobec 18,5% w 2016 r.) oraz paliw stałych, ciekłych i gazowych (13,7% wobec 9,9%).

Tabela 25. Dynamika sprzedaży detalicznej^a w województwie śląskim (ceny bieżące)Table 25. Indices of retail sales^a in śląskie voivodship (current prices)

Wyszczególnienie Specification	2016				2017			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100 corresponding period of the previous year = 100							
Ogółem <i>Total</i>	103,3	106,5	107,6	108,1	116,0	113,7	114,4	114,6
w tym: of which:								
Pojazdy samochodowe, motocykle, części <i>Motor vehicles, motorcycles, parts</i>	112,9	116,4	116,6	113,6	104,0	97,1	96,9	97,0
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe <i>Solid, liquid and gas fuels</i>	89,0	100,8	107,2	112,7	171,7	155,7	157,8	157,7
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe <i>Food, beverages and tobacco products</i>	98,9	101,1	102,1	101,9	106,4	108,0	109,3	111,1

Tabela 25. Dynamika sprzedaży detalicznej^a w województwie śląskim (dok.)
 Table 25. Indices of retail sales^a in śląskie voivoidship (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2016				2017			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100 corresponding period of the previous year = 100							
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach <i>Other retail sales in non-specialized stores</i>	88,5	100,0	105,6	107,7	91,6	94,9	94,3	92,9
Farmaceutyki, kosmetyki sprzęt ortopedyczny <i>Pharmaceuticals, cosmetics, orthopedic equipment</i>	116,0	118,3	124,1	136,1	137,6	135,2	130,2	122,0
Tekstylnia, odzież, obuwie <i>Textiles, clothing, footwear</i>	128,1	128,1	52,3	51,9	55,4	45,7	111,0	116,9
Meble, RTV, AGD <i>Furniture, electronics, household appliances</i>	115,0	119,0	118,4	115,2	105,4	111,8	112,3	112,3
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach <i>Press, books, other sales in specialized stores</i>	99,1	95,7	134,4	129,0	156,3	164,0	117,2	116,5
Pozostałe <i>Others</i>	96,0	98,8	97,7	100,6	107,4	107,4	109,9	109,8

a Patrz notka a do tabeli 24 na str. 90.

a See note a to table 24 on page 90.

W województwie śląskim w 2017 r. sprzedaż hurtowa towarów (w cenach bieżących) w przedsiębiorstwach handlowych była o 10,2% wyższa niż w roku poprzednim, w tym w przedsiębiorstwach hurtowych zwiększyła się o 8,8% (w kraju sprzedaż hurtowa wzrosła odpowiednio o: 12,9% i 11,9%). W skali roku w województwie w przedsiębiorstwach hurtowych zwiększyła się wartość sprzedaży hurtowej m.in.: realizowanej na zlecenie (o 78,0%), wyrobów tytoniowych (o 24,9%), półproduktów i odpadów pochodzenia nierolniczego oraz złomu (o 14,6%). Zanotowano natomiast spadek sprzedaży m.in. kosmetyków i wyrobów farmaceutycznych (o 19,3%) oraz AGD, RTV, artykułów użytku domowego (o 15,6%).

Dane prezentujące rynek wewnętrzny w województwie śląskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa śląskiego” – publikacja dostępna co kwartał.

Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych

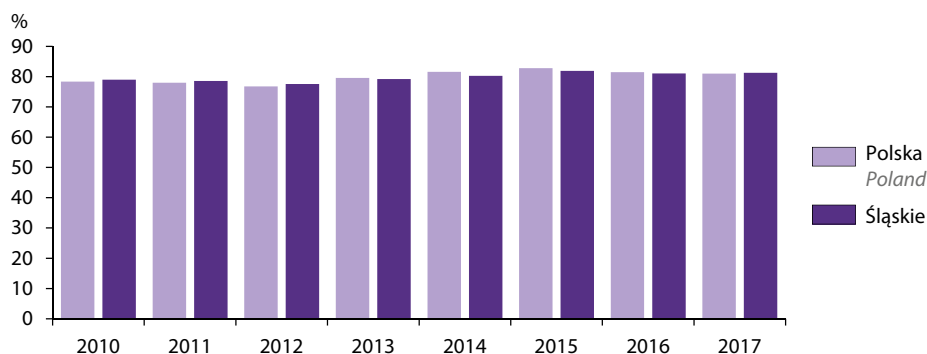
Financial results of non-financial enterprises

W 2017 r. wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw były bardziej korzystne od uzyskanych w 2016 r. Odnotowano poprawę podstawowych wskaźników ekonomiczno-finansowych.

Wyniki finansowe uzyskane w 2017 r. przez badane przedsiębiorstwa w województwie śląskim były wyższe niż w 2016 r. W porównaniu z 2010 r. także odnotowano poprawę podstawowych wyników finansowych. W kraju w 2017 r. wskaźniki rentowności obrotu brutto i netto były wyższe niż przed rokiem, natomiast wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów obniżył się o 0,1 p. proc.

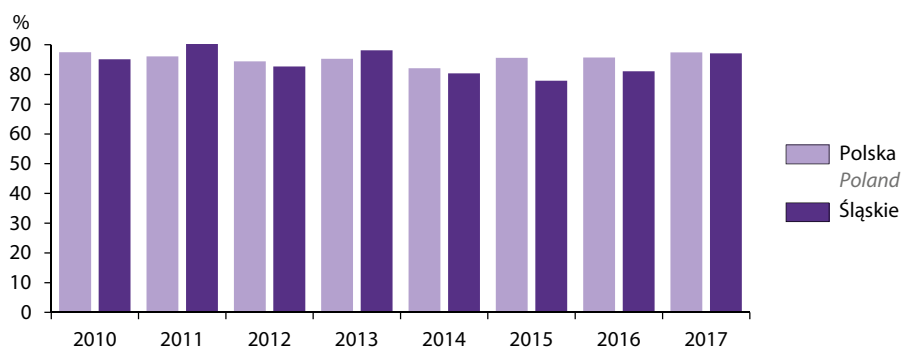
Dane dotyczące wyników finansowych przedsiębiorstw prezentuje się w dostosowaniu do nowelizacji ustawy z dnia 29 IX 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 395, z późniejszymi zmianami).

Wykres 55. Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych podmiotów
Chart 55. Share of the number of enterprises showing net profit in the total number of surveyed entities

Zysk netto w 2017 r. wykazało 81,3% badanych przedsiębiorstw województwa śląskiego, tj. więcej niż przed rokiem i w 2010 r. odpowiednio o: 0,2 p. proc. i 2,3 p. proc. Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej kwocie przychodów z całokształtu działalności wyniósł 87,1% i był wyższy niż w 2016 r. i 2010 r. odpowiednio o: 6,0 p. proc. i 2,0 p. proc.

Wykres 56. Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w przychodach z całokształtu działalności
Chart 56. Share of the revenues of enterprises showing net profit in revenues from total activity

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

- koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów związany z podstawową działalnością operacyjną, do którego zaliczono wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz koszty ogółem, pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- pozostałe koszty operacyjne;
- koszty finansowe.

Przychody z całokształtu działalności podmiotów objętych badaniem w województwie śląskim w 2017 r. wyniosły 340653,3 mln zł, natomiast koszty ich uzyskania osiągnęły poziom 322909,3 mln zł. W porównaniu z przychodami z całokształtu działalności uzyskanymi w 2016 r. były one wyższe o 11,3%, a koszty uzyskania tych przychodów wzrosły o 9,8%.

Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ukształtowały się na poziomie 323824,6 mln zł i w skali roku wzrosły o 10,3%, a koszty własne tej działalności wyniosły 308948,0 mln zł, tj. o 9,7% więcej niż w 2016 r.

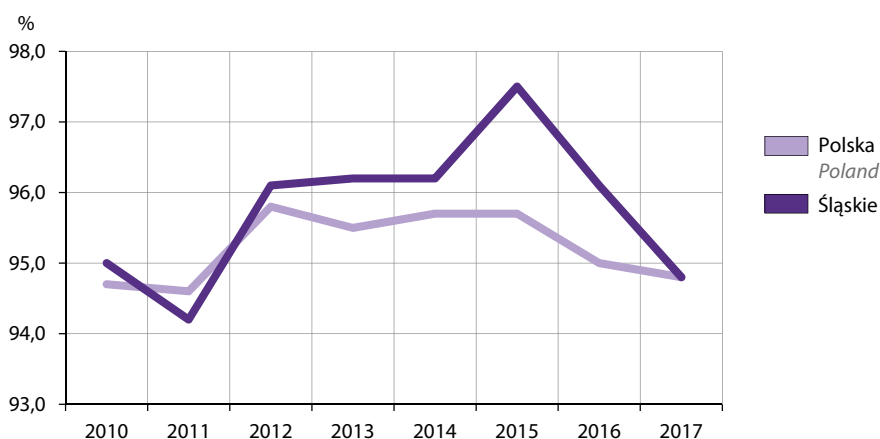
Wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wyniósł 14876,6 mln zł i był o 25,7% wyższy niż w 2016 r. Wynik na pozostałej działalności operacyjnej osiągnął poziom 2433,3 mln zł i w odniesieniu do 2016 r. wzrósł o 164,8%, a wynik na operacjach finansowych wyniósł 434,0 mln zł wobec minus 879,1 mln zł przed rokiem. Wynik finansowy brutto osiągnął wartość 17744,0 mln zł, tj. o 49,5% wyższą niż w 2016 r., a wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 14843,5 mln zł i był o 49,5% wyższy od wyniku osiągniętego rok wcześniej.

Wyniki finansowe:

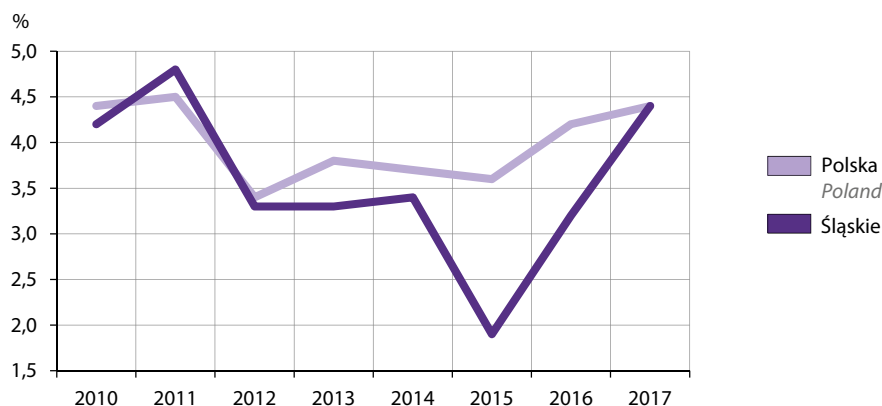
- wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej – do końca 2015 r. korygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych;
- wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia, które obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych, a od 2013 r. również inne płatności wynikające z odrębnych przepisów.

Wykres 57. Wskaźnik poziomu kosztów

Chart 57. Cost level indicator

Wykres 58. Wskaźnik rentowności obrotu netto
 Chart 58. Net turnover profitability rate

W 2017 r. w badanych przedsiębiorstwach województwa śląskiego odnotowano poprawę podstawowych wskaźników ekonomiczno-finansowych w odniesieniu do 2016 r. Wyższe były wskaźniki: rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (o 0,6 p. proc.), rentowności obrotu brutto (o 1,3 p. proc.) i rentowności obrotu netto (o 1,2 p. proc.) oraz wskaźniki płynności finansowej I stopnia (o 1,3 p. proc.) i II stopnia (o 2,5 p. proc.), niższy był natomiast wskaźnik poziomu kosztów (o 1,3 p. proc.). W porównaniu z 2010 r. odnotowano poprawę wskaźnika poziomu kosztów (o 0,2 p. proc.) i wskaźników rentowności obrotu brutto i netto (po 0,2 p. proc.), natomiast pogorszenie wskaźnika rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (o 0,6 p. proc.) oraz wskaźników płynności finansowej I i II stopnia (odpowiednio o: 3,4 p. proc. i 2,3 p. proc.).

W kraju, w odniesieniu do 2016 r., wzrosły wskaźniki rentowności obrotu brutto i netto (po 0,2 p. proc.) oraz wskaźnik płynności finansowej II stopnia (o 0,2 p. proc.), obniżył się natomiast wskaźnik poziomu kosztów (o 0,2 p. proc.), wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (o 0,1 p. proc.) oraz wskaźnik płynności finansowej I stopnia (o 0,4 p. proc.).

Wskaźniki:

- wskaźnik poziomu kosztów jest to relacja kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności ze sprzedaży jest to relacja wyniku ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów do przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów;
- wskaźnik rentowności obrotu brutto jest to relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności obrotu netto jest to relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik płynności finansowej I stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych;
- wskaźnik płynności finansowej II stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych i należności krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych.

Tabela 26. Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych
 Table 26. Selected economic and financial indicators in the surveyed non-financial enterprises

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017
	w % in %			
Polska Poland				
Wskaźniki poziomu kosztów Cost level indicator	94,7	95,7	95,0	94,8
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów Profitability rate from the sale of products, goods and materials	5,2	4,5	5,0	4,9
Wskaźnik rentowności obrotu brutto Gross turnover profitability rate	5,3	4,3	5,0	5,2
Wskaźnik rentowności obrotu netto Net turnover profitability rate	4,4	3,6	4,2	4,4
Wskaźnik płynności finansowej I stopnia Financial liquidity indicator of the first degree	39,7	38,3	38,8	38,4
Wskaźnik płynności finansowej II stopnia Financial liquidity indicator of the second degree	105,5	101,0	102,0	102,2
Śląskie				
Wskaźniki poziomu kosztów Cost level indicator	95,0	97,5	96,1	94,8
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów Profitability rate from the sale of products, goods and materials	5,2	3,4	4,0	4,6
Wskaźnik rentowności obrotu brutto Gross turnover profitability rate	5,0	2,5	3,9	5,2
Wskaźnik rentowności obrotu netto Net turnover profitability rate	4,2	1,9	3,2	4,4
Wskaźnik płynności finansowej I stopnia Financial liquidity indicator of the first degree	39,0	31,8	34,3	35,6
Wskaźnik płynności finansowej II stopnia Financial liquidity indicator of the second degree	103,5	91,7	98,7	101,2

Dane prezentujące wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych w województwie śląskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa śląskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych.

Nakłady inwestycyjne

Investment outlays

Nakłady inwestycyjne badanych przedsiębiorstw na nowe obiekty majątkowe oraz ulepszenie istniejących poniesione w 2017 r. były niższe niż przed rokiem. W odniesieniu do 2016 r. inwestorzy rozpoczęli realizację większej ilości nowych inwestycji o niższej łącznej wartości kosztorysowej.

Nakłady inwestycyjne na nowe obiekty majątkowe oraz ulepszenie istniejących (w cenach bieżących), poniesione w 2017 r. przez badane przedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie województwa śląskiego, wyniosły 14160,6 mln zł i były niższe od notowanych w 2016 r. o 3,4%, natomiast w odniesieniu do 2010 r. wzrosły o 43,4%. W kraju wartość nakładów inwestycyjnych w 2017 r. wzrosła zarówno w porównaniu z 2016 r. (o 4,4%), jak i w odniesieniu do 2010 r. (o 41,4%).

Wykres 59. Dynamika nakładów inwestycyjnych

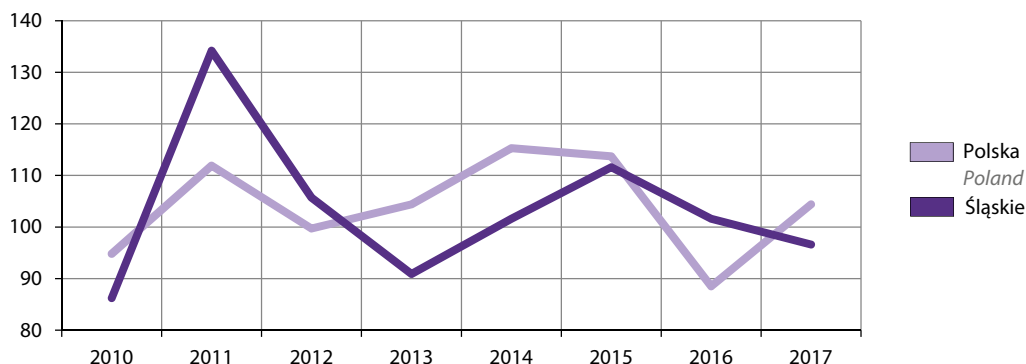
(ceny bieżące)

Rok poprzedni = 100

Chart 59. Indices of investment outlays

(current prices)

Previous year = 100

Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji. Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Tabela 27. Nakłady inwestycyjne

(ceny bieżące)

Table 27. Investment outlays

(current prices)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2016	2017
Polska <i>Poland</i>				
Ogółem w mln zł <i>Total in mln zł</i>	89236,8	136474,6	120825,1	126186,5
w tym – w % nakłady na: <i>of which – in % outlays on:</i>				
Budynki i budowle <i>Buildings and structures</i>	42,1	39,3	35,3	34,7
Zakupy <i>Purchases</i>	56,8	59,4	63,4	64,4
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi <i>machinery, technical equipment and tools</i>	45,5	46,4	51,0	50,3
środków transportu <i>transport equipment</i>	11,3	13,0	12,4	14,1
Śląskie				
Ogółem w mln zł <i>Total in mln zł</i>	9872,7	14432,0	14660,2	14160,6
w tym – w % nakłady na: <i>of which – in % outlays on:</i>				
Budynki i budowle <i>Buildings and structures</i>	39,1	35,5	33,0	30,7
Zakupy <i>Purchases</i>	60,3	63,7	66,0	68,7
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi <i>machinery, technical equipment and tools</i>	53,5	56,1	59,3	59,3
środków transportu <i>transport equipment</i>	6,8	7,6	6,7	9,4

W 2017 r. w województwie śląskim z ogólnej kwoty nakładów inwestycyjnych poniesionych przez badane przedsiębiorstwa na budynki i budowle przeznaczono 4354,2 mln zł, tj. o 9,9% mniej niż w 2016 r., natomiast o 12,8% więcej niż w 2010 r. Wydatki na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia wyniosły 8395,6 mln zł, tj. mniej niż przed rokiem (o 3,5%), natomiast więcej niż w 2010 r. (o 59,0%), a na środki transportu – 1334,7 mln zł, tj. więcej niż w 2016 r. i 2010 r. odpowiednio o: 36,1% i 98,6%. Łączna wartość zakupów inwestycyjnych w 2017 r. wyniosła 9730,2 mln zł i wzrosła zarówno w odniesieniu do poprzedniego roku (o 0,5%), jak i w porównaniu z 2010 r. (o 63,5%). Udział tych zakupów w nakładach ogółem wyniósł 68,7% i wzrósł zarówno w porównaniu z 2016 r., jak i w odniesieniu do 2010 r. odpowiednio o: 2,7 p. proc. i 8,4 p. proc.

Spadek wartości nakładów inwestycyjnych poniesionych w 2017 r., w porównaniu z 2016 r., odnotowano w sekcjach: wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 52,1%), zakwaterowanie i gastronomia (o 39,7%), obsługa rynku nieruchomości (o 21,8%), informacja i komunikacja (o 11,9%) oraz górnictwo i wydobywanie (o 7,2%). Wartość nakładów inwestycyjnych w skali roku wzrosła w sekcjach: transport i gospodarka magazynowa (o 53,3%), administrowanie i działalność wspierająca (o 49,2%), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 34,1%), działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 13,3%), opieka zdrowotna i pomoc społeczna (o 9,0%), dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 6,7%), budownictwo (o 6,5%), przetwórstwo przemysłowe (o 6,0%) oraz handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 3,5%).

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentację projektowo-kosztorysowe;
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem);
- środki transportu;
- inne, tj. melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących), z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r.

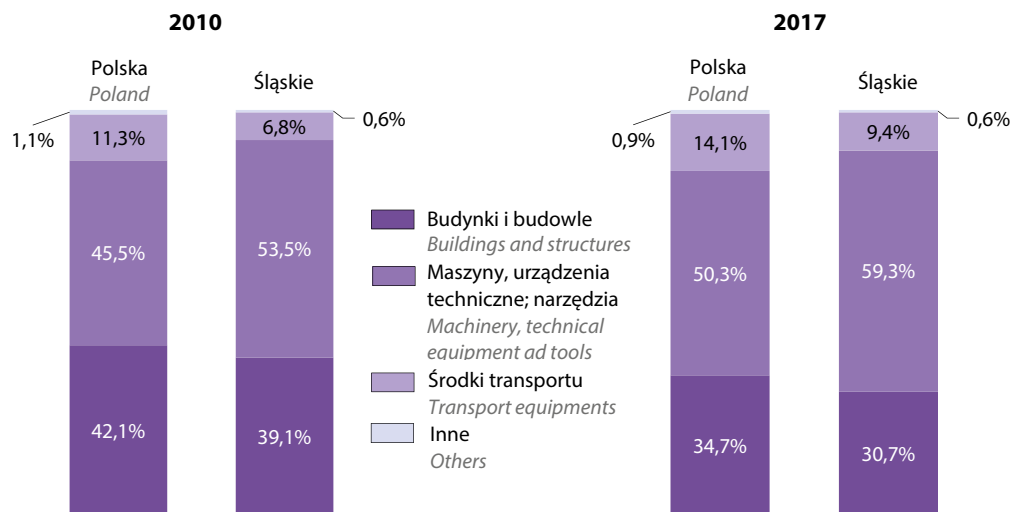
Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

W 2017 r. w województwie śląskim inwestorzy rozpoczęli realizację 5587 nowych inwestycji (środków trwałych w budowie) o łącznej wartości kosztorysowej 4703,4 mln zł (w roku poprzednim rozpoczęto 5568 nowych inwestycji o łącznej wartości kosztorysowej 4998,6 mln zł, a w 2010 r. – 9693 nowe inwestycje o łącznej wartości kosztorysowej 7816,0 mln zł). W kraju liczba rozpoczętych inwestycji wzrosła zarówno w skali roku (o 2,2%), jak i w odniesieniu do 2010 r. (o 54,1%), podobnie jak ich wartość kosztorysowa, która była o 10,2% wyższa niż przed rokiem i o 31,8% wyższa niż w 2010 r.

Wykres 60. Struktura nakładów inwestycyjnych na środki trwałe

(ceny bieżące)

Chart 60. Structure of investment outlays on fixed assets
(current prices)

Dane prezentujące nakłady inwestycyjne w województwie śląskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
- „Biuletyn statystyczny województwa śląskiego” – publikacja dostępna co kwartał, jak również w Banku Danych Lokalnych.

Turystyka

Tourism

W województwie śląskim w 2017 r., w porównaniu z danymi sprzed roku, odnotowano spadek liczby turystycznych obiektów noclegowych oraz liczby miejsc noclegowych, którymi one dysponowały (według stanu w końcu lipca). W 2017 r., w porównaniu z 2016 r., zwiększyła się liczba turystów korzystających z noclegów oraz zwiększyła się liczba udzielonych noclegów. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych i pokoi zwiększył się.

Pojęcie **turystyka** – zgodnie z definicją Światowej Organizacji Turystyki – obejmuje czynności osób podróżujących w celach innych niż podjęcie pracy zarobkowej, tj. głównie w celach wypoczynkowych, służbowych, religijnych itp., i pozostających poza swoim codziennym środowiskiem nie dłużej niż 1 rok.

Według stanu w końcu lipca 2017 r. w województwie śląskim czynnych było 645 turystycznych obiektów noclegowych, tj. o 1 mniej niż w końcu lipca 2016 r. W kraju liczba turystycznych obiektów noclegowych wyniosła 10681 i zwiększyła się w skali roku o 172.

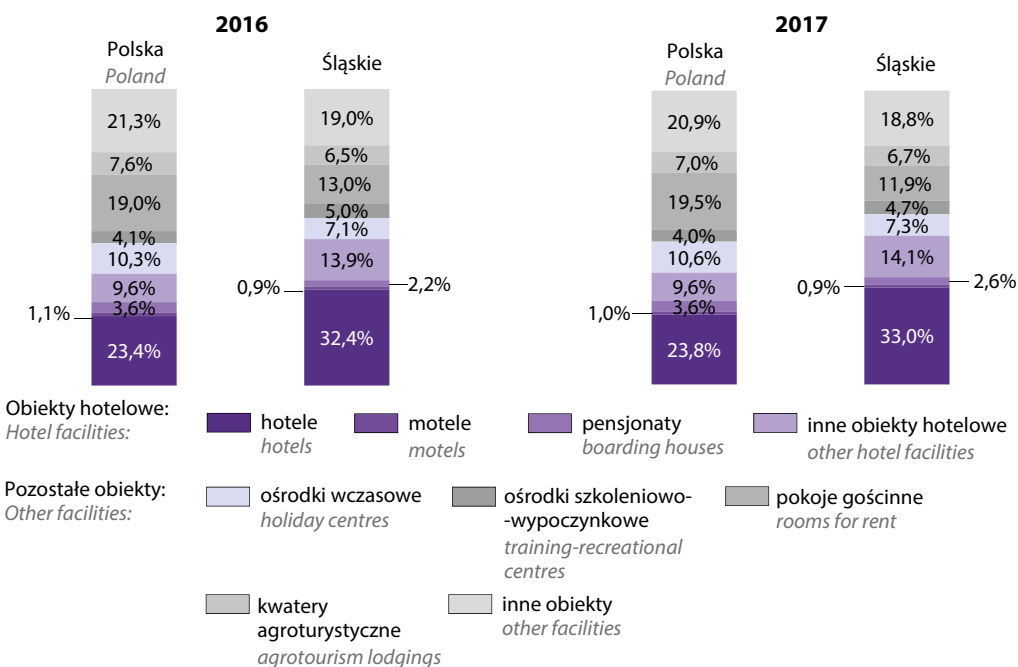
Wśród turystycznych obiektów noclegowych w końcu lipca 2017 r. obiekty hotelowe stanowiły 50,7%, a pozostałe obiekty – 49,3%. W porównaniu z końcem lipca 2016 r. zwiększyła się liczba obiektów hotelowych (o 2,5%), natomiast zmniejszyła się liczba pozostałych obiektów (o 2,8%).

Począwszy od danych za 2016 r. w statystyce dotyczącej turystycznej bazy noclegowej wprowadzono metodologię imputacji danych dla jednostek zobowiązanych do złożenia sprawozdania na formularzu KT-1, które odmówiły udziału w badaniu. Dane opisane w niniejszym raporcie przygotowano z uwzględnieniem imputacji, a zestawienie danych bez imputacji za lata 2010, 2015 i 2016 znajduje się w trzech kolumnach tabeli 28.

Wykres 61. Struktura turystycznych obiektów noclegowych według rodzajów obiektów

Stan w końcu lipca

Chart 61. Structure of tourist accommodation facilities by type of facility
As of the end of July

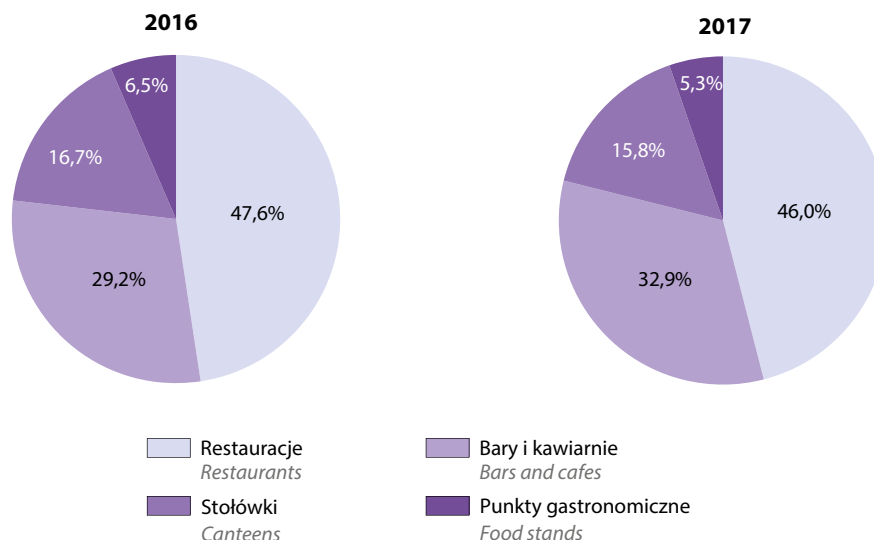

Do dyspozycji turystów w turystycznych obiektach noclegowych pozostawało 581 placówek gastronomicznych, tj. o 5,4% więcej niż w końcu lipca 2016 r. Według stanu w końcu lipca 2017 r. w turystycznych obiektach noclegowych województwa czynnych było: 267 restauracji, 191 barów i kawiarni, 92 stołówki i 31 punktów gastronomicznych. W skali roku zwiększyła się liczba restauracji (o 5) oraz barów i kawiarni (o 30), natomiast ubyło punktów gastronomicznych (o 5). Liczba stołówek nie zmieniła się w porównaniu z końcem lipca 2016 r.

Wykres 62. Struktura placówek gastronomicznych według rodzajów w województwie śląskim

Stan w końcu lipca

Chart 62. The structure of catering establishments by type in śląskie voivodship
As of the end of July

Według stanu w końcu lipca 2017 r. turystyczne obiekty noclegowe dysponowały 47,2 tys. miejsc noclegowych, tj. o 0,1% mniej niż w końcu lipca 2016 r. W kraju liczba miejsc noclegowych wyniosła 774,0 tys. i zwiększyła się w skali roku o 3,3%.

Obiekty hotelowe w końcu lipca 2017 r. dysponowały 27,9 tys. miejsc noclegowych, a pozostałe obiekty – 19,3 tys. W porównaniu z końcem lipca 2016 r. zmniejszyła się liczba miejsc noclegowych w obiektach hotelowych (o 1,7%), natomiast wzrosła liczba miejsc noclegowych w pozostałych obiektach (o 2,2%).

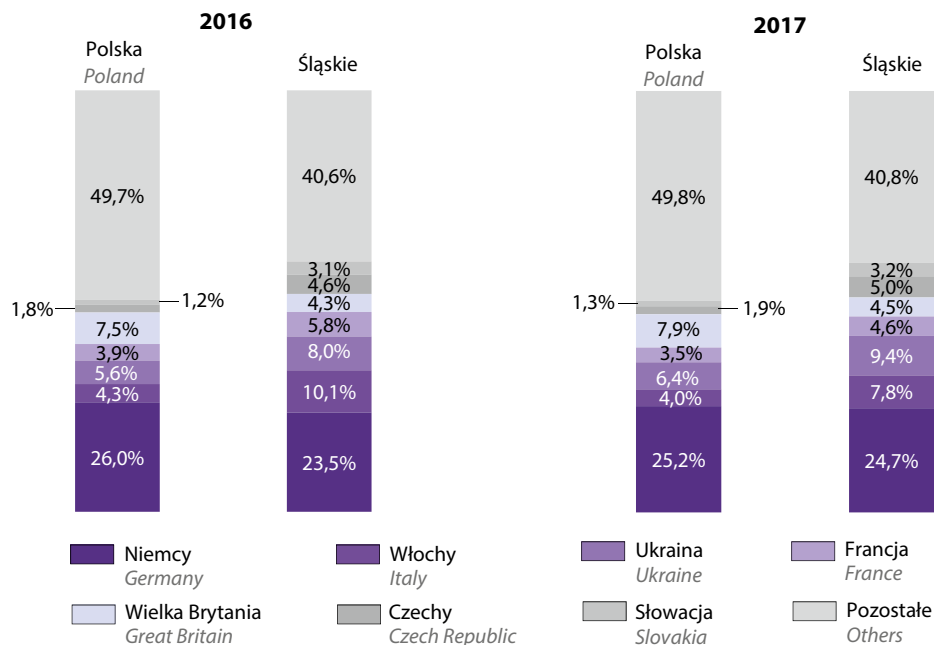
W 2017 r. liczba osób korzystających z turystycznych obiektów noclegowych wyniosła 2596,6 tys. i była o 7,8% wyższa niż w 2016 r. W kraju liczba turystów korzystających z turystycznych obiektów noclegowych wyniosła 31989,3 tys. i zwiększyła się w skali roku o 6,2%.

Spośród korzystających z turystycznych obiektów noclegowych turyści krajowi stanowili 85,6%, natomiast turyści zagraniczni – 14,4%. W skali roku zwiększyła się zarówno liczba turystów krajowych, jak i zagranicznych korzystających z turystycznych obiektów noclegowych odpowiednio o: 8,8 % i 2,1%.

Z obiektów hotelowych skorzystało 1994,0 tys. turystów (o 8,9% więcej niż w 2016 r.), a z pozostałych obiektów – 602,6 tys. osób (o 4,3% więcej). Liczba turystów zagranicznych korzystających z obiektów hotelowych wzrosła (o 2,8%), natomiast zmniejszyła się liczba turystów zagranicznych korzystających z pozostałych obiektów (o 5,9%).

Wykres 63. Struktura turystów zagranicznych korzystających z noclegów według kraju stałego zamieszkania

Chart 63. Structure of foreign tourists accommodated by their country of permanent residence

Liczba udzielonych noclegów w turystycznych obiektach noclegowych w 2017 r. wyniosła 5810,3 tys. (w 2016 r. – 5450,4 tys.). W kraju udzielono 83880,9 tys. noclegów, tj. o 5,7% więcej niż przed rokiem.

Liczba udzielonych noclegów turystom krajowym i zagranicznym w 2017 r. wyniosła odpowiednio: 4980,4 tys. i 830,0 tys. W skali roku zwiększyła się liczba udzielonych noclegów, zarówno turystom krajowym, jak i zagranicznym odpowiednio o: 7,1% i 3,7%.

W obiektach hotelowych w 2017 r. udzielono 3688,8 tys. noclegów (o 5,6% więcej niż przed rokiem), a w pozostałych obiektach – 2121,5 tys. (o 8,4% więcej).

Tabela 28. Wykorzystanie turystycznych obiektów noclegowych

Table 28. Occupancy of tourist accommodation facilities

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016		2017
	dane bez uwzględnienia imputacji data without imputation		dane z uwzględnieniem imputacji data with imputation		
Polska Poland					
Korzystający z noclegów na 1 turystyczny obiekt noclegowy Tourists accommodated per 1 tourist accommodation facility	2362,0	2687,8	2856,4	2865,0	2995,0
Udzielone noclegi na 1 turystyczny obiekt noclegowy Nights spent per 1 tourist accommodation facility	6470,0	7106,4	7581,6	7554,8	7853,3
Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w % Occupancy rate of bed places in %	33,4	36,7	38,2	38,1	39,3
Stopień wykorzystania pokoi w % Occupancy rate of rooms in %	39,1	45,3	47,6	47,6	48,9

Tabela 28. Wykorzystanie turystycznych obiektów noclegowych (dok.)
 Table 28. Occupancy of tourist accommodation facilities (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016		2017
	dane bez uwzględnienia imputacji data without imputation		dane z uwzględnieniem imputacji data with imputation		
Śląskie					
Korzystający z noclegów na 1 turystyczny obiekt noclegowy Tourists accommodated per 1 tourist accommodation facility	2863,8	3392,4	3810,8	3729,3	4025,8
Udzielone noclegi na 1 turystyczny obiekt noclegowy Nights spent per 1 tourist accommodation facility	7398,6	7813,2	8662,5	8437,1	9008,3
Stożenie wykorzystania miejsc noclegowych w % Occupancy rate of bed places in %	32,1	32,0	34,3	34,3	36,0
Stożenie wykorzystania pokoi w % Occupancy rate of rooms in %	36,9	40,6	43,8	43,8	45,3
Katowice					
Korzystający z noclegów na 1 turystyczny obiekt noclegowy Tourists accommodated per 1 tourist accommodation facility	10131,5	14905,1	15762,9	15826,0	15641,1
Udzielone noclegi na 1 turystyczny obiekt noclegowy Nights spent per 1 tourist accommodation facility	18009,6	26027,6	27748,8	27865,9	27063,5
Stożenie wykorzystania miejsc noclegowych w % Occupancy rate of bed places in %	33,3	44,5	47,6	47,6	46,8
Stożenie wykorzystania pokoi w % Occupancy rate of rooms in %	38,6	53,1	55,7	55,6	58,0

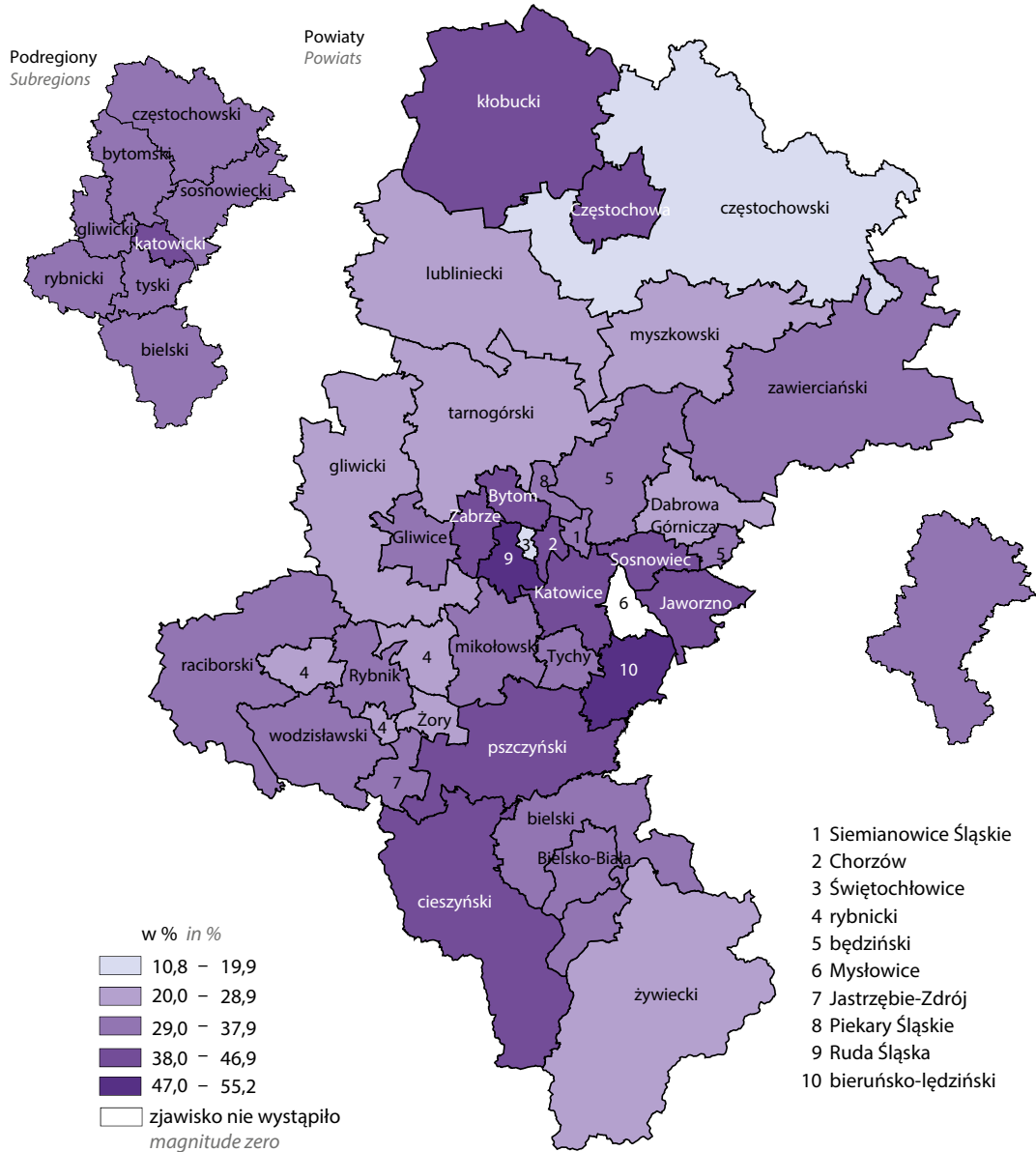
Stożenie wykorzystania miejsc noclegowych w 2017 r. wyniósł 36,0% i był o 1,7 p. proc. wyższy niż w 2016 r. W kraju stożenie wykorzystania miejsc noclegowych w 2017 r. wyniósł 39,3% i był o 1,2 p. proc. wyższy niż w 2016 r.

Stożenie wykorzystania obiektu – wyrażony w procentach – wynika z porównania faktycznie udzielonych noclegów z nominalną liczbą miejsc noclegowych (suma miejsc noclegowych przygotowanych dla turystów w każdym dniu działalności obiektu), a dodatkowo dla hoteli, moteli, pensjonatów i innych obiektów hotelowych z porównania faktycznie wynajętych pokoi z nominalną liczbą pokoi.

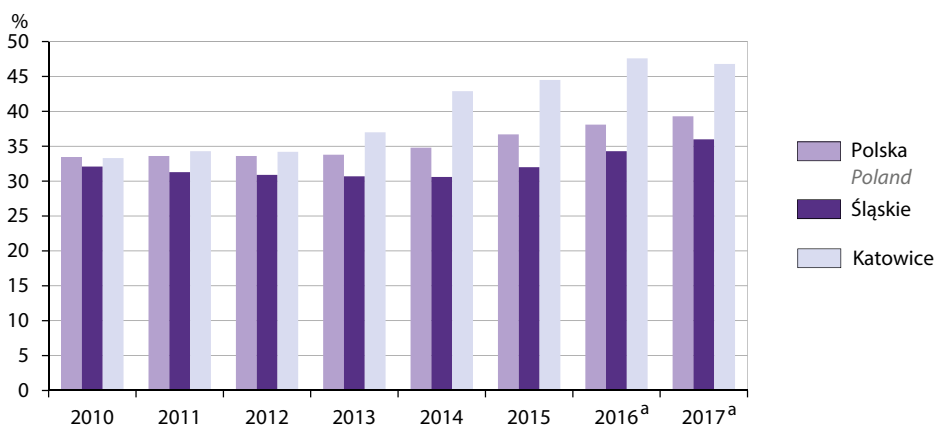
W 2017 r. w województwie śląskim nadal obserwowano duże terytorialne zróżnicowanie wykorzystania miejsc noclegowych w turystycznych obiektach noclegowych.

Mapa 5. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w województwie śląskim według podregionów i powiatów w 2017 r.

Map 5. Occupancy rate of bed places in śląskie voivodship by subregions and powiats in 2017

Wykres 64. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych
Chart 64. Occupancy rate of bed places

a Dane z uwzględnieniem imputacji.

a Data with imputation.

W 2017 r. w obiektach hotelowych wynajęto 2267,0 tys. pokoi, tj. o 5,4% więcej niż przed rokiem. W kraju liczba wynajętych pokoi wyniosła 28127,6 tys. i wzrosła w relacji do 2016 r. o 5,4%.

W obiektach hotelowych wynajęto 1774,1 tys. pokoi turystom krajowym, a 492,9 tys. pokoi turystom zagranicznym. W skali roku zwiększyła się liczba wynajętych pokoi zarówno turystom krajowym (o 6,6%), jak i zagranicznym (o 1,3%).

Stopień wykorzystania pokoi w 2017 r. wyniósł 45,3% i zwiększył się w skali roku o 1,5 p. proc. W kraju stopień wykorzystania pokoi w 2017 r. wyniósł 48,9% i był o 1,3 p. proc. wyższy niż w 2016 r.

Dane prezentujące turystykę w województwie śląskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Biuletyn statystyczny województwa śląskiego” – publikacja dostępna co kwartał,
- „Turystyka w województwie śląskim” – opracowanie sygnałne dostępne co roku, jak również w Banku Danych Lokalnych.

Bezpieczeństwo publiczne

Public safety

W latach 2011–2017 w województwie śląskim odnotowano tendencję spadkową liczby przestępstw stwierdzonych w zakończonych postępowaniach przygotowawczych o charakterze kryminalnym oraz drogowych. W 2017 r. odnotowano wzrost wskaźnika wykrywalności sprawców przestępstw.

W 2017 r. liczba przestępstw stwierdzonych w zakończonych postępowaniach przygotowawczych na terenie województwa śląskiego ukształtowała się na poziomie 111,7 tys., tj. wyższym o 5,6% niż w 2016 r. oraz niższym o 33,9% niż w 2010 r. W kraju odnotowano wzrost liczby przestępstw stwierdzonych w porównaniu z 2016 r. (o 0,7%), natomiast spadek w stosunku do 2010 r. (o 33,8%). Udział przestępstw stwierdzonych na terenie województwa śląskiego w ogólnej liczbie przestępstw stwierdzonych w kraju wyniósł 14,8%. Liczba przestępstw o charakterze kryminalnym wyniosła 63,4 tys. i stanowiła 56,8% ogólnej liczby przestępstw stwierdzonych. Liczba tego rodzaju przestępstw zmniejszyła się zarówno w skali roku, jak i w odniesieniu do 2010 r. odpowiednio o: 2,9% i 47,5%. W kraju odnotowano spadek liczby przestępstw kryminalnych o 5,4% w porównaniu z 2016 r. i o 40,4% w stosunku do 2010 r. W województwie śląskim 87,6% przestępstw o charakterze kryminalnym to przestępstwa przeciwko mieniu. Liczba tego rodzaju przestępstw ukształtowała się na poziomie 55,6 tys. i wzrosła w odniesieniu do 2016 r. (o 1,1%) natomiast zmniejszyła się w porównaniu z 2010 r. (o 43,5%). Liczba przestępstw o charakterze gospodarczym wyniosła 36,6 tys. (32,8% ogólnej liczby przestępstw stwierdzonych), tj. więcej niż przed rokiem o 31,7% i więcej o 32,1% niż w 2010 r. W kraju odnotowano wzrost liczby przestępstw o charakterze gospodarczym o 26,3% w skali roku oraz o 23,0% w porównaniu z 2010 r. W 2017 r. na terenie województwa śląskiego stwierdzono 7,3 tys. przestępstw drogowych, tj. mniej niż przed rokiem i w 2010 r. odpowiednio o: 13,6% i 50,4%. W kraju liczba przestępstw drogowych zmniejszyła się o 6,7% w odniesieniu do 2016 r. i o 56,3% w porównaniu z 2010 r.

Przestępstwo stwierdzone jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo jest to zbrodnia lub występki ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego objęty oskarżeniem prokuratora, a nadto każdy występki skarbowy, których charakter jako przestępstwa został potwierdzony w wyniku postępowania przygotowawczego.

Biorąc pod uwagę przekrój terytorialny województwa najwięcej przestępstw o charakterze kryminalnym odnotowano w Katowicach i Sosnowcu (odpowiednio: 12,3% i 5,4% ogółu tego rodzaju przestępstw w województwie), natomiast przestępstw o charakterze gospodarczym – w powiecie raciborskim (9,7%) i Katowicach (8,8%). W stolicy województwa zarejestrowano również najwięcej przestępstw drogowych (7,9%).

Tabela 29. Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych^a
Table 29. Ascertained crimes in completed preparatory proceedings^a

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2016	2017
<i>Polska Poland</i>				
Przestępstwa ogółem <i>Total crimes</i>	1138523	799779	748464	753963
Przestępstwa kryminalne <i>Criminal offences</i>	778905	522546	490331	463907
Przestępstwa gospodarcze <i>Economic crimes</i>	154341	167741	150385	189871
Przestępstwa drogowe <i>Road offences</i>	156744	76359	73479	68571
Przestępstwa inne <i>Other crimes</i>	48533	33133	34269	31614

Tabela 29. Przepięstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych^a (dok.)
 Table 29. Ascertained crimes in completed preparatory proceedings^a (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017
Śląskie				
Przepięstwa ogółem Total crimes	169024	117163	105799	111679
Przepięstwa kryminalne Criminal offences	120831	72213	65357	63443
Przepięstwa gospodarcze Economic crimes	27730	31653	27812	36639
Przepięstwa drogowe Road offences	14645	9242	8412	7267
Przepięstwa inne Other crimes	5818	4055	4218	4330
Katowice				
Przepięstwa ogółem Total crimes	19251	13099	11046	11941
Przepięstwa kryminalne Criminal offences	16045	8845	7669	7808
Przepięstwa gospodarcze Economic crimes	2236	3438	2495	3214
Przepięstwa drogowe Road offences	601	557	611	571
Przepięstwa inne Other crimes	369	259	271	348

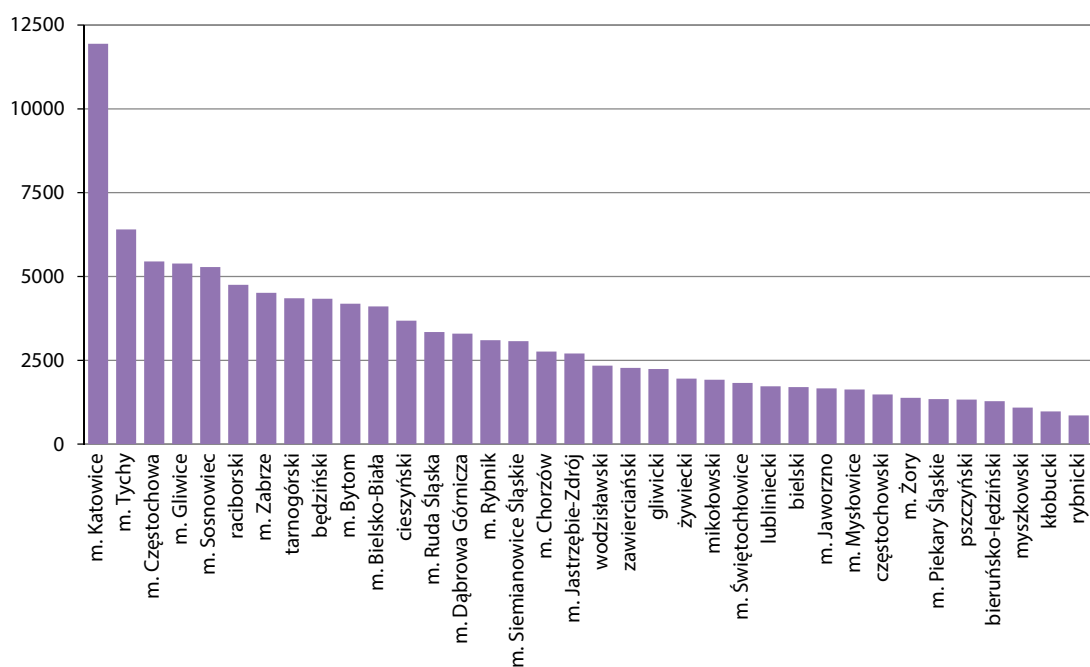
^a Od 2014 r. dane nie zawierają informacji na temat czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

^a Since 2014, the data do not contain information on punishable acts committed by juveniles.

Source: Data of the Police Headquarters.

Wykres 65. Przepięstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych w województwie śląskim według powiatów w 2017 r.
 Chart 65. Ascertained crimes in completed preparatory proceedings in śląskie voivodship by powiats in 2017

W 2017 r. wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych ogółem wyniósł 77,6% (70,6% w 2016 r., 63,6% w 2010 r.). Wskaźnik wykrywalności przestępstw o charakterze kryminalnym ukształtował się na poziomie 65,9% (57,8% przed rokiem, 50,5% w 2010 r.), o charakterze gospodarczym – 92,2% (88,8% w 2016 r., 97,2% w 2010 r.), a drogowych pozostał na poziomie z 2016 r. – 98,7%, 99,2% w 2010 r.). Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw przeciwko mieniu wyniósł 63,2% (53,0% przed rokiem, 41,8% w 2010 r.). Wskaźnik wykrywalności sprawców kradzieży samochodu ukształtował się na poziomie 40,5% (wobec 15,7% w 2016 r. i 32,2% w 2010 r.).

Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

Tabela 30. Wybrane wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw
Table 30. Selected rates of detectability of delinquents

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017
	w % in %			
Polska Poland				
Ogółem Total	67,9	64,7	66,5	71,7
Uszczerbek na zdrowiu Damage to health	89,7	85,0	86,0	87,5
Udział w bójce lub pobiciu Participation in violence or assault	80,7	75,5	77,8	79,8
Przestępstwa rozbójnicze Criminal offences	72,5	63,8	69,2	73,6
Kradzież rzeczy Property theft	29,0	28,1	29,6	32,0
Przestępstwa gospodarcze Economic crime	96,0	84,4	82,5	87,6
Przestępstwa drogowe Road offences	99,3	98,7	98,6	98,6
Śląskie				
Ogółem Total	63,6	68,4	70,6	77,6
Uszczerbek na zdrowiu Damage to health	88,1	85,3	87,3	87,1
Udział w bójce lub pobiciu Participation in violence or assault	75,3	72,8	74,2	79,8
Przestępstwa rozbójnicze Criminal offences	69,6	63,8	69,6	75,9
Kradzież rzeczy Property theft	24,4	29,1	31,6	38,3
Przestępstwa gospodarcze Economic crime	97,2	90,1	88,8	92,2
Przestępstwa drogowe Road offences	99,2	98,8	98,7	98,7
Katowice				
Ogółem Total	46,3	56,4	57,6	68,0
Uszczerbek na zdrowiu Damage to health	85,5	67,3	74,8	75,9
Udział w bójce lub pobiciu Participation in violence or assault	59,8	62,5	60,3	69,9

Tabela 30. Wybrane wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw (dok.)

Table 30. Selected rates of detectability of delinquents (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017
	w % in %			
Katowice (dok.) (cont.)				
Przestępstwa rozbójnicze Criminal offences	46,2	54,1	39,2	62,1
Kradzież rzeczy Property theft	14,8	23,3	20,5	28,0
Przestępstwa gospodarcze Economic crime	97,0	88,8	86,0	89,1
Przestępstwa drogowe Road offences	98,7	98,2	97,7	97,7

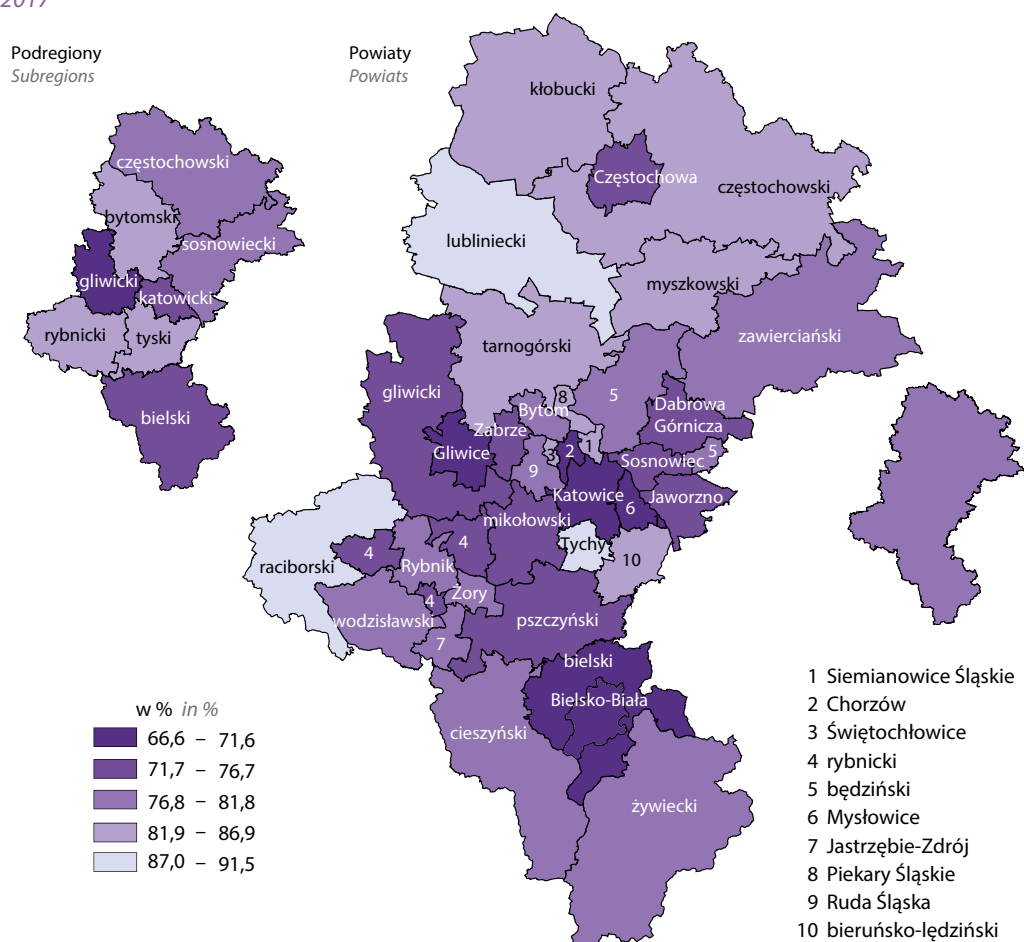
Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

Source: Data of the Police Headquarters.

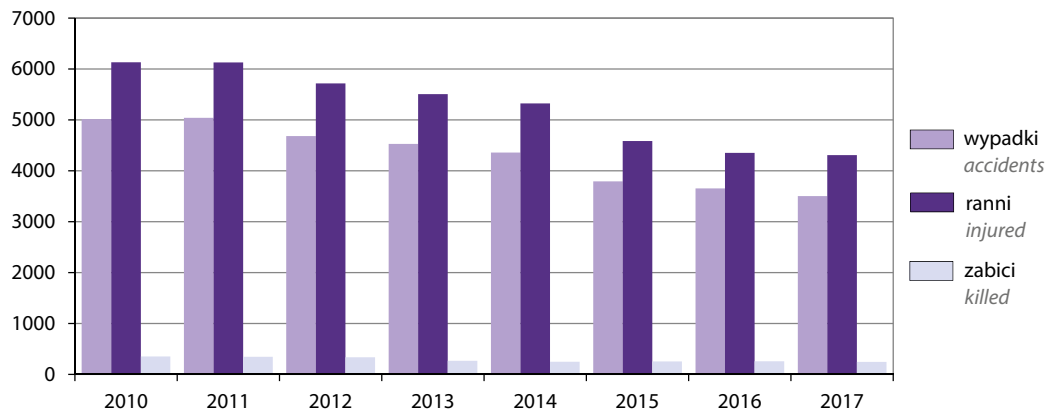
Najwyższe wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw ogółem w 2017 r. odnotowano w: powiecie raciborskim (91,5%), lublinieckim i Tychach (po 88,0%) oraz w Siemianowicach Śląskich (86,9%), natomiast najniższe – w Chorzowie (66,6%) i Katowicach (68,0%).

Mapa 6. Wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w województwie śląskim według podregionów i powiatów w 2017 r.

Map 6. Rates of detectability of delinquents of ascertained crimes in śląskie voididship by subregions and powiats in 2017

Wykres 66. Wypadki drogowe i ich skutki w województwie śląskim
 Chart 66. Road traffic accidents and their consequences in śląskie voivodship

W 2017 r. w województwie śląskim odnotowano 3502 wypadki drogowe (10,7% ogólnej liczby wypadków w kraju), tj. o 148 mniej niż przed rokiem i o 1513 mniej niż w 2010 r. W wyniku wypadków drogowych 246 osób poniosło śmierć (257 osób przed rokiem, 352 osoby w 2010 r.), a 4307 osób odniosło obrażenia ciała (4347 osób w 2016 r., 6132 osoby w 2010 r.). W kraju odnotowano 32760 wypadków drogowych, tj. mniej niż w roku poprzednim o 904 i mniej o 6072 niż w 2010 r., w których zginęło 2831 osób (3026 w 2016 r., 3907 w 2010 r.). Obrażenia ciała odniosło 39466 osób (40766 w 2016 r., 48952 w 2010 r.).

Dane prezentujące bezpieczeństwo publiczne w województwie śląskim znajdują się w publikacji „Biuletyn statystyczny województwa śląskiego” dostępnej co kwartał na stronie internetowej Urzędu, jak również w Banku Danych Lokalnych.

Uwagi ogólne

1. Dane zamieszczone w publikacji – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w **każdorazowym podziale administracyjnym kraju**. W opisie województwa informacje o liczbie podregionów, powiatów, miast na prawach powiatu, miastach ogółem oraz gminach podano według stanu w dniu 31 XII 2017 r.

2. Od 2009 r. dane prezentuje się w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885, z późniejszymi zmianami), w miejsce stosowanej dotychczas klasyfikacji PKD 2004.

W niniejszym „Raporcie o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa śląskiego w 2017 r.” publikuje się bieżące dane według PKD 2007 oraz dane przeliczone według tej klasyfikacji za okresy poprzednie.

3. W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

4. Dane w podziale według sekcji i działów PKD 2007 oraz w podziale terytorialnym opracowano **metodą przedsiębiorstw**.

5. Dane opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

6. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

7. Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

8. Dane prezentowane w publikacji obejmują podmioty gospodarki narodowej bez względu na charakter własności.

9. W publikacji dane w zakresie:

1) **przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń** dotyczą podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;

2) **produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;

3) **wyników finansowych przedsiębiorstw niefinansowych oraz nakładów inwestycyjnych i inwestycji rozpoczętych** dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności jest działalność zaklasyfikowana według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

10. Informacje odnoszące się do **sektora przedsiębiorstw** prezentuje się w oparciu o definicję przedsiębiorstwa wprowadzoną w rozporządzeniu Rady (EWG) Nr 696/93 z dnia 15 III 1993 r. w sprawie jednostek statystycznych do celów obserwacji i analizy systemu produkcyjnego we Wspólnocie. Zgodnie z ww. rozporządzeniem, przedsiębiorstwo jest traktowane jako jednostka organizacyjna produkująca wyroby lub świadcząca usługi, która osiąga korzyści z pewnego stopnia samodzielności w podejmowaniu decyzji, w szczególności w zakresie alokacji swoich bieżących zasobów. Przedsiębiorstwo prowadzi jedną lub kilka rodzajów działalności w jednym lub kilku miejscach i jest tworzone przez jednostkę prawną lub grupę jednostek prawnych. Sektor przedsiębiorstw obejmuje podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego

i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej.

11. Od 2010 r. w badaniach rolniczych nie ujmuje się posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali (poniżej określonych progów).

12. Jako **ceny stałe** przyjęto w przypadku:

1) produkcji rolniczej – średnie krajowe ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego, np. dla 2015 r. – z lat 2014 i 2015;

2) produkcji sprzedanej przemysłu:

– ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) w latach 2006-2010,

– ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) od 2011 r.

13. **Liczby względne (wskaźniki, odsetki)** obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

14. Do **przeliczeń na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.)** danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku – według stanu w dniu 30 VI.

15. Niektóre dane mają charakter tymczasowy i mogą ulec zmianie w następnych wydaniach publikacji.

16. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

17. W publikacji zastosowano skróty niektórych nazw poziomów klasyfikacyjnych PKD 2007; skrócone nazwy zostały oznaczone w tablicach i wykresach znakiem „Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

Skrót	Pełna nazwa
	sekcje
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

Skrót (dok.)	Pełna nazwa (dok.)
działy	
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
Produkcja wyrobów z metali	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
Produkcja maszyn i urządzeń	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep; z wyłączeniem motocykli
Gospodarka odpadami; odzysk surowców	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców
Budowa budynków	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

18. Szersze informacje oraz szczegółowe wyjaśnienia metodyczne publikowane są w zeszytach metodycznych oraz opracowaniach branżowych Głównego Urzędu Statystycznego.

General notes

1. Data in the publication, unless otherwise indicated, are presented according to **administrative division of the country in a given period**. In description of voivodship, information regarding the number of subregions, powiats, cities with powiat status, towns and gminas is given as of 31 December 2017.

2. Since 2009 onwards the data have been presented in accordance with the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 January 2008 by the decree of Council of Ministers dated 24 XII 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885, with later amendments), to replace the formerly applied PKD 2004.

In the publication “Report on the socio-economic situation of śląskie voivodship in 2017”, current data are published according to PKD 2007. Data for previous periods are also converted according to this classification.

3. The item **“Industry”** was introduced as an additional grouping including PKD 2007 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” and “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”.

4. Data according to PKD 2007 sections and divisions as well as territorial division are compiled using the **enterprise method**.

5. Data are compiled according to the **respective organizational status of units of the national economy**.

6. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

7. The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service), on their own account in order to earn a profit.

8. Data presented in the publication cover entities of the national economy regardless of ownership.

9. In the publication data on:

1) **average paid employment and average monthly gross wages and salaries** concern economic entities of the enterprise sector in which the number of employed persons exceeds 9 persons;

2) **sold production of industry and construction** concern economic entities, in which the number of employed persons exceeds 9 persons;

3) **financial results of non-financial enterprises** as well as **investment outlays** and **newly started investments** refer to economic entities keeping accounting ledgers (with the exception of entities in which the principal activity is classified as “Agriculture, forestry and fishing” and “Financial and insurance activities” according to PKD 2007), in which the number of employed persons exceeds 49 persons.

10. Information relating to the **enterprise sector** is presented as based on the definition of “enterprise” – introduced by the regulation of the Council (EEC) No 696/93 of 15 March 1993 on the statistical units for the observation and analysis of the production system in the Community. In accordance with the above-mentioned Regulation, an enterprise is an organizational unit producing goods or services, which benefits from a certain degree of autonomy in decision-making, especially for the allocation of its current resources. The enterprise carries out one or more activities at one or more locations and it may be a sole legal unit or a group of legal units. Enterprise sector includes those entities which carry out economic activities in the following areas: forestry and logging; marine fishing; mining and quarrying; manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities; information and communication; real estate activities; legal and accounting activities; activities of head offices; management consultancy activities; architectural and engineering activities; technical testing and analysis; advertising and market research; other

professional, scientific and technical activities; administrative and support service activities; arts, entertainment and recreation; repair of computers and personal and household goods; other personal service activities.

11. Since 2010 agricultural land owners not engaged in agricultural activities and holders of less than 1 ha of agricultural land engaged in agricultural activities on a small scale (less than certain thresholds) have not been recognized in agricultural surveys.

12. **Constant prices** were adopted as follows:

1) agricultural output – average national current prices for the year preceding the surveyed year (for market sales – prices received by farmers at marketplaces, for other elements of production – average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruit, for which the average prices from two consecutive years, i.e., from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year, e.g. for 2015 – the prices from 2014 and 2015, are assumed;

2) sold production of industry:

– 2005 constant prices (2005 average current prices) in 2006-2010,

– 2010 constant prices (2010 average current prices) since 2011.

13. **Relative numbers (indices, percentages)** are calculated, as a rule, on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

14. When **computing per capita data (1000 population, etc.)** as of the end of the year, the population as of 31 XII was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year – as of 30 VI.

15. Some data are provisional and may be changed in subsequent editions of the publication.

16. Due to the rounding of data, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item “total”.

17. The names of some classification levels of PKD 2007 used in the publication have been abbreviated, abbreviations are marked in tables and graphs with the sign “Δ”. The list of abbreviations used and their full names are given below:

Abbreviation	Full name
sections	
Trade; repair of motor vehicles	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motor cycles
divisions	
Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker	Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials
Manufacture of metal products	Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment

18. Broader information and detailed methodological description are published in methodological volumes and branch statistical publications of Statistics Poland.

Aneks

Annex

I. Wybrane dane o województwie śląskim

Selected data on Śląskie voivodship

Wyszczególnienie	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Specification
Ludność ^a w tys.	4685,8	4634,9	4626,4	4615,9	4599,4	4585,9	4570,8	4559,2	4548,2	Population ^a in thous.
Na 1000 ludności:										Per 1000 population:
małżeństwa zawarte	5,42	6,14	5,51	5,39	4,82	4,96	4,88	5,03	4,93	marriages contracted
urodzenia żywe	8,69	10,31	9,68	9,64	9,30	9,30	9,09	9,36	9,88	live births
zgony	9,87	10,29	10,30	10,61	10,67	10,41	11,01	10,73	11,29	deaths
przyrost naturalny	-1,18	0,02	-0,63	-0,97	-1,37	-1,11	-1,92	-1,36	-1,41	natural increase
saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały	-0,66	-0,69	-0,79	-0,71	-0,84	-0,79	-0,75	-0,75	-0,72	internal net migration for permanent residence
saldo migracji zagranicznych na pobyt stały	-1,20	-0,38	-0,44	-0,56	-1,18	-0,77	.	-0,25	-0,22	international net migration for permanent residence
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^b w tys.	673,1	732,8	746,5	746,1	733,3	726,1	721,3	731,7	756,9	Average paid employment in the enterprise sector ^b in thous.
rok poprzedni = 100	.	98,9	101,9	99,9	98,3	99,0	99,3	101,5	103,4	previous year = 100
w tym górnictwo i wydobywanie	124,6	118,3	116,8	118,6	116,4	107,3	98,3	88,7	83,4	of which mining and quarrying
rok poprzedni = 100	.	98,0	98,7	101,6	98,1	92,1	91,6	90,2	94,1	previous year = 100
Bezrobotni zarejestrowani ^a w tys.	281,3	181,2	186,2	205,5	208,3	175,7	148,5	120,0	94,7	Registered unemployed persons ^a in thous.
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a w %	15,5	10,0	10,2	11,1	11,3	9,6	8,2	6,6	5,2	Registered unemployment rate ^a in %
Udział bezrobotnych bez prawa do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych ^a w %	88,7	84,7	85,3	84,4	86,5	87,2	86,8	86,5	86,4	Unemployed persons without benefit rights in total number of unemployed persons ^a in %
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a	104	44	40	43	37	24	17	11	8	Unemployed persons per job offer ^a
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^c w %	52,2	52,3	53,3	53,5	53,5	53,8	53,1	53,3	53,4	Activity rate by LFS ^c in %
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^c w %	42,3	47,5	48,4	48,4	48,3	49,2	49,3	50,5	51,3	Employment rate by LFS ^c in %
Stopa bezrobocia według BAEL ^c w %	19,0	9,1	9,2	9,4	9,7	8,6	7,2	5,4	3,9	Unemployment rate by LFS ^c in %

a Stan w końcu roku. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. c Przeciętne w roku. Dla lat 2010-2017 dane nie są w pełni porównywalne z wynikami badań z poprzednich lat, z powodu zmian metodologii i nowej podstawy uogólniania danych.

a As of the end of the year. b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. c Average during the year. For 2010-2017 data are not fully comparable with the results of the surveys for previous years due to methodological changes and a new base for generalization of the results.

I. Wybrane dane o województwie śląskim (cd.)

Selected data on śląskie voivodship (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Specification
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a w zł	2711,30	3675,31	3897,26	4073,23	4151,07	4236,01	4329,71	4372,86	4590,73	Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector ^a in zł
w tym górnictwo i wydobywanie	4320,71	5783,51	6368,13	6696,95	6809,92	6909,22	6938,32	6600,44	7046,17	of which mining and quarrying
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.	.	1186,5	1172,2	1160,9	1153,3	1146,7	1147,3	1149,3	1151,4	Average monthly number of retirees and pensioners in thous.
rok poprzedni = 100	x	99,5	98,8	99,0	99,3	99,4	100,1	100,2	100,2	previous year = 100
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w zł	.	1978,16	2077,25	2173,90	2287,25	2365,90	2429,61	2477,08	2532,76	Average monthly gross retirement pay and pension paid by the Social Insurance Institution in zł
rok poprzedni = 100	x	106,1	105,0	104,7	105,2	103,4	102,7	102,0	102,2	previous year = 100
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł	.	1204,18	1239,40	1307,80	1367,05	1383,76	1402,70	1389,86	1390,71	Average monthly gross retirement pay and pension for farmers in zł
rok poprzedni = 100	x	104,5	102,9	105,5	104,5	101,2	101,4	99,1	100,1	previous year = 100
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100):										Price indices of consumer goods and services (previous year = 100):
ogółem	101,7	102,4	103,7	103,3	100,8	99,9	98,8	99,2	101,9	total
żywność i napoje bezalkoholowe	101,7	102,6	105,1	104,2	102,2	98,6	97,4	100,6	104,4	food and non-alcoholic beverages
odzież i obuwie	92,9	92,4	96,5	92,0	92,5	93,1	94,2	92,8	93,1	clothing and footwear
mieszkanie	102,2	103,2	104,6	104,7	101,6	101,8	100,3	99,5	101,7	dwelling
Plony zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi) z 1 ha w dt	33,0	30,2*	35,6	35,4	34,3	40,8	35,9	39,9	41,2	Basic cereals (including mixed cereals) yields per 1 ha per dt
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych:										Farm animals stock per 100 ha agricultural land:
bydło ^b	26,7	32,6 ^c	29,4	32,2	31,9	32,4	34,3	33,4	34,0	cattle ^b
trzoda chlewna ^d	87,1	89,2 ^c	72,0	72,8	64,1	68,9 ^b	70,5 ^b	66,3 ^{ab}	63,4	pigs ^d

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Stan w czerwcu. c Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI. d Stan w końcu lipca.

a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. b As of June. c Data of Agricultural Census as of 30 June. d As of the end of July.

I. Wybrane dane o województwie śląskim (cd.)

Selected data on śląskie voivodship (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Specification
Wskaźnik cen skupu (rok poprzedni = 100):										Price indices of procurement (previous year = 100):
ziarna zbóż (bez siewnego)	71,1	127,2	135,6	111,6	89,3	83,9	98,9	94,6	107,6	cereal grain (excluding sowing seed)
żywcza rzeźnego wołowego (bez cieląt)	112,2	100,0	117,4	119,3	97,5	94,4	102,0	100,9	101,7	cattle for slaughter (excluding calves)
żywcza rzeźnego wieprzowego	95,0	86,5	118,8	112,4	101,1	91,8	87,8	111,5	111,3	pigs for slaughter
Relacje cen skupu ^a 1 kg żywcza wieprzowego do cen targowiskowych:										Procurement price ^a per kg of pigs for slaughter to marketplace prices:
1 kg żyta	8,2	6,2	5,0	5,5	5,8	6,1	6,0	6,4	6,9	per kg of rye
1 kg jęczmienia	8,0	5,8	4,8	5,5	5,4	5,4	5,4	6,1	6,8	per kg of barley
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (ceny stałe):										Sold production of industry ^b (constant prices):
rok poprzedni = 100	.	113,0	105,6	94,9	97,8	101,1	107,0	105,5	104,5	previous year = 100
w tym górnictwo i wydobywanie:										of which mining and quarrying:
rok poprzedni = 100	.	102,7	102,5	94,5	107,5	86,2	107,6	96,2	89,1	previous year = 100
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle ^b w tys.	424,8	437,8	444,6	442,6	434,1	429,1	426,8	427,9	436,3	Average paid employment in industry ^b in thous.
rok poprzedni = 100	.	98,7	101,5	99,6	98,1	98,9	99,4	100,3	102,0	previous year = 100
Produkcja sprzedana budownictwa ^b (ceny bieżące):										Sold production of construction ^b (current prices):
rok poprzedni = 100	.	105,6	117,2	105,7	92,7	103,2	96,0	94,8	127,9	previous year = 100
Produkcja budowlano- -montażowa ^b (ceny bieżące):										Construction and assembly production ^b (current prices):
rok poprzedni = 100	.	103,9	119,4	105,3	92,0	102,7	96,2	84,9	112,8	previous year = 100
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie ^b w tys.	55,0	61,6	66,5	69,0	65,8	57,9	54,1	52,2	51,3	Average paid employment in construction ^b in thous.
rok poprzedni = 100	.	98,6	107,9	103,8	95,4	88,0	93,4	96,5	98,1	previous year = 100

a Ceny bieżące bez VAT. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Current prices excluding VAT. b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

I. Wybrane dane o województwie śląskim (dok.)
Selected data on śląskie voivodship (cont.)

Wyszczególnienie	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Specification
Mieszkania oddane do użytkowania	8534	10202	9500	9744	10381	9749	10152	11020	12227	<i>Dwellings completed</i>
rok poprzedni = 100	85,9	95,9	93,1	102,6	106,5	93,9	104,1	108,6	111,0	<i>previous year = 100</i>
na 1000 ludności	1,8	2,2	2,1	2,1	2,3	2,1	2,2	2,4	2,7	<i>per 1000 population</i>
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	128,3	127,1	125,5	126,0	125,5	120,9	119,8	116,4	112,6	<i>average usable floor space per dwelling in m²</i>
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (ceny bieżące):										<i>Retail sale of goods^a (current prices):</i>
rok poprzedni = 100	.	98,5	105,0	94,2	103,4	108,0	101,3	108,1	114,6	<i>previous year = 100</i>
Podmioty gospodarki narodowej ^b	426266	451635	443420	453496	460350	461933	465779	467090	469927	<i>Entities of the national economy^b</i>
rok poprzedni = 100	99,3	104,9	98,2	102,3	101,5	100,3	100,8	100,3	100,6	<i>previous year = 100</i>
w tym spółki handlowe	25674	32809	34738	37467	40760	43862	47907	51813	54829	<i>of which commercial companies</i>
rok poprzedni = 100	104,3	106,6	105,9	107,9	108,8	107,6	109,2	108,2	105,8	<i>previous year = 100</i>
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	4511	5629	5868	6159	6428	6704	6830	7145	7194	<i>of which with foreign capital participation</i>
rok poprzedni = 100	105,3	104,4	104,2	105,0	104,4	104,3	101,9	104,6	100,7	<i>previous year = 100</i>
Wskaźnik poziomu kosztów w przedsiębiorstwach niefinansowych ^c w %	.	95,0	94,2	96,1	96,2	96,2	97,5	96,1	94,8	<i>Cost level indicator in non-financial enterprises^c in %</i>
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach niefinansowych ^c w %:										<i>Turnover profitability rate in non-financial enterprises^c in %:</i>
brutto	.	5,0	5,8	3,9	3,8	3,8	2,5	3,9	5,2	<i>gross</i>
netto	.	4,2	4,8	3,3	3,3	3,4	1,9	3,2	4,4	<i>net</i>
w tym górnictwo i wydobywanie:										<i>of which mining and quarrying:</i>
brutto	.	6,3	12,9	5,8	0,9	-6,7	-7,5	-2,4	11,4	<i>gross</i>
netto	.	4,9	9,9	4,6	0,1	-6,2	-8,2	-2,4	9,0	<i>net</i>
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^c w mln zł (ceny bieżące)	7665,8	9872,7	13248,0	14008,7	12732,5	12931,1	14432,0	14660,2	14160,6	<i>Investment outlays in enterprises^c in mln zł (current prices)</i>
rok poprzedni = 100	x	86,2	134,2	105,7	90,9	101,6	111,6	101,6	96,6	<i>previous year = 100</i>

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu roku. c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. b In the REGON register; excluding persons tending private farms in agriculture; as of at the end of the year. c Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons.

II. Wybrane dane o województwie śląskim według miesięcy

Selected data on śląskie voivodship by months

Wyszczególnienie A – 2016 B – 2017		I	II	III	IV	V	VI
Ludność ^a w tys.	A B	4564,4 4552,6
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^b w tys.	A B	722,9 751,9	727,6 753,1	727,2 753,9	727,8 755,1	726,8 754,8	727,9 755,7
poprzedni miesiąc = 100	A B	100,9 102,8	100,6 100,2	100,0 100,1	100,1 100,2	99,9 100,0	100,1 100,1
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A B	100,1 104,0	100,8 103,5	100,9 103,7	101,1 103,7	100,9 103,8	101,1 103,8
w tym górnictwo i wydobywanie	A B	90,4 85,6	93,1 85,3	90,5 84,6	89,8 84,1	88,1 83,4	86,8 82,6
poprzedni miesiąc = 100	A B	98,7 101,6	103,0 99,8	97,2 99,2	99,1 99,3	98,2 99,1	98,5 99,1
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A B	86,9 94,6	89,8 91,6	88,2 93,5	88,5 93,7	87,5 94,6	87,5 95,2
Bezrobotni zarejestrowani ^a w tys.	A B	155,6 125,7	155,9 125,0	151,2 119,9	145,1 113,5	138,1 108,6	130,7 105,0
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a w %	A B	8,5 6,8	8,5 6,7	8,2 6,5	7,9 6,1	7,6 5,9	7,2 5,7
Oferty pracy zgłoszone w ciągu miesiąca	A B	10033 15067	13544 16899	14754 20045	16062 15212	13385 18239	16926 17779
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a	A B	18 10	16 9	14 7	11 8	11 6	8 6
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^b w zł	A B	4112,79 4256,40	4304,43 4332,80	4343,04 4703,58	4273,63 4337,89	4157,53 4398,69	4475,02 4532,43
poprzedni miesiąc = 100	A B	76,9 84,4	104,7 101,8	100,9 108,6	98,4 92,2	97,3 101,4	107,6 103,0
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A B	102,7 103,5	100,0 100,7	99,0 108,3	103,2 101,5	101,9 105,8	103,3 101,3
w tym górnictwo i wydobywanie	A B	5857,02 5870,33	6979,27 6678,91	5845,56 7205,43	5865,36 5535,44	5560,12 5853,65	6937,82 6211,15
poprzedni miesiąc = 100	A B	43,4 54,8	119,2 113,8	83,8 107,9	100,3 76,8	94,8 105,7	124,8 106,1
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A B	105,1 100,2	90,9 95,7	91,8 123,3	102,9 94,4	97,5 105,3	103,4 89,5
Wskaźnik cen:							
towarów i usług konsumpcyjnych ^c :							
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A B	98,9 101,7	98,9 101,6
skupu ziarna zbóż:							
poprzedni miesiąc = 100	A B	96,8 101,3	98,5 101,6	97,4 106,8	101,4 92,8	97,7 109,0	100,9 99,0
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A B	99,1 99,0	92,6 102,1	97,2 111,9	96,8 102,4	102,5 114,2	100,1 112,1

a Stan w końcu okresu. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. c W kwartale.

a As of the end of the period. b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. c In the quarter.

VII	VIII	IX	X	XI	XII	Specification
.	4559,2	Population ^a in thous.
.	4548,2	
729,0	728,7	729,6	729,4	729,4	731,6	Average paid employment in the enterprise sector ^b in thous.
757,8	757,7	757,9	757,7	759,4	760,1	
100,2	100,0	100,1	100,0	100,0	100,3	previous month = 100
100,3	100,0	100,0	100,0	100,2	100,1	
101,3	101,4	101,6	101,6	101,8	102,1	corresponding month of previous year = 100
103,9	104,0	103,9	103,9	104,1	103,9	
86,4	86,1	85,7	84,9	83,8	84,2	of which mining and quarrying
82,5	83,1	82,6	82,6	82,8	82,3	
99,5	99,7	99,6	99,0	98,7	100,5	previous month = 100
99,8	100,7	99,5	99,9	100,2	99,4	
88,4	88,8	90,1	90,5	90,3	91,9	corresponding month of previous year = 100
95,5	96,5	96,4	97,3	98,8	97,7	
126,1	124,0	122,0	119,9	119,8	120,0	Registered unemployed persons ^a in thous.
103,4	102,6	100,9	95,8	94,7	94,7	
6,9	6,8	6,7	6,6	6,6	6,6	Registered unemployment rate ^a in %
5,6	5,6	5,5	5,2	5,1	5,2	
15950	15129	16454	14719	11707	11367	Job offers declared during a month
18520	19315	18989	19332	18420	12594	
9	8	8	9	10	11	Registered unemployed persons per job offer ^a
6	5	5	6	5	8	
4368,02	4251,12	4278,22	4218,30	4495,25	5043,64	Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector ^b in zł
4460,44	4628,45	4482,24	4499,97	4659,26	5614,00	
97,6	97,3	100,6	98,6	106,6	112,2	previous month = 100
98,4	103,8	96,8	100,4	103,5	120,5	
103,0	103,0	102,2	99,6	101,5	94,3	corresponding month of previous year = 100
102,1	108,9	104,8	106,7	103,6	111,3	
6826,77	5909,04	5888,17	5782,52	7487,80	10705,73	of which mining and quarrying
6128,22	7592,13	6052,16	6231,37	6818,06	14452,31	
98,4	86,6	99,6	98,2	129,5	143,0	previous month = 100
98,7	123,9	79,7	103,0	109,4	212,0	
110,8	102,2	98,0	87,7	99,9	79,3	corresponding month of previous year = 100
89,8	128,5	102,8	107,8	91,1	135,0	
						Price indices of:
						consumer goods and services ^c :
.	.	99,0	.	.	100,0	corresponding period of previous year = 100
.	.	102,0	.	.	102,3	
						procurement of cereal grain:
97,6	91,7	110,2	99,0	100,7	103,5	previous month = 100
87,2	104,9	102,0	101,1	99,8	107,3	
95,3	87,1	94,0	93,4	92,3	94,6	corresponding month of previous year = 100
100,2	114,6	106,1	108,2	107,2	111,2	

II. Wybrane dane o województwie śląskim według miesięcy (cd.)

Selected data on śląskie voivodship by months (cont.)

Wyszczególnienie A – 2016 B – 2017		I	II	III	IV	V	VI
Wskaźnik cen (dok.):							
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt):							
poprzedni miesiąc = 100	A	101,3	102,0	95,4	101,9	100,1	101,8
	B	102,5	99,8	101,0	100,0	98,9	100,1
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	109,4	107,7	98,2	101,0	100,3	117,9
	B	100,9	98,7	104,4	102,5	101,2	99,5
skupu żywca rzeźnego wieprzowego:							
poprzedni miesiąc = 100	A	101,7	105,9	100,5	97,8	109,1	110,8
	B	97,6	99,8	103,2	110,8	102,0	101,5
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	96,7	96,4	96,2	91,9	105,9	114,7
	B	126,1	118,8	122,0	138,2	129,2	118,4
Relacja ceny skupu ^a 1 kg żywca wieprzowego do ceny targowiskowej 1 kg żyta	A	5,1	5,7	5,7	5,4	6,0	6,6
	B	6,8	6,4	7,1	7,7	7,8	7,5
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (ceny stałe):							
poprzedni miesiąc = 100	A	101,9	108,7	107,3	96,9	94,7	110,5
	B	100,2	101,4	114,9	87,2	106,8	100,7
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	103,6	112,4	101,8	107,8	102,0	108,6
	B	109,5	102,1	109,4	98,5	111,0	101,3
w tym górnictwo i wydobywanie:							
poprzedni miesiąc = 100	A	94,4	92,7	107,4	95,4	88,9	105,6
	B	91,4	92,0	105,8	91,3	106,8	97,3
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	101,3	112,1	86,6	87,8	73,5	83,6
	B	96,8	96,1	94,6	90,5	108,7	100,2
Produkcja budowlano-montażowa ^b (ceny bieżące):							
poprzedni miesiąc = 100	A	28,2	128,4	137,6	106,5	88,9	132,0
	B	31,7	113,4	153,0	113,5	94,7	109,1
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	74,5	80,3	78,4	106,8	71,5	90,5
	B	105,2	92,8	103,2	110,0	117,2	96,9
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	A	688	1813	2575	3410	4124	4938
	B	664	1541	2665	3663	4603	5531
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	79,7	120,1	109,9	113,8	97,2	100,8
	B	96,5	85,0	103,5	107,4	111,6	112,0

a Ceny bieżące bez VAT. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Current prices excluding VAT. b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons.

VII	VIII	IX	X	XI	XII	Specification
						<i>Price indices of (cont.):</i>
						<i>procurement of cattle for slaughter (excluding calves):</i>
97,0	104,9	92,8	105,4	97,4	100,6	<i>previous month = 100</i>
96,1	101,9	103,4	97,5	101,7	104,2	
107,8	110,5	104,3	108,1	102,0	99,7	<i>corresponding month of previous year = 100</i>
98,7	95,8	106,8	98,8	103,2	107,0	
						<i>procurement of pigs for slaughter:</i>
109,4	99,2	104,2	92,5	97,3	100,9	<i>previous month = 100</i>
96,8	100,2	96,2	90,2	95,7	96,4	
124,7	121,1	123,1	119,2	127,9	131,3	<i>corresponding month of previous year = 100</i>
104,8	105,8	97,7	95,4	93,8	89,6	
7,0	7,1	7,5	6,9	6,9	7,3	<i>Procurement price^a per kg of pigs for slaughter to marketplace price per kg of rye</i>
7,2	7,9	6,9	6,1	6,0	5,8	
						<i>Sold production of industry^b (constant prices):</i>
86,3	94,2	126,2	91,2	101,1	97,7	<i>previous month = 100</i>
89,0	96,8	115,9	105,9	95,3	86,0	
95,0	106,0	111,0	98,9	104,6	111,4	<i>corresponding month of previous year = 100</i>
104,4	107,3	98,5	114,3	107,8	94,8	
						<i>of which mining and quarrying:</i>
100,2	105,3	144,2	78,1	98,1	101,9	<i>previous month = 100</i>
97,6	104,6	99,8	110,1	95,6	90,1	
89,3	90,2	120,4	88,0	92,9	100,0	<i>corresponding month of previous year = 100</i>
97,6	96,9	67,1	94,5	92,1	81,4	
						<i>Construction and assembly production^b (current prices):</i>
93,6	90,2	121,4	95,1	108,7	141,8	<i>previous month = 100</i>
101,5	103,4	135,8	90,1	113,7	131,3	
87,1	78,0	80,0	76,4	82,9	93,5	<i>corresponding month of previous year = 100</i>
105,1	120,4	134,7	127,7	133,6	123,7	
5789	6560	7397	8449	9499	11020	<i>Dwellings completed (since the beginning of the year)</i>
6872	7885	8761	9930	11129	12227	
100,6	102,0	101,7	105,4	104,1	108,6	<i>corresponding month of previous year = 100</i>
118,7	120,2	118,4	117,5	117,2	111,0	

II. Wybrane dane o województwie śląskim według miesięcy (dok.)

Selected data on śląskie voivodship by months (cont.)

Wyszczególnienie A – 2016 B – 2017		I	II	III	IV	V	VI
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (ceny bieżące):							
poprzedni miesiąc = 100	A	78,7	104,0	110,4	98,9	98,3	106,7
	B	86,5	101,3	111,7	95,4	100,5	100,3
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	99,4	106,5	103,7	105,9	106,0	112,2
	B	118,3	115,2	116,6	112,6	115,1	108,1
Podmioty gospodarki narodowej ^b	A	465375	465969	466184	466337	467292	465048
	B	465994	465550	466205	466723	467332	467832
w tym spółki handlowe	A	48217	48594	48959	49286	49631	49934
	B	52083	52392	52672	52906	53117	53280
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	A	6893	6908	6924	6940	6970	7005
	B	7169	7186	7185	7180	7170	7147
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach niefinansowych ^c w %:							
brutto	A	.	.	4,0	.	.	5,3
	B	.	.	6,2	.	.	5,6
netto	A	.	.	3,6	.	.	4,7
	B	.	.	5,1	.	.	4,8
w tym górnictwo i wydobywanie:							
brutto	A	.	.	-8,4	.	.	-7,9
	B	.	.	14,7	.	.	10,0
netto	A	.	.	-6,9	.	.	-6,8
	B	.	.	11,3	.	.	8,0
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^c w mln zł (ceny bieżące)							
	A	.	.	2566,2	.	.	5977,5
	B	.	.	2913,1	.	.	5869,5
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	.	.	97,4	.	.	103,0
	B	.	.	113,5	.	.	98,2

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa prezentowane są narastająco.

a Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. b In the REGON register; excluding persons tending private farms cumulatively.

II	VIII	IX	X	XI	XII	Specification
						<i>Retail sale of goods^a (current prices):</i>
95,2	105,2	100,6	100,5	99,1	114,4	<i>previous month = 100</i>
100,4	103,5	104,0	101,6	99,2	109,7	
105,1	112,8	109,0	104,6	107,2	107,6	<i>corresponding month of previous year = 100</i>
114,1	112,3	116,1	117,3	117,4	112,6	
465185	465399	466191	466611	466836	467090	<i>Entities of the national economy^b</i>
467921	468491	468830	469228	469714	469927	
50196	50423	50763	51083	51450	51813	<i>of which commercial companies</i>
53479	53691	53941	54218	54544	54829	
7025	7036	7074	7104	7126	7145	<i>of which with foreign capital participation</i>
7160	7173	7179	7171	7187	7194	
						<i>Profitability rate of turnover in non-financial enterprises^c</i>
						<i>in %:</i>
.	.	4,3	.	.	3,9	<i>gross</i>
.	.	5,0	.	.	5,2	
.	.	3,7	.	.	3,2	<i>net</i>
.	.	4,2	.	.	4,4	
						<i>of which mining and quarrying:</i>
.	.	-7,4	.	.	-2,4	<i>gross</i>
.	.	8,7	.	.	11,4	
.	.	-6,2	.	.	-2,4	<i>net</i>
.	.	6,7	.	.	9,0	
.	.	9901,4	.	.	14660,2	<i>Investment outlays in enterprises^c in mln zł</i>
.	.	9093,0	.	.	14160,6	<i>(current prices)</i>
.	.	103,6	.	.	101,6	<i>corresponding period of previous year = 100</i>
.	.	91,8	.	.	96,6	

indywidualne w rolnictwie; stan w końcu okresu. c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane

in agriculture; as of the end of the period. c Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons; data are presented